

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Gmina Suchy Las udziela Powiatowi Poznańskiemu, przez przyjęcie do budżetu na rok 2023 w formie dotacji celowej, pomocy finansowej w wysokości 130 000 zł (sto trzydzieści tysięcy zł) w dz. 750 rozdz. 75020 § 2710 „dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących” z przeznaczeniem na finansowanie dwóch etatów pracowników Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

§ 2. Kwota, o której mowa w § 1 przekazywana będzie na rachunek Starostwa Powiatowego w Poznaniu w wysokości 1/12 ustalonej pomocy finansowej, comiesięcznie w terminie do 10-go dnia miesiąca.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE
do uchwały nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.

Dotacja celowa na finansowanie dwóch etatów pracowników Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu – obsługa indywidualna firm leasingowych z terenu Gminy Suchy Las zapewniająca wyższe wpływy z podatku od środków transportowych (w roku 2022 jest to kwota 11 mln zł).

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego na rok 2023

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 w związku z art. 220 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

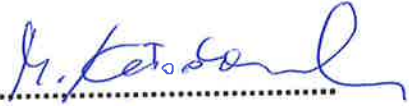
§ 1. Gmina Suchy Las udziela Powiatowi Poznańskiemu, przez przyjęcie do budżetu na rok 2023, pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 32 000 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące złotych) w dz. 854 rozdz. 85406 § 2710 „dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących”, z przeznaczeniem na finansowanie najmu pomieszczeń na potrzeby lokalizacji siedziby filii w Suchym Lesie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Luboniu.

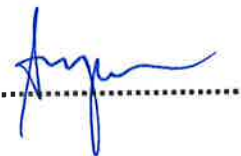
§ 2. Szczegółowy sposób przekazywania i rozliczania dotacji celowej określi umowa zawarta pomiędzy Gminą Suchy Las i Powiatem Poznańskim.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Sporządził:

Sprawdził:

Radca prawny:

**Uzasadnienie
do uchwały nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.**

w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego na rok 2023

Na podstawie art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innej jednostce samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej, a podstawą dla udzielenia takiej pomocy jest umowa. W związku ze złym stanem technicznym pomieszczeń zajmowanych przez filię w Suchym Lesie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Luboniu zdecydowano o zmianie lokalizacji siedziby ww. filii. Dzięki współpracy Gminy Suchy Las i Powiatu Poznańskiego udało się pozyskać w formie najmu nową lokalizację dla siedziby filii Poradni, na terenie miejscowości Suchy Las. Ponadto, zdecydowano, że koszty najmu pomieszczeń oraz koszty eksploatacyjne będą ponoszone po połowie przez Gminę Suchy Las i Powiat Poznański. Kwota 32 000 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące złotych) dotacji celowej stanowi połowę szacowanych kosztów czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych pomieszczeń nowej siedziby filii Poradni w roku 2023. Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 w zw. z art. 220 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1.

Gmina Suchy Las udziela Powiatowi Poznańskiemu, przez przyjęcie do budżetu na rok 2023 w formie dotacji celowej, pomocy finansowej w wysokości 46 340 zł (słownie: czterdzieści sześć tysięcy trzysta czterdzieści zł) w dz. 851 rozdz. 85158 § 2710 „dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących”, z przeznaczeniem na wsparcie wykonywania przez Powiat Poznański zadań w ramach działalności izby wytrzeźwień.

§ 2.

Szczegółowe warunki udzielenia i zasady rozliczenia pomocy finansowej, o której mowa w § 1, określone zostaną w umowie zawartej między Powiatem Poznańskim a Gminą Suchy Las.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Sporządził: Paulina Jurek

Sprawdził: M. K. Kozłowski

Radca prawny: [Podpis]

**Uzasadnienie
do uchwały nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.**

Zgodnie z art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) z budżetu gminy może być udzielana pomoc finansowa innym jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej. Ośrodek dla Osób Nietrzeźwych w Poznaniu wykonuje zadania izby wytrzeźwień, którego celem jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu oraz zapewnienie miejsca bezpiecznego osobom pozostającym pod wpływem alkoholu, a które swoim zachowaniem powodują zagrożenie dla zdrowia i życia własnego bądź innych. W terminie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w Ośrodku w stanie nietrzeźwości przebywało 41 mieszkańców gminy Suchy Las, a w I półroczu 2022 r. było tych osób 22. W związku z brakiem izby wytrzeźwień na terenie gminy Suchy Las oraz koniecznością zapewnienia ochrony życia i zdrowia dla mieszkańców gminy Suchy Las, podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za uzasadnione.

Paulina Ignasik

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego na rok 2024

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Gmina Suchy Las udziela Powiatowi Poznańskiemu, przez przyjęcie do budżetu na rok 2024 w formie dotacji celowej, pomocy finansowej w wysokości 695 259 zł (sześćset dziewięćdziesiąt pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt dziewięć zł) w dz. 600 rozdz. 60014 § „dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych” z przeznaczeniem na realizację zadania „Przebudowa drogi 2406P Bolechowo gr m. Poznania na skrzyżowaniu ul. Poznańskiej z ul. Jesionową w m. Biedrusko”.

§ 2. Kwota, o której mowa w § 1 przekazana będzie na rachunek Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

SKARBNIK GMINY
Suchy Las (1)
Monika Kujaszewska

UZASADNIENIE
do uchwały nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.

Projekt uchwały powstał na wniosek Starostwa z dnia 16.08.2022 r. w sprawie zapewnienia finansowania 50% kosztów realizacji powyższego zadania. Koszt realizacji zadania szacowany jest na kwotę ok. 2 600 000 zł, w tym koszty kwalifikowane to 2 418 964 zł. Powiat planuje złożyć wniosek o dofinansowanie w ramach "Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg" - szacowana kwota dofinansowania to 1 209 482 zł.

SKAŁCZYŃSKA
Suchy Las
Miejska Gmina

PROJEKT
UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS
z dnia 29 września 2022 roku

w sprawie stawek dotacji przedmiotowych na rok 2023 dla gminnego zakładu budżetowego

Na podstawie art. 219 ust. 1 i 4 w związku z art. 15 ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz.305 ze zm.) Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§1

Ustala się stawki dotacji przedmiotowych na rok 2023 dla Gminnego Ośrodka Sportu w Suchym Lesie:

1	Dotacja w wysokości 622,91 zł do utrzymania 1 m ² HWS o powierzchni 2626,79 m ²	1 636 256,24
2	Dotacja w wysokości 16,20 zł do utrzymania 1 m ² zespołu boisk sportowych w Suchym Lesie - powierzchnia 15 455 m ²	250 371,00
3	Dotacja w wysokości 10,6 zł do utrzymania 1 m ² boiska sportowego w Złotkowie - powierzchnia 16000 m ²	169 600,00
4	Dotacja w wysokości 13,70 zł do utrzymania 1 m ² boiska sportowego w Gołęczewie - powierzchnia 12380 m ²	169 606,00
5	Dotacja w wysokości 15,60 zł do utrzymania 1 m ² boiska ze sztucznej nawierzchni przy ul. Poziomkowej w Suchym Lesie - powierzchnia 860 m ²	13 416,00
6	Dotacja w wysokości 14,45 zł do utrzymania 1 m ² boiska ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Sosnowej na os Grzybowym w Złotnikach - powierzchnia 1408 m ²	20 345,60
7	Dotacja w wysokości 18,00 zł do utrzymania 1 m ² boiska ul. Bogusławskiego w Suchym Lesie - powierzchnia 704 m ²	12 672,00
8	Dotacja w wysokości 26,20 zł do utrzymania 1 m ² boiska ul. Miła w Złotnikach - powierzchnia 288 m ²	7 575,60

9	Dotacja w wysokości 14,25 zł do utrzymania 1 m ² boiska ul. Sportowa w Zielątkowie - powierzchnia 1408 m ²	20 064,00
10	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² boiska ze sztucznej nawierzchni w Biedrusku przy ulicy Zjednoczenia w kwocie 20,00 zł/ m ² - powierzchnia 280 m ²	5 600,00
11	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Meteorytowej w Suchym Lesie w wysokości 53,60 zł/ m ² - powierzchnia 96 m ²	5 145,60
12	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią przy filii SP w Suchym Lesie przy ul. Konwaliowej w Suchym Lesie – w wysokości 25,40 zł/m ² - powierzchnia 7300 m ²	185 420,00
13	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² Parku Wodnego OCTOPUS – w wysokości 557,10 zł/ m ² - powierzchnia 4586,22 m ²	2 554 969,07
14	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym przy filii SP w Suchym Lesie przy ul. Konwaliowej w Suchym Lesie – w wysokości 97,00 zł/m ² - powierzchnia 472,50 m ²	45 832,50
15	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią do koszykówki i piłki nożnej w Biedrusku przy ul. Zjednoczenia (1/290/56) – w wysokości 17,00 zł/m ² - powierzchnia 980,50 m ²	16 668,50
16	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią do siatkówki w Biedrusku przy ul. Zjednoczenia (1/290/57) – w wysokości 20,00 zł/m ² - powierzchnia 279,04 m ²	5 580,80
17	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni kortu ze sztuczną nawierzchnią do tenisa ziemnego w Biedrusku przy ul. Zjednoczenia (1/290/58) – w wysokości 20,5 zł/m ² - powierzchnia 283,40 m ²	5 809,70

18	Dotacja dla GOS na utrzymanie 1 m ² powierzchni Hali Widowiskowo - Sportowej w Suchym Lesie na zajęcia sportowe jednostek organizacyjnych - 30,57 zł/m ² - powierzchnia 2 626,79 m ²	80 312,00
19	Dotacja dla GOS na utrzymanie 1 m ² powierzchni Parku Wodnego OCTOPUS w Suchym Lesie na zajęcia sportowe jednostek organizacyjnych - 244,24 zł/m ² - powierzchnia 4 586,22 m ²	1 120 128,00
20	Dotacja dla GOS na utrzymanie 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Szkół w Biedrusku - w wysokości 9,70 zł/m ² - powierzchnia 2 800 m ²	27 160,00
21	Dotacja do kosztu utrzymania 1 m ² powierzchni sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym przy SP 2 W Suchym Lesie przy ul. Poziomkowej – w wysokości 93,50 zł/m ² - powierzchnia 660 m ²	61 710,00
22	Dotacja dla GOS na utrzymanie 1 m ² powierzchni boiska ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Szkół w Chludowie - w wysokości 9,00 zł/m ² - powierzchnia 2 828 m ²	25 452,00

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

SKARBNIK GMINY
Suchy Las (1)
Monika Winiarska

PLAN FINANSOWY NA ROK 2023

Część opisowa dot. hali

Gminny Ośrodek Sportu w Suchym Lesie prowadzi swoją działalność na bazie obiektów sportowych będących własnością Gminy Suchy Las. GOS zarządza m.in. halą sportową w Suchym Lesie (w obiekcie w części B na piętrze, prowadzi klub fitness FIT ATHLETICA), oraz zespołem boisk w Suchym Lesie, (boiska te są w trwałym zarządzie). Zajmujemy się także boiskami na terenie gminy wykonując agrotechniczne czynności specjalistyczne na boiskach w Złotkowie, i w Gołęczewie oraz zajmujemy się konserwacją płyt boisk ze sztucznej trawy w Suchym Lesie: przy osiedlu na ul. Poziomkowej, przy ul. Sosnowej, przy ul. Bogusławskiego, ul. Meteorytowej, oraz pełnowymiarowej płycie ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Konwaliowej. Zajmujemy się także płytami boisk ze sztuczną trawą w Zielątkowie, Złotnikach i w Biedrusku.

Poza boiskami realizujemy nadzór na dwóch sala przyszkolnych nad salą sportową przy Szkole Podstawowej na ul. Konwaliowej (w godzinach popołudniowych i w weekendy) oraz nad salą sportową przy Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Poziomkowej 11 popołudniami w dni robocze.

Kalkulując przychody i wydatki do planu finansowego na rok 2023 założyliśmy wzrosty przychodów i poszczególnych wydatków. Wynikają one z przyjętych założeń odnośnie wzrostu minimalnej płacy oraz z zakładanej znacznej inflacji.

PRZYCHODY

Na przychody w roku 2023 składać będą się:

1. Dotacje z budżetu gminy
2. Wpływy z wynajmu,
3. Wpływy z udostępniania hali widowiskowo-sportowej, na co składa się :
 - udostępnienie klubom sportowym oraz innym podmiotom gminnym,
 - udostępnienie hali grupom indywidualnym,
 - udostępnianie hali na organizację turniejów sportowych i lig piłkarskich
 - udostępnianie hali na imprezy kulturalne i koncerty,
 - udostępnianie hali na organizację targów i wystaw itp.
 - udostępnianie hali oraz terenów przy hali na inne zdarzenia kulturalne i sportowe,
 - wpływy z umów na ekspozycję reklam wizualnych,
 - wpływy z dotacji za usługi związane z utrzymaniem i konserwacją boisk ze sztuczną trawą,
4. Wpływy z usług oferowanych przez klub fitness
5. Wpływy z zarządzania nieruchomością oraz wpływy z reklam eksponowanych na naszych obiektach.
6. Inne przychody.

Dotacje do boisk na rok 2023 wzrosną kilkanaście procent. Największy wpływ na to będą miały znaczny wzrost cen paliw oraz wzrost kosztów osobowych (planowany wzrost płacy minimalnej).

Łączna kwota dotacji do boisk i obiektów przy ulicy Konwaliowej i Poziomkowej na rok 2023 zamyka się kwotą **1 047 999,30 zł.**

Zadania określone do wykonania w ramach dotacji do boisk, szczegółowo opisujemy w załącznikach *Planowane kwoty dotacji na rok 2023 do boisk trawiastych i boisk ze sztuczną nawierzchnią pielęgnowanych przez Gminny Ośrodek Sportu w Suchym Lesie na terenie gminy Suchy Las*.

Wpływy z wynajmu i usług w 2023 r. wzrosną co wynika ze zmiany cennika usług oraz wzrostu cen za korzystanie z naszych obiektów (nowy cennik).

Na pozycje **wpływy z usług** w planie finansowym na 2023r. składają się:

- wpływy od klientów indywidualnych oraz od klubów i organizacji sportowych,
- przychody przewidywane z organizacji na hali imprez o charakterze turniejowym,
- przychody związane z wynajmem pomieszczeń Bankowi Santander,
- wpływy z ogółu usług świadczonych przez klub fitness FIT ATHLETICA.

Wpływy od klientów indywidualnych rokrocznie się pomniejszają, a wynika to z faktu ograniczania ilości godzin w hali do ich dyspozycji, na rzecz klubów i stowarzyszeń sportowych.

WYDATKI

Koszty ponoszone w związku z utrzymaniem hali i boisk podlegają wzrostowi z uwagi na starzenie się obiektów sportowych. Każdego roku wzrasta ilość awarii i koniecznych remontów urządzeń technicznych obsługujących obiekt. Przeznaczamy coraz większe kwoty na modernizację, remonty i awarie.

Zdecydowanie największą kwotą po stronie kosztów w planie finansowym są koszty zatrudnienia. Wzrost związany jest między innymi z zapowiedzią wzrostu kwoty płacy minimalnej.

Kolejną ważną pozycją w planie wydatków poza kosztami zatrudnienia są koszty zużycia wody oraz koszty związane z dostawą energii elektrycznej i gazu ziemnego. Koszty zakupu energii elektrycznej, gazu ziemnego i wody (ujęte w paragrafie **zakup energii**) bardzo znacząco wzrastają (wynika to zapowiedzi o znacznych podwyżkach na 2023r. cen energii elektrycznej i gazu).

Wydatki w paragrafach **zakup usług remontowych** utrzymują się na podobnym poziomie, planujemy kwotę 125 500 zł. Z uwagi na bardzo intensywne korzystanie z hali widowiskowo-sportowej w Suchym Lesie, (hala obłożona jest w ciągu tygodnia maksymalnie), zmuszeni jesteśmy do podejmowania każdego roku wielu zadań remontowych i modernizacyjnych.

W 2023 roku planujemy następujące remonty:

- remont klatki schodowej przy wejściu C – malowanie i wymiana oświetlenia
- bieżące naprawy parkingu przed halą (wymiana uszkodzonych kostek brukowych),
- zakup i wymiana bramek na boisku ze sztucznej nawierzchni przy ul. Poziomkowej,

W związku ze wzrostami kosztów wywozu nieczystości stałych i płynnych w planie zwiększamy wydatki za usługi komunalne (wywóz nieczystości, szczególnie: wywóz nieczystości segregowanych, oraz wywóz odpadów organicznych, co roku ceny za wywóz odpadów organicznych (skoszonej trawy, liści i gałęzi) bardzo znacząco wzrastają. Koszty wywozu odpadów organicznych w ostatnich latach bardzo mocno podnoszą koszty obsługi obiektów sportowych.

W innych paragrafach tj. 4410, 4440, 4480, 4520 planujemy w planie finansowym koszty zwiększone o wskaźnik inflacji przewidywany na 2023 rok..

Przy ustalaniu dotacji podmiotowej do Hali zostały uwzględnione koszty, związane z organizacją przez GOS imprez gminnych zleczanych przez Wójta Gminy, tj. Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego, współudział w organizacji imprez z okazji Dni Suchego Lasu (w tym turnieje i spartakiady gminne) oraz obsługę innych wydarzeń gminnych. Łącznie kwotę ponoszonych przez GOS kosztów związanych z realizacją powyższych zadań szacujemy na ok. 15 000,00 zł.

Jako załączniki do planu finansowego na rok 2023 przedstawiamy wnioski o dotacje do poszczególnych obiektów. Łącznie z wnioskami przekazujemy wyliczenia szczegółowych kosztów, które będziemy pokrywać z otrzymanych dotacji.

Są to :

- dofinansowanie do utrzymania 1 m² Hali Sportowej przy ul. Szkolnej 20,
- ponoszone koszty na utrzymanie płyt poszczególnych boisk na terenie gminy (są to boiska trawiaste – 5 płyt i boiska ze sztuczną nawierzchnią – 18 płyt) .
- dofinansowanie za nadzór oraz zadania porządkowo organizacyjne w czasie odbywających się zajęć na sali sportowej przy filii Szkoły Podstawowej przy ul. Konwaliowej i sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Poziomkowej.

przygotował: L.Rewers

Część opisowa dot. boisk

Gminny Ośrodek Sportu w Suchym Lesie utrzymuje boiska w zarządzie oraz pielęgnuje płyty na obiektach w całej gminie, na które otrzymuje środki z budżetu w formie dotacji. Wysokość tych dotacji na rok 2023 do każdego obiektu, określamy wyliczając koszty, jakie są niezbędne do realizacji zaplanowanych niezbędnych zadań.

Przy planowaniu wysokości dotacji, uwzględniamy zmiany cen materiałów eksploatacyjnych, usług i koszty mediów na roku 2023. W tym roku zwróciliśmy szczególną uwagę na przewidywane ceny paliwa oraz zakładane wyższe koszty pracy wynikające w związku z zapowiadaną podwyżką płacy minimalnej.

Wysokość dotacji do poszczególnych boisk zależy w głównej mierze od:

- rodzaju nawierzchni,
- powierzchni danego boiska,
- usytuowania boiska i możliwości użycia sprzętu specjalistycznego i łatwość dojazdu,
- zakresu i ilości czynności pielęgnacyjnych , (ilość ta jest uzależniona od stanu płyty danego boiska oraz intensywności korzystania przez uczestników).

Na rok 2023 na realizację zadań na poszczególnych obiektach zaplanowano następujące kwoty dotacji:

- zespół boisk w Suchym Lesie - **250 371,00** (tj. 16,20 zł do 1 m²),
- zespół boisk w Złotkowie - **169 600,00 zł** (tj.10,60 zł do 1m²),
- zespół boisk w Gołęczewie - **169 606,00 zł.** (tj. 13,70 zł do 1 m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Poziomkowej w S.Lesie – **13 416,00 zł.** (tj. 15,60 zł do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Sosnowej w S. Lesie - **20 345,60 zł.** (tj. 14,45 zł do 1 m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Bogusławskiego w S. Lesie – **12 672,00 zł.** (tj. 18,00 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Miłej w Złotnikach – **7 545,60 zł** (tj. 26,20 do 1m²),

- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Sportowej w Zielątkowie – **20 064 zł.** (tj. 14,25 do 1m²).
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Meteorytowej w S. Lesie – **5 145,60 zł.** (tj. 53,60 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią w Biedrusku(kosz i piłka nożna – **16 668,50 zł.** (tj. 17,00 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią w Biedrusku (tenis ziemny) – **5 809,70 zł.** (tj. 20,50 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią w Biedrusku (siatkówka -280 m²) – **5 600,00 zł.** (tj. 20,00 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią w Biedrusku(siatkówka-279,04 m²) – **5 580,80 zł.** (tj. 20,00 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy Szkole Podstawowej w Biedrusku (kosz i piłka nożna, siatkówka) – **27 160,00 zł.** (tj. 9,70 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy Szkole Podstawowej w Chludowie (kosz i piłka nożna) – **25 452,00 zł.** (tj. 9,00 do 1m²),
- boisko ze sztuczną nawierzchnią przy Szkole Podstawowej przy ul. Konwaliowej w Suchym Lesie – **185 420,00 zł.** (tj. 25,40 do 1m²),

Rok 2023 będzie kolejnym rokiem, w którym nadzorować będziemy salę sportową przy Filii Szkoły Podstawowej na ul. Konwaliowej. GOS zajmujemy się tą salą w dni powszednie w godzinach popołudniowych oraz soboty i niedziele (poza czasem pracy szkoły).
Dotacja na 2023 r. planowana jest w kwocie **45 832,50 zł. tj. 97 ,00 zł /1 m² .**

Główną część dotacji do sali stanowią koszty zatrudnienia pracowników obsługujących obiekt w czasie ww. zajęć sportowych na sali. Nasze zadania związane z tym obiektem polegają na organizowaniu terminarza i przydziału poszczególnych części obiektu zespołom na mecze, treningi oraz inne zajęcia (boisko ze sztuczną nawierzchnią , szatnie oraz sala sportowa).

Drugą salą do której przez cały rok szkolny będziemy obsługiwać w 2023 roku jest sala przy Szkole Podstawowej nr 2. Wysokość dotacji do tego obiektu wyliczyliśmy na kwotę **61 710,00 zł. tj. 93,50 zł /1 m² .** Nasze zadania na tym obiekcie ograniczają się do nadzoru nad terminarzem grup korzystających z sali i zabezpieczeniu porządku w sali i pomieszczeniach sanitarnych w czasie odbywających się zajęć i zawodów.
Kwota łączna dotacji do wszystkich obiektów na 2023 rok zamyka się kwotą **1 047 999,30 zł.**

Zespół boisk przy ul. Poziomkowej w Suchym Lesie (boisko trawiaste, boisko ze sztuczną nawierzchnią i boiska do koszykówki) jest obiektem sportowym powierzonym w zarząd Gminnemu Ośrodkowi Sportu, na którym wykonujemy cały szereg czynności konserwacyjnych, pielęgnacyjnych i porządkowych przez cały rok kalendarzowy. Z uwagi na dużą intensywność użytkowania (cały dzień), oprócz prac pielęgnacyjnych na boiskach, konieczne jest codzienne porządkowanie terenu, a w okresie zimowym - odśnieżanie i zabezpieczanie chodników piaskiem i solą przed gołoledzią .

W przypadku zespołu boisk trawiastych w Suchym Lesie Gołęczewie i Złotkowie na zabiegi i czynności agrotechniczne składają się m.in. koszenie, podlewanie, aeracja, wertykulacja, skaryfikacja, piaskowanie, nawożenie i zabiegi ochrony roślin. Dodatkowo w Złotkowie i Gołęczewie opłacamy pracę gospodarzy boisk (których wyposażamy w sprzęt niezbędny do przygotowania boiska : m.in. siatki, sprzęt do podlewania i znakowania linii pola boiska na zawody), pokrywamy również na tych obiektach: koszty energii elektrycznej, koszty wody, wywozu nieczystości stałych i płynnych, wywozu trawy oraz wykonujemy wstawki z trawy głównie na polach bramkowych. W Złotkowie i Gołęczewie utrzymujemy boiska, na których

rozgrywane są zawody sportowe (mecze lig piłkarskich). Wymagają one większej ilości prac pielęgnacyjnych. Pielęgnowanie dwóch pól na tych obiektach, pozwala na korzystanie z obiektów przez kluby sportowe, grupy treningowe prowadzone przez stowarzyszenia sportowe dzieci i młodzież oraz społeczność lokalną.

W kwocie utrzymania boisk trawiastych (w praktyce całych obiektów) w Suchym Lesie, Złotkowie i Gołęczewie zaplanowano także koszty związane z należytym utrzymaniem pól oraz niezbędne (zlecane zewnętrznie) usługi agrotechniczne sprzętem specjalistycznym, którego nie posiada Gminny Ośrodek Sportu.

Kwoty dotacji na rok 2023 do boisk ze sztuczną nawierzchnią w stosunku do roku 2022 wzrastają w niewielkim stopniu. Wzrost wiąże się głównie ze wzrostem cen materiałów eksploatacyjnych do sprzętu, w największym stopniu ze wzrostem cen paliw. W przyszłym roku zakładamy też wyższy koszt roboczogodziny pracownika GOS (jest to związane ze wzrostem płac wynikającym z zapowiedzianej zwwyżki płacy minimalnej). Czynności wykonywane na tych boiskach będą podobne, jak w poprzednich latach.

Na boiskach ze sztuczną nawierzchnią, w ramach dotacji zajmujemy się głównie utrzymaniem pól boisk. Nasze doświadczenie wskazuje, że przy pielęgnacji boisk (aby utrzymać pól we właściwym stanie) należy prowadzić systematycznie szeroki zakres prac konserwacyjnych oraz czynności agrotechnicznych i porządkowych.

W ramach zadań powierzonych, finansowanych z dotacji, zgodnie z przyjętym harmonogramem wykonujemy następujące prace specjalistyczne na poszczególnych boiskach:

- maszynowe czyszczenie piasku lub granulatu (maszyna firmy Wiedenmann – Terra Clean),
- szczotkowanie sztucznej trawy w celu równomiernego rozprowadzenia piasku lub granulatu
- uzupełniania piaskiem lub granulem sztucznej nawierzchni,
- wertykulacja piasku lub granulatu (maszyna firmy Wiedenmann-Terra Rake),
- wymiana zużytych siatek,
- usuwanie przerostów przy obrzeżach pól boisk,
- ręczne prace pielęgnacyjne.

Boisku przy ul. Konwaliowej wymaga od nas sukcesywnych prac związanych z utrzymaniem pól oraz koszenia terenów trawiastych na obrzeżach sztucznej murawy, utrzymaniem zieleni (krzewy), utrzymaniem porządku w czasie treningów i zawodów sportowych, nadzorem organizacyjnym nad ćwiczącymi grupami sportowymi, pokrywamy koszty związane z utrzymaniem toalet chemicznych dla kibiców.

przygotował: L.Rewers

Część opisowa dot. fitness klubu

Planujemy, że rok 2023 dla klubu fitness Fit Athletica ma duże szanse być rokiem lepszym od roku 2022, gdyż rok 2022 był rokiem rozruchowym po okresie pandemicznym. Klienci wracali, aby korzystać z usług klubu, jednak wiele osób potrzebowało czasu, aby przekonać się do ćwiczeń w miejscach publicznych. Planujemy, że rok 2023 będzie rokiem znaczącym i mocno rozwojowym bez obciążeń pandemicznych.

W każdym roku czynione są starania, aby poszerzać i ulepszać ofertę. Naszą mocną stroną są zajęcia grupowe, grafik zajęć jest różnorodny, każdy może znaleźć w nim odpowiednią formę aktywności dla siebie, jednakże i tak co roku wprowadzane są nowe propozycje. Obecnie fitness bardzo mocno stawia na zajęcia prozdrowotne, dlatego w ofercie znajduje się dużo zajęć takich jak joga, pilates, stretching. Dodatkowo w ofercie klubu pojawiają się nowe zajęcia, w tym ćwiczenia Mobility, które wcześniej stosowane były w fizjoterapii, a od niedawna zagościły w klubach fitness jako prozdrowotne treningi zwiększające mobilność ruchową ciała. Poszerzymy również ofertę zajęć tanecznych, bo ta forma aktywności, szczególnie lubiana przez kobiety cieszy się bardzo dobrą frekwencją.

Klub Fit Athletica jest miejscem aktywności dla osób wszystkich grup wiekowych. W 2022 zaobserwowano zwykłą ilość klientów w wieku 25-35lat, osoby w tym przedziale wiekowym do tej pory stanowiły najmniejszy procent naszych klientów, liczymy, że w nowym roku będzie jeszcze większy wzrost tej grupy wiekowej. Możemy jednak śmiało powiedzieć, że jesteśmy klubem szczególnie lubianym i otwartym na osoby w wieku 40+, seniorów oraz młodzież szkolną. Planujemy dalej zachęcać do aktywności fizycznej wszystkie te osoby, a do pozyskania nowych osób mamy zamiar wprowadzać okazjonalnie promocje cenowe.

W okresie ferii, jak co roku przygotowujemy ofertę dla młodzieży szkolnej(szkola podstawowa i liceum). Z roku na rok zainteresowanie młodzieży naszą ofertą jest coraz większe, co roku też wzbogacamy program ferii o nowe zajęcia sportowe, jak również wykłady teoretyczno-praktyczne o tematyce sportowej.

W 2023 r., podobnie jak w latach ubiegłych, mamy zamiar organizować ciekawe wydarzenia sportowe w siedzibie klubu, a w okresie wiosenno-letnim również w plenerze. Klienci chętnie biorą udział imprezach sportowych i doceniają takie działania klubu, ponadto w ten sposób dbamy o integrację i przywiązanie klientów do klubu. Jest to też skuteczne narzędzie marketingowe do zdobywania nowych, chętnych osób do korzystania z naszej oferty. W wielu inicjatywach podejmujemy współpracę z jednostkami, organizacjami i stowarzyszeniami z terenu gminy Suchy Las. W 2023r. planujemy dalsze podtrzymywanie tych więzi, ich rozwój i wspólne działanie na rzecz mieszkańców w zakresie kultury fizycznej i sportu. Propagujemy aktywność fizyczną na festynach, pomagamy przy organizacji zajęć sportowych w plenerze.

Stowarzyszenia sportowe z terenu gminy już od kilku sezonów korzystają z infrastruktury klubu fitness, sala fitness oraz siłownia udostępniania jest stowarzyszeniom na prowadzenie zajęć ogólnorozwojowych. Posiadanie drugiej sali fitness zwiększa nasze możliwości wynajmu sali innym podmiotom. Sale jeszcze w większym zakresie będą wynajmowane na różne inne formy aktywności ruchowej.

W 2023r., podobnie jak w latach ubiegłych w sali fitness odbywać się będą zajęcia wychowania fizycznego dla dzieci i młodzieży ze szkoły podstawowej w Suchym Lesie, w Chłudowie oraz publicznego liceum w Suchym Lesie.

W 2023r. planujemy dalej prężnie działać w mediach społecznościowych., gdyż to najlepsze narzędzie marketingowe. Mamy zamiar zwiększyć zasięgi w internecie poprzez reklamy internetowe oraz umieszczanie ciekawych materiałów instruktażowych i informacji z życia klubu, co podoba się internautom i poprawia obszar zasięgu.

Załoga klubu fitness cały czas śledzi trendy na rynku fitness, pragniemy dalej się rozwijać i w miarę możliwości uczestniczyć w szkoleniach. Pozyskana nowa wiedza wykorzystywana jest później do poszerzania oferty i wzmacniania jakości naszych usług.

Plany rozwoju działalności klubu w 2023r. są ambitne, chcemy je realizować z dużym zaangażowaniem i jeżeli nie przeszkodzą nam niezależne od nas ograniczenia, mamy dużą szansę je zrealizować. Klub fitness będąc częścią kompleksu obiektów Gminnego Ośrodka Sportu bardzo dobrze wpisuje się w politykę propagowania i wspierania sportu w gminie Suchy Las.

przygotowała: M. Piątek

Część opisowa dot. planu finansowego w zakresie działania Parku Wodnego OCTOPUS

Prognoza kosztów na rok 2023 zakłada kontynuację realizacji zadań na rzecz utrzymania Parku Wodnego OCTOPUS w Suchym Lesie w stanie technicznym i użytkowym, który umożliwia świadczenie usług na dotychczasowym wysokim poziomie. Park Wodny Octopus, zwany dalej Parkiem, jest bardzo intensywnie użytkowany, dlatego wzorem lat ubiegłych w przewidywanym budżetowym na rok 2023 planuje się naprawy, remonty lub wymianę sprzętów. Na uwagę zasługuje fakt, że przy konstruowaniu prognozy zakłada się wprowadzanie udoskonaleń, które mogą obniżyć koszty funkcjonowania obiektu, a także podnieść standard świadczonych przez Park usług.

W ramach kwoty przeznaczonej na remonty tj. **85 000,00 zł.** planujemy jak corocznie w czasie przerwy technicznej wykonanie drobnych remontów polegających na malowaniu ścian i uzupełnianiu brakujących fug w szatniach, hali i plaży basenowej, przegląd i naprawę uszkodzonych urządzeń technicznych, w tym wentylacji MENERGA i agregatów wody lodowej central SWEGON obsługujących hol z wejściem głównym, pomieszczenia bowlingu, sauny i piwnicę. W 2023 roku przewidziano regulację podciągów rur zjazdowych oraz wypełnienie mikro pęknięć ślizgów zjazdowych. W powyższej kwocie ujęto także mycie wszystkich okien należących do PWO w kwocie **5 500,00 zł.**

Na koszty w 2023 roku składają się także zakupy materiałów i wyposażenia Parku, zakup środków czystości i uzdatniania wody, zakup materiałów do konserwacji urządzeń obiektu, sprzętu sportowego. Składowymi kosztów jest również szereg usług takich jak: obsługa ratownicza, ochrona, usługi remontowe, usługi BHP i P-Poż.

Na zakup środków czystości, środków do uzdatniania wody basenowej oraz specjalistycznej chemii basenowej zaplanowana jest kwota **210 000,00 zł.** Kwota ta obejmuje środki uzdatniania wody i środki czystości przeznaczone dla wszystkich obiektów Gminnego Ośrodka Sportu.

Jak w latach poprzednich, tak i w roku 2023 istotnym kosztem funkcjonowania Parku będzie przeprowadzanie cyklicznych badań wody, które wynikają z nowych przepisów prawa. Koszt badań przeprowadzanych przez akredytowane laboratorium zaplanowano w kwocie **35 000,00 zł.**

W kosztach zaplanowano także usługi serwisowe urządzeń: wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, gazowych i ciepłowniczych obiektu. Koszty przeglądów serwisowych urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych wynoszą **39 000,00 zł** przy cenach z bieżącego roku.

Na naprawy planowe niezwiązane z nagłymi awariami przeznaczylimy niezmiennie kwotę **30 000,00 zł.**

W roku 2023 przeznaczyliśmy kwotę **60 000,00 zł** na materiały do konserwacji urządzeń i obiektu. Są to głównie materiały eksploatacyjne takie jak: filtry do central wentylacyjnych, materiały do saun, żarówki i świetlówki, solanka Zabłocka do sauny solankowej, elektrody pomiarowe do MSR. Z uwagi na duże koszty eksploatacji od połowy 2022 roku zrezygnowano z jednej atrakcji strefy saun, czyli „Słonecznej Łąki”.

Pozostałe usługi serwisowe i przeglądy to kwota **25 000,00 zł**. W skład tych prac wchodzi: konserwacja systemu BMS, serwis saun, serwis urządzeń dźwigowych serwis i przegląd budowlany obiektu itp.

W związku z zawartą umową najmu w 2023 roku PWO nie poniesie kosztów serwisu bowlingu, które dotychczas wynosiły **26 000,00 zł** oraz **50 000,00 zł** za obsługę i prowadzenie baru bowlingu.

Ze względu na długi okres (14 lat) eksploatacji maszyn i urządzeń, które ulegają częstym awariom przeznaczyliśmy kwotę **45 000,00 zł** na ich usuwanie. Najczęstsze usterki i awarie mają miejsce w systemach działających nieprzerwanie tj. wentylacji, uzdatniania i filtracji wody.

Największym obciążeniem dla Parku są koszty zużycia mediów tj. energia elektryczna, gaz i woda oraz koszty pracownicze.

- Zakup energii elektrycznej w roku 2023 przeznaczyliśmy kwotę **3 290 000 000,00 zł**.
- Na opłaty związane z zakupem gazu przeznaczyliśmy kwotę **240 000,00 zł**.
- Koszt wody to kwota **90 000,00 zł**.

Wielkość zużycia mediów została obliczona na podstawie średniego miesięcznego zużycia z poprzednich lat. Przy szacowaniu kwot uwzględniono planowaną podwyżkę cen energii elektrycznej.

Do kosztów związanych z mediami należy doliczyć jeszcze usługi komunalne w formie ścieków w kwocie **130 000,00 zł**.

Na usługi komunalne związane z wywozem nieczystości stałych przeznaczyliśmy kwotę **16 000,00 zł**, szacowana w oparciu o faktyczne koszty z I półrocza 2022

przygotował: P. Ławniczak

Część opisowa do planu wynagrodzeń w 2023 r.

Plan wynagrodzeń Gminnego Ośrodka Sportu w Suchym Lesie na rok 2023 został przygotowany z uwzględnieniem wyższego niż w zeszłym roku poziomu średniorocznej inflacji oraz podwyższoną stawką za godzinę dla umów cywilnoprawnych (umów zlecenie) dla 12 pracowników administracji, 8 pracowników kasy, 3 instruktorów fitness, 1 instruktora nauki pływania, 17 konserwatorów w hali i w pływalni, 12 pracowników gospodarczych, zgodnie z regulaminem wynagradzania i tabelą zaszeregowania w następujący sposób:

- a) 52 osoby w pełnym wymiarze godzin,
- b) 1 osoba - 1/2 etatu.

Łącznie 52,5 etatów, z uwzględnieniem następujących składników wynagrodzeń wypłacanych miesięcznie: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek stażowy, dodatek funkcyjny i z uwzględnieniem funduszu nagród.

Ponadto zaplanowano wypłatę przypadających w 2023 r. nagród jubileuszowych:

- za 20 lat pracy - 1 osoba
- za 25 lat pracy - 2 osoby
- za 30 lat pracy - 3 osoby
- za 40 lat pracy - 1 osoba
- za 45 lat pracy - 1 osoba

oraz odpraw emerytalnych dla pięciu osób.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla jednostek sfery budżetowej zaplanowano dodatkowe wynagrodzenie roczne tzw. „13”-tkę. Plan obejmuje również pomoc materialną i finansową dla pracowników z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Z uwagi na konieczność obsługi przez Gminny Ośrodek Sportu coraz większej ilości boisk sportowych, jak w ubiegłych latach istnieje konieczność zatrudnienia osób na umowy cywilnoprawne - umowy zlecenia do obsługi boisk w Złotkowie i Gołęczewie – na podobnym poziomie jak poprzednich latach. Zatrudniona jest jedna osoba w niepełnym wymiarze czasu pracy tj. ½ etatu, która pełni dyżur w obiekcie sportowym (boisko i sala) przy ulicy Konwaliowej w Suchym Lesie. Od dnia 01 września 2021 r. GOS obsługuje nową salę sportową przy szkole podstawowej nr 2 w Suchym Lesie. W budżecie płacowym na 2023 r. uwzględniono wynagrodzenie dla zatrudnionych osób w ramach umów cywilnoprawnych.

Wzorem poprzednich lat przygotowujemy półkolonie dla dzieci (dwa turnusy w okresie zimowym oraz trzy turnusy w okresie letnim). Plan obejmuje wynagrodzenie dla instruktorów pływania za prowadzenie półkolonii (umowy zlecenia).

W 2023 r. w klubie fitness chcemy kontynuować zajęcia taneczne, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Zaplanowane zostały na ten cel środki w budżecie płacowym.

przygotowały: B.Wawer, A.Targosz-Cytrynowska

**UCHWAŁA NR/22
Rady Gminy Suchy Las
z dnia..... 2022 r.**

**w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej**

Na podstawie art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określa się wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Określa się wzór oświadczenia w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanego przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, będący załącznikiem do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Właściciele nieruchomości korzystający ze zwolnienia, oświadczenie, o którym mowa w § 2 składają w Urzędzie Gminy Suchy Las.

§ 4. Deklarację, o której mowa w § 1 właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są przekazać w formie pisemnej do Urzędu Gminy Suchy Las lub przesłać drogą elektroniczną w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca.

§ 5. W przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji, będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości jest zobowiązany złożyć w Urzędzie Gminy Suchy Las lub przesłać drogą elektroniczną nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana oraz może złożyć deklarację zmniejszającą wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za okres wsteczny w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia śmierci mieszkańca.

§ 6. Określa się tryb i warunki składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej:

- formularz elektroniczny deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określa się w formacie danych doc lub pdf,
- układ informacji i powiązań składanych deklaracji określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- deklaracja przesyłana w formie elektronicznej musi być podpisana bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP,
- deklaracje należy składać do Urzędu Gminy Suchy Las za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 8. Traci moc uchwała nr XLVII/545/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie wzoru deklaracji i wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Sporządził:

Sprawdził:

Radca prawny:

Uzasadnienie do projektu uchwały nr/2022 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W związku uchwałami Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu stwierdzającymi nieważność niektórych zapisów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz załączników do tej uchwały podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

REFERAT OCHROTY (RODOWISKA)
INSPEKTOR
A. Adamski
Andrzej Adamski

**DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI
z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy****A. MIEJSCE SKŁADANIA DEKLARACJI**

1. Nazwa i adres siedziby organu, do którego należy złożyć deklarację:

Wójt Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 13
62-002 Suchy Las**B. OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI**

2. Cel złożenia deklaracji (zaznaczyć właściwy kwadrat)

- ☐ złożenie deklaracji po raz pierwszy ¹ (data złożenia deklaracji ____ - ____ - ____)
- ☐ korekta deklaracji ² (data obowiązywania
- ☐ nowa deklaracja ³ (data zaistnienia zmian ____ - ____ - ____)

1) Złożenie deklaracji po raz pierwszy – w terminie 14 dni od dnia zamieszkania pierwszego mieszkańca

2) korekta deklaracji – w przypadku popełnienia błędu pisarskiego

3) nowa deklaracja – w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciel nieruchomości jest zobowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym nastąpiła zmiana oraz może złożyć deklarację zmniejszającą wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za okres wsteczny w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia śmierci mieszkańca

C. PODMIOT ZOBOWIĄZANY DO ZŁOŻENIA DEKLARACJI

3. Rodzaj podmiotu (zaznaczyć właściwy kwadrat)

- ☐ Właściciel ☐ Współwłaściciel ☐ Użytkownik wieczysty
- ☐ Jednostka organizacyjna lub osoba posiadająca nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu ⁴⁾
- ☐ Inny podmiot władający nieruchomością (jaki).....

4) W zabudowie wielorodzinnej deklarację składa zarządca lub inny podmiot władający nieruchomością.

D. DANE IDENTYFIKACYJNE**D.1. Osoba fizyczna**

4. Nazwisko	5. Imię
6. PESEL	7. Nr telefonu ⁵⁾
8. Adres e-mail ⁵⁾	

D.2. Pozostałe podmioty (np. spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe)

9. Nazwa pełna			
10. Ulica		11. Nr domu ⁶⁾	12. Nr lokalu
13. Kod pocztowy	14. Miejscowość		
15. Nr telefonu ⁵⁾	16. NIP	17. Adres e-mail ⁵⁾	
18. Osoba uprawniona do reprezentowania podmiotu (imię, nazwisko)			
19. Podstawa umocowania ⁷⁾			

5) Dane nieobligatoryjne, ale ułatwiające komunikowanie się w przypadku konieczności uzyskania wyjaśnień i uzupełnień deklaracji.

6) W przypadku gdy nieruchomość nie ma numeru porządkowego należy podać numer geodezyjny działki.

7) Podstawa umocowania – pełnomocnictwo, umowa spółki itp. Do deklaracji należy dołączyć dokument potwierdzający pełnomocnictwo.

D.3. ADRES NIERUCHOMOŚCI – na której powstają odpady komunalne ⁸⁾

20. Miejscowość	21. Ulica	22. Nr domu ⁶⁾
23. Nr lokalu	24. Kod pocztowy	25. Poczta

8) Dla każdej nieruchomości należy złożyć odrębną deklarację. W przypadku wspólnoty mieszkaniowej/spółdzielni dla każdego budynku należy złożyć odrębną deklarację.

D.4. ADRES DO KORESPONDENCJI – jeśli jest inny niż adres nieruchomości z D.3.

26. Kraj	27. Województwo	28. Powiat	
29. Gmina	30. Ulica	31. Nr domu ⁵⁾	32. Nr lokalu
33. Miejscowość	34. Kod pocztowy	35. Poczta	

E. OŚWIADCZENIE WŁAŚCICIELA NIERUCHOMOŚCI O ZAGOSPODAROWANIU BIOODPADÓW W PRZYDOMOWYM KOMPOSTOWNIKU

OŚWIADCZAM, ŻE NA TERENIE MOJEJ NIERUCHOMOŚCI ZAGOSPODAROWUJĘ BIOODPADY W PRZYDOMOWYM KOMPOSTOWNIKU.

Imię i nazwisko

F. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Liczba osób zamieszkujących nieruchomość wskazaną w części D.3	36.	osób
Wysokość miesięcznej opłaty - liczbę z poz. 36 mnożymy przez 33,00 zł.	37.	zł/mc.
Liczba osób zamieszkujących nieruchomość wskazaną w części D.3 podlegających przepisom uchwały nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ⁹⁾	38.	osób
Ulga określona w uchwale nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - liczbę osób z poz. 38 mnożymy przez 2,00 zł.	39.	zł/mc.
Ulga z tytułu zagospodarowywania bioodpadów w przydomowym kompostowniku - liczbę osób z poz. 36 mnożymy przez 2,00zł	40.	zł/mc.
Suma: miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - od kwoty z poz. 37 należy odjąć kwotę z poz. 39 oraz odjąć kwotę z poz. 40	41.	 zł/mc

PODPIS OSOBY SKŁADAJĄCEJ DEKLARACJĘ

42. Data	43. Czytelny podpis (osoby składającej deklarację lub pełnomocnika) ¹⁰⁾
	Imię i nazwisko

9) Uchwała Nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. zwalnia z części opłaty za gospodarowanie odpadami właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832

10) Do deklaracji należy dołączyć dokument potwierdzający pełnomocnictwo

G. ADNOTACJE URZĘDOWE

POUCZENIE W przypadku nie wpłacenia w wyznaczonych terminach kwoty opłaty z poz. 41 lub wpłacenia jej w niepełnej wysokości, niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z. 2022 r., poz. 479 tj.).

Klauzula informacyjna

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L. z 2016r. Nr 119, s.1 ze zm.) - dalej: „RODO” informuję, że:

- 1) Administratorem Państwa danych jest Wójt Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 13 62-002 Suchy Las, e-mail: ug@suchylas.pl;
- 2) Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można się kontaktować poprzez e-mail: iod_suchylas@rodo.pl lub pisemnie na adres: ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las.
- 3) Państwa dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji złożonego wniosku, gdyż jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) w zw. z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- 4) Państwa dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ww. celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach szczególnych, w tym przepisów archiwalnych tj. 10 lat.
- 5) Państwa dane osobowe będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, lecz nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.
- 6) Państwa dane osobowych nie będą przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy (obejmujący Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię).
- 7) W związku z przetwarzaniem Państwa danych osobowych, przysługują Państwu następujące prawa:
 - a) prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii;
 - b) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych;
 - c) prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
 - d) prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa), w sytuacji, gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO);
- 8) Podanie przez Państwa danych osobowych w związku z ciążącym na Administratorze obowiązkiem prawnym jest obowiązkowe, a ich nieprzekazanie skutkować będzie brakiem realizacji celu, o którym mowa w punkcie 3. Nieprzekazanie danych udostępnianych dobrowolnie pozostaje bez wpływu na rozpoznanie sprawy.
- 9) Państwa dane mogą zostać przekazane podmiotom zewnętrznym na podstawie umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, a także podmiotom lub organom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.
- 10) Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

ZAŁĄCZNIK DLA RODZIN WIELODZIETNYCH, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Adres nieruchomości, na której powstają odpady komunalne (miejscowość, ulica, numer domu, numer lokalu, kod pocztowy, poczta):

.....
.....
.....

A. DLA RODZIN WIELODZIETNYCH, KTÓRE POSIADAJĄ KARTĘ DUŻEJ RODZINY

Lp.	NUMERY KARTY DUŻEJ RODZINY

B. DLA RODZIN WIELODZIETNYCH, KTÓRE NIE POSIADAJĄ KARTY DUŻEJ RODZINY

Oświadczam, że na nieruchomości wskazanej w części D3 deklaracji zamieszkuje(-ją) rodzina(-ny) wielodzietna(-ne), o której(-nych) mowa w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, podlegająca zwolnieniu określonymu w uchwale nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Liczba rodzin wielodzietnych	Łączna liczba osób w rodzinie(-nach) wielodzietnej(-nych):
.....	

.....
(miejscowość)

.....
(data)

.....
(podpis składającego deklarację)

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części działki gruntu nr 23 w obrębie
Biedrusko**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Wyraża się zgodę na zawarcie w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy dzierżawy, dotyczącej gruntu o powierzchni 54 m², stanowiącego część nieruchomości gruntowej położonej przy ulicy Zjednoczenia w Biedrusku, oznaczonej jako działka gruntu nr 23, obręb Biedrusko, arkusz mapy 19, o powierzchni 1,7534 m², dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą KW nr PO1P/00185346/1.

2. Przedmiot umowy wskazany w ust. 1, wykorzystywany jest na potrzeby zagospodarowania nieruchomości przyległej na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej (ROD).

3. Umowa, która określi szczegółowe warunki dzierżawy, zostanie zawarta na czas nieoznaczony.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sporządził:

Sprawdził:

Radca prawny:

Uzasadnienie
do projektu uchwały Nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części działki gruntu nr 23 w obrębie Biedrusko

Dotychczasowy dzierżawca wyraził chęć zawarcia kolejnej umowy dzierżawy, dotyczącej części nieruchomości gruntowej o powierzchni 54 m², położonej przy ulicy Zjednoczenia w Biedrusku, oznaczonej jako działka gruntu nr 23, obręb Biedrusko, arkusz mapy 19, o powierzchni 1,7534 m², dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą KW nr PO1P/00185346/1.

Przedmiotowa nieruchomość, zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Biedrusko – POD, zatwierdzonym uchwałą nr LVII/499/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 września 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z dnia 24 listopada 2006 r., nr 180, poz. 4212), przeznaczona jest pod tereny dróg publicznych klasy lokalnej (oznaczenie na rysunku planu symbolem 2KD-L).

Przedmiotem dzierżawy jest część działki gruntu nr 23 o powierzchni 54 m². Zakres przedmiotu dzierżawy przedstawia poniższa mapa. Teren ten jest wykorzystywany na potrzeby zagospodarowania nieruchomości przyległej na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej – ROD. Przedmiot dzierżawy graniczy bezpośrednio z działką ROD dzierżawcy. Dotychczasowy dzierżawca zapobiega niszczeniu terenu objętego umową, utrzymuje go w należytym porządku i korzysta w sposób analogiczny do korzystania z przyległego ogródka działkowego.

Szczegółowe warunki dzierżawy, w tym wysokość czynszu jaki będzie zobowiązany uiszczać dzierżawca, zostaną określone w umowie zawartej pomiędzy nim a Gminą Suchy Las. Umowa zostanie zawarta na czas nieoznaczony i będzie kontynuacją umowy obowiązującej w okresie od 1 listopada 2019 r. do 31 października 2022 r.

W związku z tym, że byłaby to kolejna umowa zawierana z tym samym podmiotem, ponadto na okres dłuższy niż 3 lata, wymagane jest uzyskanie zgody Rady Gminy. Nawiązując do powyższego, podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za uzasadnione.

Agata Lenkiewicz

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny nieruchomości położonych w Suchym Lesie na rzecz Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) art. 13 ust. 2 i 2a w zw. z art. 6 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na przekazanie w drodze darowizny na rzecz Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, niezabudowanych nieruchomości stanowiących własność Gminy Suchy Las, położonych w Suchym Lesie, obręb Suchy Las, ark. mapy 16, oznaczonych w ewidencji gruntów, jako działka nr 531/7 o powierzchni 0,1434 ha, zapisana w księdze wieczystej KW nr PO1P/00125164/3 oraz działki nr 531/8 i 531/9 o łącznej powierzchni 0,1512 ha, zapisane w księdze wieczystej KW nr PO1P/00106798/7.

§ 2. Przekazanie nieruchomości, o których mowa w § 1 następuje z przeznaczeniem na realizację celu publicznego w postaci budowy siedziby Komisariatu Policji w Suchym Lesie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sporządził: Katarzyna Zawistka
Sprawdził: M. Kosiński
Radca prawny: Wojciech Kuczyński

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY SUCHY LAS
z dnia 29 września 2022 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny nieruchomości położonych
w Suchym Lesie na rzecz Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu**

Na podstawie z art. 6 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami budowa i utrzymywanie obiektów na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa publicznego stanowi cel publiczny.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami nieruchomość może być, z zastrzeżeniem art. 59 ust. 1, przedmiotem darowizny na cele publiczne, a także przedmiotem darowizny dokonywanej między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego, a także między tymi jednostkami. W umowie darowizny określa się cel, na który nieruchomość jest darowana. Zgodnie z art. 13 ust. 2a darowizny nieruchomości stanowiącej przedmiot własności jednostki samorządu terytorialnego dokonuje jej organ wykonawczy - za zgodą rady lub sejmiku. W przypadku niewykorzystania nieruchomości na cel, na który została darowana, lub wykorzystywania nieruchomości na inny cel niż cel, na który została darowana, darowizna podlega odwołaniu (art. 13 ust. 2b).

Nieruchomości oznaczone jako działki o numerach ewidencyjnych 531/7 o powierzchni 0,1434 ha, oraz 531/8 i 531/9 o łącznej powierzchni 0,1512 ha, położone są w Suchym Lesie przy ulicach: Poziomkowej i Stefana Stefańskiego. Przedmiotowe nieruchomości znajdują się na obszarze, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – obszar pomiędzy ulicami Jagodową, Szkółkarską i Stefańskiego, zatwierdzony przez Radę Gminy Suchy Las uchwałą nr IV/45/19 z dnia 31 stycznia 2019 r. Zgodnie z zapisami tego planu nieruchomości stanowiące działki nr 531/7, nr 531/8 i nr 531/9 położone są w granicach terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (oznaczenie na rysunku planu symbolem 2MN/U).

Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu, na podstawie podpisanego w dniu 21 marca 2022 r. porozumienia intencyjnego, wystąpiła o nieodpłatne przekazanie prawa własności przedmiotowych nieruchomości Skarbowi Państwa na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (budowę Komisariatu Policji w Suchym Lesie). Nabycie niniejszych nieruchomości pod nową siedzibę Komisariatu Policji zyskało akceptację Komendy Głównej Policji. Ponadto sporządzona została przez KWP w Poznaniu koncepcja zagospodarowania terenu nieruchomości, wskazująca planowane usytuowanie budynku administracyjnego nowego komisariatu.

Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu jest państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. W myśl przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej nabywają nieruchomości na własność Skarbu Państwa i uzyskują do nabytych nieruchomości trwałą zarząd z mocy prawa z dniem ich nabycia (art. 17 ust. 1 i 3).

Podstawę prawną przekazania nieruchomości w drodze darowizny stanowią będzie art. 13 ust. 2 i ust. 2a w związku z art. 17 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Uchwała Rady Gminy Suchy Las wyrażająca zgodę na przekazanie w drodze darowizny przywołanych wyżej nieruchomości, stanowiąc będzie podstawę do zawarcia przez Wójta Gminy Suchy Las umowy w formie aktu notarialnego, w którym zostanie określony cel, na realizację którego nieruchomość została darowana. Forma przekazania nieruchomości w drodze darowizny podyktowana jest realizacją zadań własnych gminy w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (art. 7 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Budowa nowej, nowoczesnej, spełniającej wymogi stawiane obecnie obiektom służbowym policji siedziba Komisariatu Policji w Suchym Lesie jest inwestycją w bezpieczeństwo mieszkańców gminy oraz wpłynie na jakość i komfort w kontaktach z Policją.

Wartość nieruchomości mających się stać przedmiotem darowizny została określona przez rzeczoznawcę majątkowego i wynosi łącznie 1.504.270,00 zł netto (działka nr 531/7 – 739.198,00 zł, działki nr 531/8 i 531/9 – 765.072,00 zł).

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za uzasadnione.

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

**w sprawie odstąpienia od zbycia w drodze przetargu nieruchomości położonej w Chludowie na rzecz
ENEA Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 37 ust. 3 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Odstępuje się od zbycia w drodze przetargu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Suchy Las, położonej w Chludowie, oznaczonej w ewidencji gruntów, jako działka nr 300/13 o powierzchni 0,0064 ha, obręb Chludowo, ark. mapy 14, dla której w Sądzie Rejonowym Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadzona jest księga wieczysta KW nr PO1P/00113519/0 na rzecz ENEA Operator Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu z przeznaczeniem na realizację celu publicznego polegającego na budowie obiektu infrastruktury technicznej – małogabarytowej stacji transformatorowej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sporządził: Katarzyna Zawistka

Sprawdził: Mr. Katarzyna

Radca prawny: Krzysztof Kuczyński

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY SUCHY LAS
z dnia 29 września 2022 r.

**w sprawie odstąpienia od zbycia w drodze przetargu nieruchomości położonej w Chłudowie
na rzecz ENEA Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu**

ENEA Operator Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu zwróciła się z wnioskiem o sprzedaż w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiącej działkę nr 300/13 w Chłudowie, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej, tj. pod budowę stacji transformatorowej 15/0,4 kV.

Przedmiotowa nieruchomość stanowiąca działkę nr 300/13 o pow. 0,0064 ha położona jest na terenie objętym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Chłudowo - rejon ulicy Gołeczewskiej zatwierdzonym uchwałą nr XXXIX/445/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z dnia 8 stycznia 2018 r., poz. 418). Zgodnie z zapisami niniejszego planu działka nr 300/13 przeznaczona jest pod teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (na rysunku planu oznaczony symbolem E).

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w art. 28 wskazuje, że zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego może nastąpić w dwóch trybach: przetargowym oraz bezprzetargowym. Zasadą jest jednak tryb przetargowy, od którego wspomniana ustawa reguluje szereg wyjątków. Jednym z przepisów konstytuujących omawiany wyjątek jest art. 37 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, który umożliwia odstąpienie od obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych. Zgodnie z tym przepisem, rada gminy w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy może podjąć uchwałę o odstąpieniu od zbycia w drodze przetargu nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe lub na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych, jeżeli cele te będą realizowane przez podmiot, dla którego są to cele statutowe i którego dochody przeznacza się w całości na działalność statutową.

Zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami planowana inwestycja jest celem publicznym polegającym na budowie i utrzymywaniu przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.

Wójt Gminy Suchy Las na wniosek ENEA Operator Sp. z o.o. w dniu 27 października 2021 r. wyraził zgodę na realizację niniejszej inwestycji na działce gruntu 300/13 obejmującej swoim zakresem budowę małogabarytowej stacji transformatorowej 15/0,4kV, linii kablowych SN-15kV dla zasilania małogabarytowej stacji transformatorowej oraz linii kablowych nn-0,4kV wyprowadzanych z projektowanej stacji pod warunkiem wykupu przedmiotowej działki gruntu przez inwestora tj. ENEA Operator Sp. z o.o. pod małogabarytową stację transformatorową.

Wartość nieruchomości stanowiącej działkę nr 300/13 określona została przez rzeczoznawcę majątkowego na kwotę 3.756,00 zł netto.

W świetle powyższych przepisów oraz w związku z lokalizacją obiektu infrastruktury technicznej - małogabarytowej stacji transformatorowej na działce nr 300/13 w Chłudowie, odstąpienie od obowiązku zbycia w drodze przetargu przedmiotowej nieruchomości na rzecz ENEA Operator Sp. z o.o. uznaje się za uzasadnione.

Katarzyna Lesiońska

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Suchy Las oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr XXIX/274/12 Rady Gminy Suchy Las z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Suchy Las oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków ze zm. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z dnia 29.01.2013 r. poz. 968 ze zm.), wprowadza się następującą zmianę:

- dotychczasowy załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie jak załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Sporządził:*Damian T.B.*.....

Sprawdził:*M. Jotany*.....

Radca prawny:*Uzef Kucigal*.....

Wykaz

przystanków, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Suchy Las,
dostępnych dla operatorów i przewoźników

Lp.	Nazwa przystanku	Lokalizacja przystanku
1.	Chludowo – Szkoła	Chludowo - ul. Poznańska
2.	Chludowo – Rynek	Chludowo - ul. Rynek
3.	Chludowo – Kościół	Chludowo - ul. Kościelna
4.	Chludowo – Tysiąclecia 1	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Tysiąclecia
5.	Chludowo – Tysiąclecia 2	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Tysiąclecia
6.	Chludowo – Wargowska 1	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Szosa Poznańska
7.	Chludowo – Wargowska 2	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Szosa Poznańska
8.	Chludowo – PKM 1	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Nad Torem
9.	Chludowo – PKM 2	Chludowo - ul. Dworcowa/ ul. Nad Torem
10.	Chludowo – Nad Torem 1	Chludowo - ul. Dworcowa
11.	Chludowo – Nad Torem 2	Chludowo - ul. Dworcowa
12.	Zielątkowo – Wspólna 1	Zielątkowo - ul. Dworcowa/ ul. Wspólna
13.	Zielątkowo – Wspólna 2	Zielątkowo - ul. Dworcowa/ ul. Wspólna
14.	Zielątkowo – Pogodna 1	Zielątkowo - ul. Dworcowa/ ul. Pogodna
15.	Zielątkowo – Pogodna 2	Zielątkowo - ul. Dworcowa/ ul. Pogodna
16.	Zielątkowo – OSP 1	Zielątkowo - ul. Leśna/ ul. Szkolna
17.	Zielątkowo – OSP 2	Zielątkowo - ul. Leśna/ ul. Szkolna
18.	Zielątkowo – Świerkowa 1	Zielątkowo - ul. Leśna/ ul. Świerkowa
19.	Zielątkowo – Świerkowa 2	Zielątkowo - ul. Leśna/ ul. Świerkowa
20.	Zielątkowo – Las n/ż 1	Zielątkowo - ul. Leśna
21.	Zielątkowo – Las n/ż 2	Zielątkowo - ul. Leśna
22.	Goleńczewo – Promienista 1	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Promienista
23.	Goleńczewo – Promienista 2	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Promienista
24.	Goleńczewo – Szkoła 1	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Lipowa
25.	Goleńczewo – Szkoła 2	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Lipowa
26.	Goleńczewo – PKM 1	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Kręta
27.	Goleńczewo – PKM 2	Goleńczewo - ul. Dworcowa/ ul. Kręta
28.	Goleńczewo – Obornicka 1	Goleńczewo - ul. Dworcowa przy Szosie Poznańskiej
29.	Goleńczewo – Obornicka 2	Goleńczewo - ul. Szosa Poznańska
30.	Goleńczewo – Obornicka 3	Goleńczewo - ul. Szosa Poznańska
31.	Złotkowo – Sobocka 1	Złotkowo - ul. Sobocka
32.	Złotkowo – Sobocka 2	Złotkowo - ul. Sobocka
33.	Złotkowo – Wieś 1	Złotkowo - ul. Złota
34.	Złotkowo – Wieś 2	Złotkowo - ul. Złota
35.	Złotkowo – Lipowa 1	Złotkowo - ul. Obornicka/ ul. Lipowa
36.	Złotkowo – Lipowa 2	Złotkowo - ul. Obornicka/ ul. Lipowa
37.	Złotkowo – Cedrowa 1	Złotkowo - ul. Lipowa
38.	Złotkowo – Cedrowa 2	Złotkowo - ul. Lipowa
39.	Złotkowo – Żytunia n/ż 1	Złotkowo - ul. Obornicka/ ul. Żytunia
40.	Złotkowo – Żytunia n/ż 2	Złotkowo - ul. Obornicka/ ul. Żytunia
41.	Złotniki – Pawłowicka 1	Złotniki - ul. Obornicka/ ul. Pawłowicka
42.	Złotniki – Pawłowicka 2	Złotniki - ul. Obornicka/ ul. Pawłowicka
43.	Złotniki – Pawłowicka 3	Złotniki - ul. Pawłowicka / ul. Obornicka
44.	Złotniki – Wieś	Złotniki - Wieś - ul. Łagiewnicka/ ul. Słoneczna
45.	Złotniki – Zielona 1	Złotniki - ul. Łagiewnicka/ ul. Zielona

46.	Złotniki – Zielona 2	Złotniki - ul. Łagiewnicka/ ul. Zielona
47.	Złotniki – Łagiewnicka 1	Złotniki - ul. Obornicka/ ul. Łagiewnicka
48.	Złotniki – Łagiewnicka 2	Złotniki - ul. Obornicka/ ul. Łagiewnicka
49.	Złotniki – PKM 1	Złotniki - ul. Dworcowa
50.	Złotniki – PKM 2	Złotniki - ul. Dworcowa
51.	Złotniki - Osiedle	Złotniki – ul. Jelonkowa / ul. Dojazd
52.	Złotniki – os. Grzybowe PKM 1	Złotniki – ul. Mosiężna
53.	Złotniki – os. Grzybowe PKM 2	Złotniki – ul. Mosiężna
54.	Złotniki – Jaskółcza 1	Złotniki – ul. Muchomorowa
55.	Złotniki – Jaskółcza 2	Złotniki – ul. Sosnowa
56.	Złotniki - Os. Grzybowe 1	Złotniki - ul. Sosnowa
57.	Złotniki - Os. Grzybowe 2	Suchy Las - ul. Nektarowa
58.	Złotniki – Złotnicka 3	Złotniki - ul. Czołgowa
59.	Złotniki – Złotnicka 1	Złotniki - ul. Obornicka/ ul. Złotnicka
60.	Jelonek – Złotnicka 2	Jelonek - ul. Obornicka/ ul. Złotnicka
61.	Jelonek – Nektarowa 1	Jelonek - ul. Obornicka/ ul. Nektarowa
62.	Jelonek – Nektarowa 2	Jelonek - ul. Obornicka/ ul. Nektarowa
63.	Suchy Las – Konwaliowa 1	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Konwaliowa
64.	Suchy Las – Konwaliowa 2	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Konwaliowa
65.	Suchy Las – Szkoła 1	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Młodzieżowa
66.	Suchy Las – Szkoła 2	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Młodzieżowa
67.	Suchy Las – Kościół 1	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Sucholeska
68.	Suchy Las – Kościół 2	Suchy Las - ul. Obornicka/ ul. Sucholeska
69.	Suchy Las – Wiadukt 1	Suchy Las - ul. Obornicka/ przy wiadukcie G. Narutowicza
70.	Suchy Las – Wiadukt 2	Suchy Las - ul. Obornicka/ przy wiadukcie G. Narutowicza
71.	Suchy Las – Promienista 1	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Promienista
72.	Suchy Las – Promienista 2	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Promienista
73.	Suchy Las – Borówkowa 1	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Borówkowa
74.	Suchy Las – Borówkowa 2	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Borówkowa
75.	Suchy Las - Os. Jagodowe 1	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Poziomkowa
76.	Suchy Las - Os. Jagodowe 2	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Poziomkowa
77.	Suchy Las – Os. Poziomkowe 1	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Sucholeska
78.	Suchy Las – Os. Poziomkowe 2	Suchy Las - ul. Powstańców Wlkp./ ul. Sucholeska
79.	Suchy Las – Os. Szafrów	Suchy Las - ul. Sucholeska
80.	Suchy Las – Kościół 3	Suchy Las - ul. Bogusławskiego/ ul. Obornicka
81.	Suchy Las – Nowy Rynek 1	Suchy Las - ul. Leśna
82.	Suchy Las – Nowy Rynek 2	Suchy Las - ul. Bogusławskiego/ ul. Leśna
83.	Suchy Las – Krańcowa 1	Suchy Las - ul. Alejowa/ ul. Krańcowa
84.	Suchy Las – Krańcowa 2	Suchy Las - ul. Alejowa/ ul. Krańcowa
85.	Suchy Las – Łąkowa 1	Suchy Las - ul. Bogusławskiego/ ul. Łąkowa
86.	Suchy Las – Łąkowa 2	Suchy Las - ul. Bogusławskiego/ ul. Łąkowa
87.	Suchy Las – Teren Aktywnej Edukacji i Sportu	Suchy Las - ul. Bogusławskiego/ Teren Aktywnej Edukacji i Sportu
88.	Suchy Las – Strażacka 1	Suchy Las - ul. Leśna/ ul. Strażacka
89.	Suchy Las – Strażacka 2	Suchy Las - ul. Leśna/ ul. Sadowa
90.	Suchy Las – Sprzecznica 1	Suchy Las - ul. Leśna/ ul. Sprzecznica
91.	Suchy Las – Sprzecznica 2	Suchy Las - ul. Leśna/ ul. Sprzecznica
92.	Suchy Las - Os. Przylesie 1	Suchy Las - ul. Meteorytowa/ ul. Polna
93.	Suchy Las - Os. Przylesie 2	Suchy Las - ul. Meteorytowa/ ul. Polna
94.	Biedrusko – Park	Biedrusko - ul. Zjednoczenia/ 1 Maja
95.	Biedrusko – Jednostka Wojskowa 1	Biedrusko - ul. Poznańska/ ul. Ogrodowa
96.	Biedrusko – Jednostka Wojskowa 2	Biedrusko - ul. Poznańska/ ul. Ogrodowa
97.	Biedrusko – Jesionowa 1	Biedrusko - ul. Poznańska
98.	Biedrusko – Jesionowa 2	Biedrusko - ul. Poznańska
99.	Biedrusko – Młyn n/ż 1	Biedrusko - ul. Poznańska/ Łysy Młyn
100.	Biedrusko – Młyn n/ż 2	Biedrusko - ul. Poznańska/ Łysy Młyn

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Gminy Suchy Las
w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub
zarządzającym jest Gmina Suchy Las
oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (*Dz. U. z 2022 r. poz. 1343*) dana jednostka samorządu terytorialnego określa przystanki komunikacyjne oraz warunki i zasady korzystania z nich w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ.

Zmiana nazwy dotyczy przystanku autobusowego Suchy Las – Działki. Propozycja nowej nazwy Suchy Las – Teren Aktywnej Edukacji i Sportu pozwoli na rozszerzenie działań promocyjnych tego miejsca, na którym odbywają się cykliczne imprezy plenerowe takie jak: dni dziecka, rajdy rowerowe czy inne imprezy sportowe i integracyjne.

Dotychczas obiekt przy ul. Bogusławskiego, na którym znajdują się place zabaw, miasteczko ruchu drogowego, boisko do siatkówki plażowej, wybieg dla psów itp. tereny rekreacyjne nazywany jest przez mieszkańców zwyczajowo „pumptrack” (od torów rowerowych, które powstały w tym miejscu jako pierwsze). Zmiana nazwy przystanku pozwoli na zwiększenie rozpoznawalności oraz zakresu funkcji Terenu Aktywnej Edukacji i Sportu.

Wobec powyższego, podjęcie stosownej uchwały Rady Gminy Suchy Las jest uzasadnione.

INSPEKTOR

Damian Torba
Referat Komunalny

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla nauczycieli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze

Na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. Dla nauczycieli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, określa się na 25 godzin.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Sporządził: Monika Stawiecki

Sprawdził: H. Kotarski

Radca prawny: Wojciech Kuczyński

UZASADNIENIE
do uchwały nr
Rady Gminy Suchy Las
z dnia 29 września 2022 r.

Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 3 lit. c w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 2021 r. poz. 1762 ze zm.) organ prowadzący szkołę lub placówkę określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z tym, że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin.

W związku koniecznością dostosowania przepisów miejscowych do zapisów ustawowych, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Maura Skwarek

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SUCHY LAS

z dnia 29 września 2022 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Suchy Las

Na podstawie art. 30 ust. 6 i ust. 6a, art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr XXXIV/305/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Suchy Las, wprowadza się następujące zmiany:

1. w § 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczycielowi, któremu powierzono funkcję opiekuna stażu przysługuje dodatek funkcyjny od każdego stażysty, w wysokości 3 % średniego wynagrodzenia nauczyciela początkującego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela.”.

2. W § 7 po ust. 2 dodaje się ust. 3, który otrzymuje brzmienie:

„3. Nauczycielowi, któremu powierzono funkcję mentora przysługuje dodatek funkcyjny od każdego nauczyciela początkującego, w wysokości 3 % średniego wynagrodzenia nauczyciela początkującego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela.”.

3. W § 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dodatek za warunki pracy przysługuje nauczycielowi z tytułu:

- nauczania specjalnego w klasie,
- nauczania specjalnego indywidualnego,
- nauczania indywidualnego w domu ucznia,
- nauczania w klasach łączonych,
- prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym w szkołach z obcym językiem wykładowym, z wyjątkiem zajęć prowadzonych przez nauczycieli języka obcego, prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach, w których zajęcia są prowadzone dwujęzycznie oraz przez nauczycieli danego języka obcego w oddziałach dwujęzycznych.”.

§ 2. Pozostałe zapisy uchwały pozostają bez zmian.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Sporządził: *Mama Stworze*

Sprawdził: *M. Kozłowski*

Radca prawny: *Artur Kozłowski*

Uzasadnienie

**Do projektu uchwały nr
RADY GMINY SUCHY LAS**

z dnia 29 września 2022 r.

**zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych
w szkołach prowadzonych przez Gminę Suchy Las**

W związku ze zmianami w prawie oświatowym dotyczącymi usunięcia dwóch stopni awansu nauczycieli (stażysty i kontraktowego) - zmianą ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416 ze zm.) organ prowadzący placówki oświatowe ustala wysokość omawianych dodatków w drodze uchwały.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za uzasadnione.

UCHWAŁA NR/22
RADY GMINY SUCHY LAS
z dnia 29 września 2022 r.

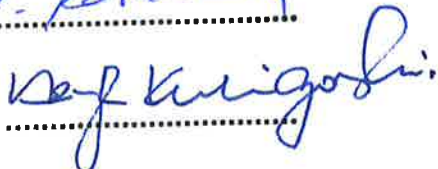
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030

Działając na podstawie art. 10 e ust. 1 i art. 10 f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 4 ust.1 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.), Rada Gminy Suchy Las uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Uchyla się uchwałę nr XXXVII/362/2013 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15 lipca 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2013 – 2022.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suchy Las.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sporządził:

Sprawdził:

Radca prawny:

UZASADNIENIE

do uchwały nr/2022 RADY GMINY SUCHY LAS z dnia 29 września 2022 r.
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030.

Rada Gminy Suchy Las przyjęła w dniu 30 września 2021 r uchwałę nr XXXVII/420/21 w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030, w tym trybu jej konsultacji.

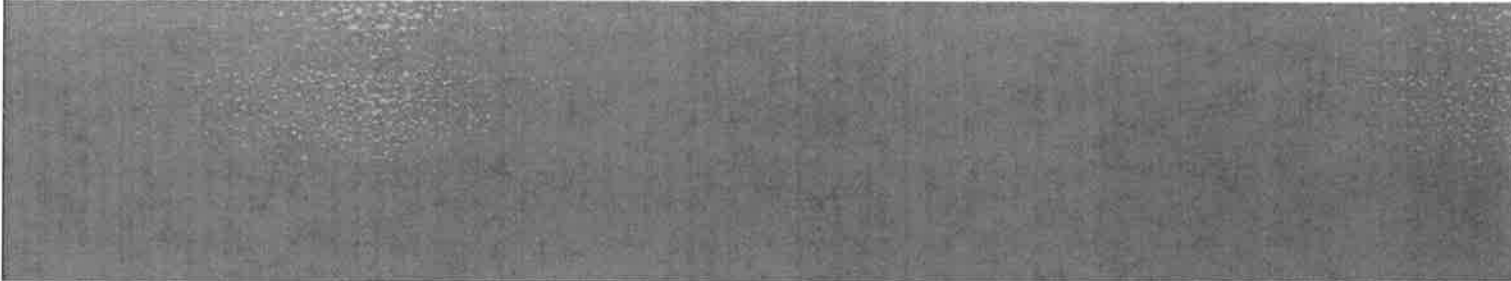
W wyniku procedury oceny oddziaływania na środowisko i zaleceń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, Wójt Gminy Suchy Las został zobowiązany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022 -2030.

Procedura została zakończona, a tym samym prace nad Strategią uwzględnione w w/w harmonogramie zostały zrealizowane.

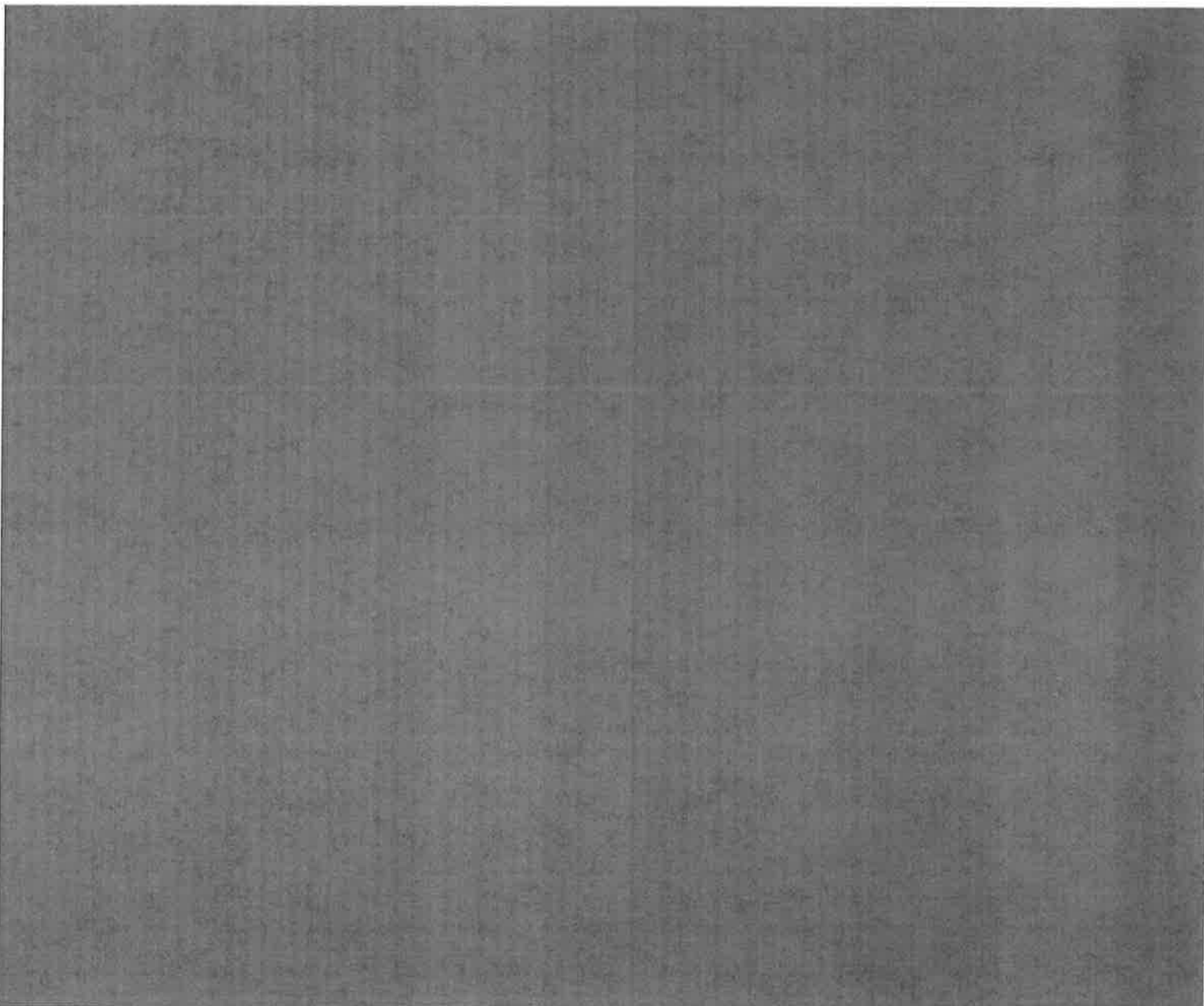
Ponadto, należy uchylić uchwałę w sprawie dotychczasowej Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2013-2022, ponieważ nowa strategia zakłada okres obowiązywania od 2022 r.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie niniejszego projektu uchwały należy uznać za zasadne.

Kierownik
Referatu Promocji Gminy
Paweł Anarzejewski

Strategia Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030

Spis treści

1	WSTĘP.....	4
2	PRZEBIEG PRAC I STRUKTURA STRATEGII ROZWOJU GMINY SUCHY LAS NA LATA 2022-2030	6
3	KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	8
4	WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ	11
5	ANALIZA STRATEGICZNA TOWS/SWOT	20
6	WIZJA ROZWOJU, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	27
7	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ ORAZ REKOMENDACJE DLA POLITYKI PRZESTRZENNEJ	38
8	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	42
9	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	45
10	MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	50

1 Wstęp

Strategie rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek terytorialnych są **współcześnie bardzo popularnym i często wykorzystywanym narzędziem gospodarowania lokalnymi zasobami** w celu podnoszenia poziomu życia i stymulowania rozwoju lokalnego. Parysek (1997, s. 129) definiuje strategię jako „zarysowanie drogi przejścia od stanu istniejącego do stanu docelowego z wyborem określonych priorytetów i własnym, kreatywnym udziałem”. Zdaniem Stępnia i Potoczka (2008, s. 90) strategia to „ogólny program zamierzeń, kierunków działań i decyzji podejmowanych w otoczeniu społecznym, stanowiący jakościową koncepcję przyszłości, zbiór celów, zadań oraz głównych przedsięwzięć organizacyjnych realizowanych przy wykorzystaniu posiadanych zasobów materialnych i ludzkich”. Istotą strategii rozwoju jest szczegółowa diagnoza wybranego obszaru ograniczonego granicami administracyjnymi w zakresie uwarunkowań i czynników rozwoju: przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, a następnie wskazanie najbardziej pożądanych kierunków rozwoju jednostki (por. Parysek 1997, s. 129-130). Dokumenty tego typu dotyczą celów długofalowych i stąd tworzone są zazwyczaj na okres od kilku do kilkunastu lat (por. Ackoff 1971; Chandler 1962). Istotną cechą tego typu dokumentów jest hierarchizacja celów (por. Gorzelak, Jałowiecki 2000, s. 49) oraz wybór spośród nich osiągalnych priorytetów (por. Wojtasiewicz 2000: 73; Żuber 2000: 93). Wybór priorytetów jest konieczny, ponieważ „rozwój dokonuje się w sytuacji ograniczonych środków i dlatego istotą strategii jest dokonywanie najważniejszych dla regionu czy miasta wyborów, nie zaś dążenie do zaspokojenia wszystkich zgłaszanych potrzeb. Wynikiem dokonania tych wyborów – i ograniczenia ich do zagadnień najważniejszych – powinna być niewielka liczba celów strategicznych” (Gorzelak, Jałowiecki 2000: 51).

System prawno-administracyjny w Polsce nadaje strategiom rozwoju terytorialnego szczególne znaczenie – są one „**podstawą prowadzenia polityki rozwoju**”. Przez politykę rozwoju rozumie się natomiast „zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej”. Podstawowym zadaniem własnym gminy jest „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty” – strategia rozwoju społeczno-gospodarczego jest z pewnością właściwym narzędziem, które ma wspomagać to zadanie. Skuteczna polityka rozwoju wpływa bowiem na wzrost poziomu życia oraz zaspokajanie potrzeb ogólnospołecznych.

Rycina 1.1. Dwa główne rodzaje działań przewidziane w skutecznej i dobrej strategii rozwoju lokalnego
źródło: opracowanie własne.

Strategie rozwoju tworzone na poszczególnych szczeblach hierarchicznych: unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, różnią się stopniem szczegółowości i zawartością. **Cechą charakterystyczną strategii poziomu lokalnego jest bazowanie na endogenicznych czynnikach rozwoju** – unikatowych zasobach ludzkich i materialnych, charakterystycznych wyłącznie dla danej jednostki terytorialnej, stąd formułowane w niej cele i priorytety rozwoju są specyficzne i konkretne.

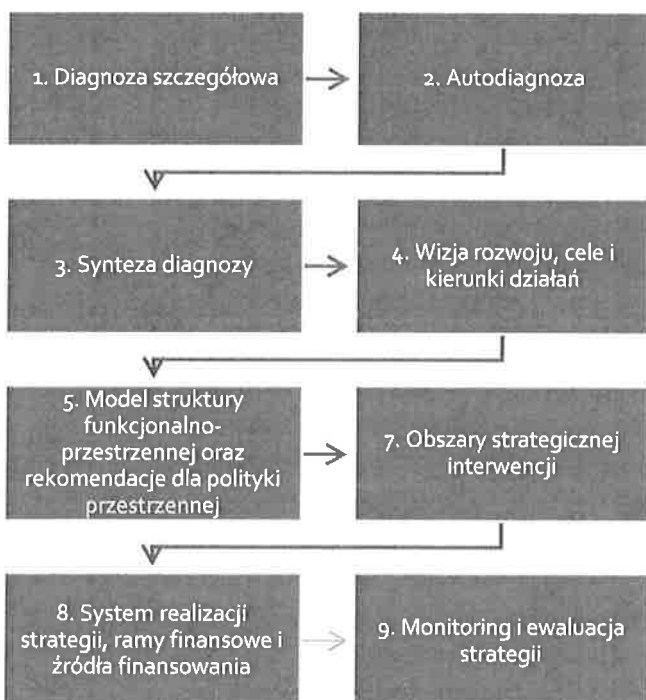
Warto podkreślić, że w odróżnieniu od obowiązkowej strategii rozwoju województwa – strategia rozwoju gminy jest dokumentem fakultatywnym. Jej tworzenie jest wyrazem aktywności i determinacji władz lokalnych, poszukujących najbardziej racjonalnych z punktu widzenia rozwoju jednostki i jakości życia mieszkańców, celów na najbliższe lata. Dokument ten stanowi źródło pomocy dla lokalnych władz przy podejmowaniu niektórych decyzji, co jest istotne szczególnie w sytuacji ograniczonych środków finansowych będących do dyspozycji gmin. Wskazuje on przede wszystkim sposoby poprawy warunków życia mieszkańców oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Ma jednak na celu również m.in. wyzwalanie lokalnych inicjatyw oraz rozwój postaw przedsiębiorczości i zaradności wśród mieszkańców oraz działających w gminie organizacji i stowarzyszeń; promocję – eksponowanie atrakcyjności gminy dla potencjalnych inwestorów, turystów czy nowych mieszkańców, a także stworzenie podstaw do ubiegania się o różnorodne środki zewnętrzne – m.in. fundusze Unii Europejskiej (por. Parysek 1997, Klasik 2001, Stępień, Potoczek 2008).

Strategia rozwoju lokalnego musi umiejętnie łączyć dwojakiego rodzaju działania, zmierzające do (ryc. 1.1): **(1) generowania wartości dodanej lokalnego kapitału oraz (2) podnoszenia jakości życia miejscowej społeczności**. Są to z pozoru różne sprawy, choć w strategii należy umiejętnie dobrać kombinację projektów i przedsięwzięć wpisanych w oba te aspekty. Generowanie wartości zmierza do tworzenia zasobów lokalnego kapitału – głównie finansowego, ale także rzeczowego, społecznego i ludzkiego. W praktyce oznacza to zwiększanie przychodów gminnego budżetu (np. poprzez większe wpływy z podatków dochodowych, podatku od nieruchomości) oraz miejscowych przedsiębiorstw i mieszkańców. W generowanie wartości dodanej wpisuje się także zwiększanie skali aktywności gospodarczej i liczby miejsc pracy. Wszystkie te działania zmierzają do wypracowania profilu strategicznego gminy,

określonych priorytetów, które mają zagwarantować jej samodzielny i autonomiczny rozwój. Obok generowania wartości dodanej lokalnego kapitału ważne są także działania na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców. Są to te wszystkie inwestycje, które poprawiają poziom satysfakcji z życia wśród lokalnej społeczności, a także zwiększają możliwości atrakcyjnego i efektywnego spędzania wolnego czasu. Wśród tego rodzaju inwestycji są często te, które dotyczą infrastruktury społecznej i technicznej służącej miejscowej społeczności.

2 Przebieg prac i struktura Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030

Strategia Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030 została opracowana według modelu ekspercko-partycypacyjnego, tzn. zawiera ona zarówno ustalenia diagnostyczne i strategiczne osób zajmujących się zawodowo problematyką rozwoju lokalnego jak i lokalnych liderów, mieszkańców gminy, przedsiębiorców i przedstawicieli różnych organizacji publicznych i niepublicznych.

Rycina 2.1. Etapy tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030

źródło: opracowanie własne.

Proces budowania strategii rozwoju ma charakter sekwencyjny. Oznacza to, że każdy kolejny etap tego procesu może zostać rozpoczęty po zakończeniu poprzedniego. Opracowanie Strategii dla gminy Suchy Las przebiegało w kilku etapach (ryc. 2.1):

1. **Szczegółowa diagnoza stanu istniejącego** – opracowana w oparciu o

zastosowanie szeregu metod badawczych i wykorzystaniu różnych wskaźników opisujących sytuację społeczną, gospodarczą i przyrodniczą gminy Suchy Las (rezultaty prac diagnostycznych zostały opublikowane w odrębnym raporcie – w niniejszym dokumencie zostaną opisane najważniejsze wnioski wynikające z raportu);

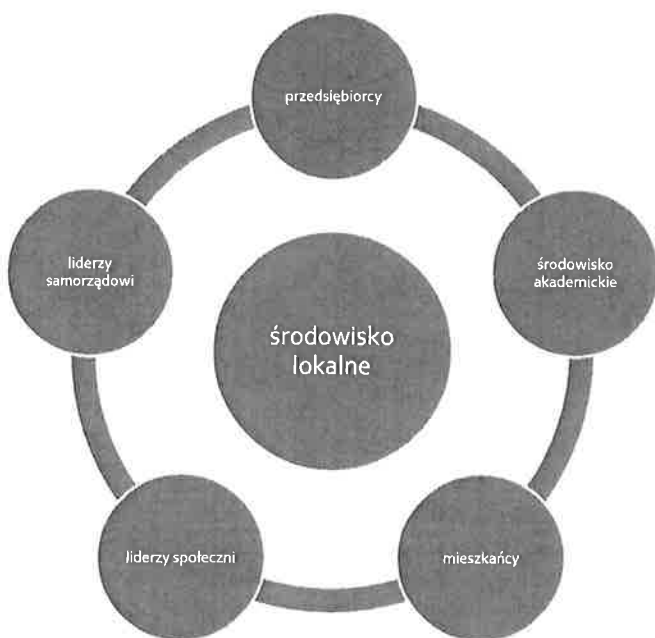
2. **Autodiagnoza** – opracowana w oparciu o wyniki wywiadów pogłębionych z liderami lokalnymi, ankiety z mieszkańcami oraz spotkania warsztatowe z przedstawicielami społeczności lokalnej (wnioski z badań społecznych stanowiących autodiagnozę, zostały opublikowane wraz z rezultatem prac diagnostycznych w odrębnym raporcie – w niniejszym dokumencie zostaną opisane najważniejsze wnioski wynikające z raportu);
3. **Synteza diagnozy** – sporządzona z wykorzystaniem metody SWOT przy udziale reprezentantów społeczności lokalnej oraz autorów dokumentu – ostateczne rezultaty są efektem prac diagnostycznych prowadzonych w ramach diagnozy szczegółowej oraz autodiagnozy;
4. **Wizja rozwoju, cele i kierunki działań** – opracowana w oparciu o rekomendacje i sugestie przedstawicieli społeczności lokalnej (w ramach konsultacji społecznych), pomysły autorów oraz współpracę z zespołem strategicznym reprezentującym gminę Suchy Las. Oprócz wizji, strukturę części kierunkowej dokumentu będą stanowiły cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Całość tych ustaleń stanowić będzie plan działań strategicznych, które mają pomóc gminie Suchy Las osiągnąć założoną wizję rozwoju i wzmocnić swoje

mocne strony, a osłabić negatywne oddziaływanie słabych stron.

5. **Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz rekomendacje dla polityki przestrzennej gminy** – zmiany legislacyjne, które dokonały się w polskim prawie pod koniec 2020 r. wprowadziły elementy wiążące planowanie strategiczne z planowaniem przestrzennym. Ich materialnym wyrazem ma być model struktury funkcjonalno-przestrzennej, który powinien być przestrzennym obrazem części kierunkowej strategii. Model powinien także prowadzić do opracowania rekomendacji dla lokalnej polityki przestrzennej, określanej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a realizowanej poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
6. **Obszary strategicznej interwencji** – kategoria obszarów, które mogą zostać przez gminę wskazane jako szczególnie istotne z punktu widzenia interwencji rozwojowej. Obszary strategicznej interwencji to tereny kumulowania się zjawisk negatywnych lub obszary stanowiące potencjał rozwojowy. Są one materialnym obrazem terytorializacji procesów rozwoju i kierowania interwencji publicznej do całych obszarów, a nie konkretnych sektorów, branż, działalności.
7. **System realizacji strategii, ramy finansowe i źródła finansowania** – zespół działań i ich organizacji, zmierzający do skutecznego wdrażania działań strategicznych oraz korygowania dokonywanych wyborów w oparciu o zmieniającą się sytuację zewnętrzną i wewnętrzną gminy.
8. **Monitoring i ewaluacja strategii** – sposób weryfikacji stopnia realizacji celów i kierunków działań, a także podejmowanych zamierzeń inwestycyjnych.

3 Konsultacje społeczne

Prace nad strategią rozwoju gminy Suchy Las koncentrują się od początku na zaangażowaniu w proces powstawania dokumentu jak największej liczby osób, mieszkańców gminy, przedsiębiorców, liderów społecznych, przedstawicieli różnych środowisk (ryc. 3.1).

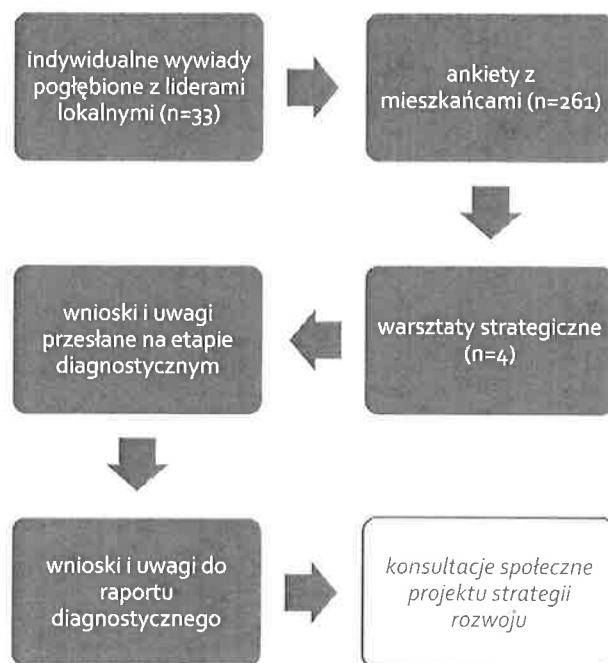

Rycina 3.1. Grupy społeczne biorące udział w tworzeniu strategii rozwoju gminy Suchy Las

źródło: opracowanie własne.

Prace nad dokumentem prowadzili przedstawiciele środowiska akademickiego, którzy posiadają doświadczenie w zakresie tworzenia podobnych opracowań. Współpraca tzw. środowiska lokalnego oraz zewnętrznego daje możliwość uzyskania efektu synergii budowanego w oparciu o różne potencjały obu grup. Reprezentanci Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM wnieśli w opracowanie dokumentu wkład merytoryczny, związany z doświadczeniem i umiejętnościami analizy danych społeczno-gospodarczych i przyrodniczych, ich interpretacją oraz oceną w porównaniu z określonym układem odniesienia. Z kolei środowisko lokalne (mieszkańcy, przedsiębiorcy,

przedstawiciele organizacji pozarządowych, liderzy społeczni) są tym gronem, które najlepiej zna potencjały i problemy gminy oraz przyczyny takiego a nie innego stanu rzeczy.

Rycina 3.2. Etapy konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach tworzenia Strategii rozwoju gminy Suchy Las 2030

źródło: opracowanie własne.

Proces konsultacji społecznych przeprowadzonych w celu opracowania Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030 miał kilka etapów (ryc. 3.2). Większość z nich została szczegółowo opisana w raporcie diagnostycznym, w niniejszym rozdziale zostaną one tylko krótko wspomniane. **Pierwszym etapem konsultacji społecznych realizowanych na potrzeby diagnozy strategicznej oraz strategii rozwoju gminy Suchy Las były indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami społeczności lokalnej** (przeprowadzone w czerwcu 2020 r.), w których wzięły udział 33 osoby z czterech kluczowych grup:

1. **wybieralni przedstawiciele społeczności lokalnej** pełniący funkcje w organach stanowiących i wykonawczych na różnych szczeblach samorządu terytorialnego oraz

- jednostek pomocniczych (radni gminy, powiatu, sołtysi, przewodniczący zarządów osiedli, członkowie rad sołeckich),
2. **przedstawiciele jednostek publicznych**, szczególnie podległych wójtowi gminy Suchy Las, którzy na co dzień organizują i zarządzają usługami publicznymi świadczonymi na rzecz lokalnej społeczności i przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy (pracownicy urzędu, placówek oświatowych, spółek komunalnych, instytucji kultury itp.),
 3. **przedstawiciele przedsiębiorców** prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy,
 4. **przedstawiciele sektora pozarządowego**, tj. organizacji nieformalnych, klubów, ochotniczych straży pożarnych, stowarzyszeń i fundacji działających na terenie gminy Suchy Las.

Wywiady z liderami lokalnymi przeprowadzono w oparciu o uprzednio przygotowany scenariusz, w którym znalazły się także pytania dotyczące preferowanych kierunków rozwoju gminy Suchy Las. Po przeprowadzeniu wywiadu, dokonano jego transkrypcji, a następnie analizy jakościowej. Szczegółową analizę odpowiedzi na poszczególne pytania (z cytowaniem zanonimizowanych wypowiedzi respondentów) przedstawiono w raporcie diagnostycznym.

Drugim etapem konsultacji społecznych były **ankieta internetowa i pocztowa z mieszkańcami gminy Suchy Las**. Badanie to przeprowadzono z wykorzystaniem kwestionariusza w wersji online i tradycyjnej (dystrybuowanej wraz z prasą lokalną). Metoda ta łączyła zatem założenia techniki ankiety internetowej oraz pocztowej. Kwestionariusz ankiety składał się z 13 głównych pytań. Wśród nich były cztery pytania otwarte oraz dziewięć zamkniętych, o różnym stopniu skomplikowania. Niektóre wymagały jednej odpowiedzi, inne z kolei zawierały kilkanaście podpytań, w przypadku których trzeba było określić

swoją ocenę na skali liczbowej (najczęściej 1-5). Pytania odnosiły się bezpośrednio do oceny mocnych i słabych stron gminy Suchy Las oraz czynników rozwoju lokalnego i ich wykorzystania oraz wyboru kierunków rozwoju gminy. Populację badawczą w przypadku tych badań stanowili pełnoletni mieszkańcy gminy Suchy Las. Do próby badawczej udało się włączyć 261 respondentów (249 wypełniło kwestionariusz ankiety internetowej, a 12 dostarczyło wypełniony kwestionariusz ankiety pocztowej dystrybuowany jako załącznik do prasy lokalnej oraz poprzez szefów jednostek pomocniczych i zwracaną do odpowiednio przygotowanych miejsc). Analizę wyników badań ankietowych przedstawiono w raporcie diagnostycznym.

Warsztat z zespołem strategicznym
(14.09.2020 r.)

Warsztat z mieszkańcami:
Chludowo, Gołęczewo, Zielątkowo
(12.01.2021 r.)

Warsztat z mieszkańcami:
Biedrusko (14.01.2021 r.)

Warsztat z mieszkańcami:
Suchy Las (19.01.2021 r.)

Warsztat z mieszkańcami:
os. Jelonek, os. Grzybowe, Złotkowo, Złotniki
Osiedle, Złotniki Wieś (21.01.2021 r.)

Ryc. 3.3. Warsztaty przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych

źródło: opracowanie własne.

Procedurę konsultacji społecznych prowadzonych na etapie prac diagnostycznych (wraz z

elementami identyfikacji preferowanych kierunków rozwoju) rozszerzono o warsztaty strategiczne. Zostały one zorganizowane w dwóch edycjach (ryc. 3.3). Pierwsza to warsztat dla zespołu strategicznego, przedstawicieli Urzędu Gminy oraz jednostek gminnych. Warsztat ten odbył się 14 września 2020 r. o godz. 15:00 w formie kontaktowej (z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego). Druga edycja to z kolei seria czterech warsztatów z mieszkańcami i przedstawicielami organizacji społecznych oraz jednostek gminnych, które były dedykowane problemom rozwojowym poszczególnych części gminy Suchy Las. Spotkania warsztatowe co do zasady miały podobny przebieg, choć różniły się nieco szczegółami. Odbyły się online poprzez platformę internetową zoom. Na początku każdego spotkania przedstawiciel Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, czyli wykonawcy diagnozy szczegółowej, przedstawił propozycje mocnych i słabych stron (opierały się one na wynikach badań *desk research* oraz wynikach badań jakościowych). Prezentacja propozycji mocnych i słabych stron zawierała także uzasadnienie wyboru danego czynnika. Następnie dokonywano podziału całej grupy osób obecnych podczas warsztatu na zespoły robocze. Po dokonaniu tego podziału, rozpoczynano prace w mniejszych zespołach. Celem prac w grupach był wybór najważniejszych mocnych i słabych stron gminy Suchy Las oraz sformułowanie rekomendacji w zakresie przedsięwzięć do realizacji w horyzoncie strategicznym. Każdy z warsztatów trwał ok. 2,5-3h, rozpoczynał się o godz. 17:00 (tak, by zapewnić możliwie szeroki udział społeczności lokalnej) i kończył się prezentacją wyników analiz poszczególnych grup roboczych. Podsumowanie wyników prac warsztatowych przedstawiono w raporcie diagnostycznym.

Ponadto, w ramach procesu konsultacji społecznych na etapie diagnostycznym, wpłynęły do Urzędu Gminy Suchy Las wnioski pisemne od przedstawicieli społeczności lokalnej, w których zawarto opinie i oceny sytuacji istniejącej oraz

rekomendacje strategiczne. Podsumowanie tych wniosków również znalazło swoje miejsce w raporcie diagnostycznym.

Po przeprowadzeniu ww. form konsultacji społecznych, opracowano projekt raportu diagnostycznego, który został opublikowany i do którego można było zgłaszać uwagi. Był to kolejny etap partycypacji społecznej w opracowaniu strategii rozwoju. W ramach procedury konsultacji, do Urzędu Gminy wpłynęło 48 uwag przedstawionych przez różnych interesariuszy. Rezultatem tego etapu było powstanie ostatecznej wersji raportu diagnostycznego.

Ostatni etap prac konsultacyjnych będzie dotyczył realizacji tzw. konsultacji ustawowych, tzn. wynikających z zapisów art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zostaną one podsumowane i opisane w ostatecznej wersji projektu, który zostanie przedłożony Radzie Gminy Suchy Las, po zakończeniu tego etapu.

4 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Najważniejsze potencjały i problemy rozwojowe gminy zostały szczegółowo przeanalizowane i opisane w raporcie diagnostycznym. Diagnoza szczegółowa została następnie poddana syntezie z wykorzystaniem metody SWOT. Wnioski z syntezy są przedmiotem niniejszego rozdziału. Rozdział ten jest także konsekwencją obowiązku wynikającego z przepisów art. 10e ust. 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Najczęstszym narzędziem stosowanym w celu syntezy diagnozy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego jest **analiza SWOT**. Polega ona na podsumowaniu diagnozy poprzez określenie mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń mogących wpłynąć na sytuację rozwojową obszaru. W celu przeprowadzania analizy SWOT gminy Suchy Las przyjmuje się następujące ustalenia definicyjne:

- **Mocne strony** – wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę gminy Suchy Las (sytuacja wewnętrzna);
- **Słabe strony** – wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę gminy Suchy Las (sytuacja wewnętrzna);
- **Szanse** – wszystko to, co stwarza gminie Suchy Las szansę korzystnej zmiany (okoliczności zewnętrzne);
- **Zagrożenia** – wszystko to co stwarza gminie Suchy Las niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej (okoliczności zewnętrzne).

Macierz SWOT gminy Suchy Las została sformułowana (jak już wcześniej wspomniano) z uwzględnieniem wiedzy ekspertów zewnętrznych i lokalnych. Wybrane ostatecznie mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla gminy Suchy Las (wraz z wagami) zostały przedstawione

w tab. 4.1. Zostaną one bardziej szczegółowo opisane w poniższym podsumowaniu.

Mocne strony

Za najważniejszą mocną stronę gminy Suchy Las uznano **bardzo dobrą sytuację dochodową gminy (PIT, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych) (waga: 0,25)**. Analiza sytuacji finansowej przeprowadzona w diagnozie szczegółowej potwierdza, że wskaźniki dochodów gminy są bardzo wysokie na tle obu grup porównawczych i średniej dla Polski. Wynika to z dużej zamożności mieszkańców oraz wpływów z podatku od nieruchomości (głównie poligon) oraz podatku od środków transportowych (funkcja tzw. lokalnego raju podatkowego). Dobra sytuacja dochodowa jest także dostrzegana przez mieszkańców i liderów lokalnych. Pozwala ona planować zamierzenia inwestycyjne w większym rozmiarze niż w innych, podobnej wielkości gminach w Polsce i ten komfort finansowy jest z pewnością ważną mocną stroną gminy Suchy Las.

Za drugą najważniejszą mocną stroną gminy Suchy Las uznano **wysoki poziom przedsiębiorczości oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne (np. park technologiczny) (waga: 0,22)**. Gmina Suchy Las od lat jest liderem w zakresie poziomu rozwoju małej przedsiębiorczości. Ponadto, na obszarze gminy działa jeden z ważniejszych w skali kraju i pierwszy niepubliczny park technologiczny w Polsce. Zlokalizowanych jest w nim szereg podmiotów z branży wysokich technologii, a sam park tworzy przestrzeń do rozwoju działalności innowacyjnej. Ważnym elementem tej mocnej strony są także tereny inwestycyjne, które mogą zostać uruchomione (tzn. zwiększy się na nie popyt) po wybudowaniu drogi ekspresowej S11 wraz z węzłem Chłudowo. Na tej mocnej stronie gmina będzie w najbliższych latach budowała swój potencjał gospodarczy oraz stabilne przychody podatkowe.

Tabela 4.1. Macierz SWOT dla gminy Suchy Las

WAGA	MOCNE STRONY	WAGA	SŁABE STRONY
0,25	Bardzo dobra sytuacja dochodowa (PIT, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych)	0,40	Niewydolność lokalnych układów transportowych (Obornicka, Biedrusko) i związany z tym tranzyt na drogach lokalnych
0,22	Wysoki poziom przedsiębiorczości oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne (np. park technologiczny)	0,15	Emisja zanieczyszczeń wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe, stan środowiska
0,18	Atrakcyjne tereny mieszkaniowe	0,12	Brak poczucia wspólnej gminnej tożsamości – różnice północ/południe, „odcięcie” Biedruska, rdzenni vs nowi mieszkańcy oraz niski poziom uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji publicznych i rozwiązywaniu sporów
0,10	Względnie korzystna sytuacja demograficzna i aktywność lokalnej społeczności	0,10	Braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja, drogi lokalne wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzmacniającą poziom bezpieczeństwa) i społecznej
0,09	Cenne zasoby środowiska przyrodniczego	0,09	Problemy przestrzenne, konflikty funkcji i rozproszona zabudowa
0,09	Dostępność transportu publicznego, w tym szczególnie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej oraz zmodernizowane węzły przesiadkowe	0,07	Wysoki poziom wydatków bieżących
0,07	Relatywnie dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (kultura, sport, szkoły, przedszkola)	0,07	Braki w infrastrukturze rekreacyjnej bazującej na walorach przyrodniczych (szczególnie ścieżki rowerowe)
WAGA	SZANSE	WAGA	ZAGROŻENIA
0,35	Bliskość Poznania	0,25	Przesuwanie w czasie budowy przez Poznań Nowej Obornickiej i rozwiązania problemu transportowego w strefie sąsiadującej z gminą
0,20	Środki finansowe na projekty środowiskowe związane z transformacją energetyczną, ochroną środowiska	0,25	Zmiany klimatu, zagrożenia dla środowiska przyrodniczego
0,15	Środki zewnętrzne na integrację miejskich obszarów funkcjonalnych	0,15	Konkurencja pozostałych gmin pierwszego pierścienia aglomeracji poznańskiej
0,12	Rozbudowa ponadlokalnego systemu drogowego	0,13	Zwiększanie się poziomu obciążenia gmin zadaniami bez dodatkowych środków finansowych na ich prowadzenie
0,10	Zwiększenie zainteresowania w społeczeństwie zdrowym stylem życia (aktywne spędzanie wolnego czasu na łonie przyrody) oraz podniesienie ogólnego poziomu świadomości ekologicznej	0,12	Rozwój mieszkalnictwa w gminach drugiego pierścienia Metropolii (tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las)
0,08	Metropolitalne inicjatywy współpracy międzysamorządowej (przede wszystkim Metropolia Poznań)	0,10	Problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii

Trzecią mocną stroną o nieco mniejszej **wadze (0,18)** są **atrakcyjne tereny mieszkaniowe**. Ten czynnik był główną przyczyną intensywnych procesów migracyjnych ostatnich 20 lat. Atrakcyjność tych terenów wynikała przede wszystkim z szansy (zewnętrznego, pozytywnego czynnika rozwojowego) w postaci bliskości Poznania. Znaczna część obecnych mieszkańców gminy Suchy Las to osoby, które w okresie ostatnich 20 lat przeprowadziły się z dużego miasta na przedmieścia. W obecnym okresie następuje przesunięcie głównych ośrodków ciążenia migracyjnych. Po Suchym Lesie, celami mieszkaniowymi są obecnie w większym stopniu Złotniki i Biedrusko. W obszarze tych miejscowości istnieją jeszcze nieruchomości, które uzyskały prawo do zabudowy na cele mieszkaniowe i są z pewnością atrakcyjne na ciągle rozwijającym się rynku mieszkaniowym. W związku z cenami nieruchomości w gminie Suchy Las (zwykle wyższymi niż np. w gminach drugiego pierścienia aglomeracji poznańskiej), popyt na nie kierowany jest przede wszystkim do bardziej zamożnych klientów, co finalnie może także korzystnie wpływać na finanse gminy (większe jednostkowe wpływy z podatku PIT). Nade wszystko warto jednak podkreślić, że zgodnie z ustaleniami diagnostycznymi i opiniami mieszkańców, proces suburbanizacji Poznania dokonujący się na obszarze gminy Suchy Las powinien zmniejszać swoją intensywność w związku z coraz mniejszą wydolnością systemów infrastruktury sieciowej (głównie transportowej).

Inną mocną stroną gminy Suchy Las jest **względnie korzystna sytuacja demograficzna i aktywność lokalnej społeczności (waga 0,10)**. Korzystne procesy demograficzne to przede wszystkim brak depopulacji, której doświadcza większość gmin w kraju. Relatywnie wysokie wskaźniki migracji wewnętrznych oraz przyrostu naturalnego prawdopodobnie utrzymają przyrost liczby mieszkańców w najbliższych 10 latach (prognoza GUS mówi o wzroście liczby mieszkańców gminy o ok. 4 tys.). Jedyny niepokój związany z

sytuacją demograficzną wiąże się ze zmianami w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym, a szczególnie wśród dzieci w wieku szkolnym. Te jednak trudno wiarygodnie przewidzieć w perspektywie dłuższej niż kilka lat ze względu na brak informacji o strukturze przyszłego ruchu migracyjnego. Poza korzystnymi procesami demograficznymi, mocną stroną gminy jest aktywność liderów lokalnych, zorganizowanych wokół sołectw, osiedli samorządowych oraz organizacji pozarządowych (o charakterze kulturalnym, sportowym, społecznym). Aktywność mieszkańców w ramach tych zinstytucjonalizowanych form jest widoczna i zwiększa poziom kapitału społecznego całej wspólnoty samorządowej.

Inną ważną mocną stroną gminy Suchy Las są **cenne zasoby środowiska przyrodniczego (waga: 0,09)**. Co prawda pod względem atrakcyjności przyrodniczej gmina Suchy Las ustępuje w aglomeracji poznańskiej takim gminom jak Puszczykowo, Mosina, Czerwonak, Murowana Goślina (gdzie zlokalizowane są największe chronione kompleksy leśne), jednak posiada również liczne zasoby konieczne do ochrony i racjonalnego wykorzystania na cele rekreacyjne. Wśród nich szczególnie wartościowe są obszary nadwarciańskie wraz z Łysym Młynem we wschodniej części gminy (okolice Biedruska), tereny w okolicy Doliny Samicy w części zachodniej oraz w części centralnej obszary przy granicy z poligonem wojskowym. Ponadto, zasoby przyrodnicze konieczne do ochrony to także jakość powietrza atmosferycznego oraz zasoby wodne i obszary zieleni w strefach zurbanizowanych. Konieczność ochrony wspomnianych zasobów, a także ich racjonalnego wykorzystania na cele rekreacyjne zostały podkreślone w badaniach społecznych oraz warsztatach konsultacyjnych i powinny być jednym z priorytetów rozwojowych gminy.

Ważną mocną stroną gminy (szczególnie wobec istniejących problemów transportowych) jest **dostępność transportu publicznego, w tym szczególnie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej**

oraz zmodernizowane węzły przesiadkowe (waga: 0,09). W kontekście problemów transportowych gminy Suchy Las, obecność na jej terenie linii Poznańskiej Kolei Metropolitalnej może wpłynąć na ograniczenie ruchu samochodowego oraz jego konsekwencji. Będzie to jednak zależało od rozwoju PKM, budowy nowych przystanków (w tym przystanku Suchy Las oraz potencjalnego dodatkowego przystanku w Poznaniu, zlokalizowanego przed stacją Poznań Główny) oraz dalszą modernizacją i przebudową linii kolejowych w aglomeracji poznańskiej (w tym budowa dodatkowego przęsła mostu kolejowego na Warcie w Obornikach, która umożliwi ruch dwutorowy na całej długości PKM oraz uruchomienie ruchu pasażerskiego na tzw. towarowej obwodnicy Poznania). Obok transportu kolejowego, istotną rolę pełni zintegrowany z Poznaniem podmiejski transport autobusowy. Wymaga on ciągłego dostosowywania do zmieniających się potrzeb mieszkańców oraz powstających nowych terenów mieszkaniowych, jednak gmina Suchy Las ma w tym zakresie dobry punkt wyjścia, tj. porozumienie komunalne z Poznaniem oraz własną spółkę realizującą przewozy. Ważnym atutem są także węzły przesiadkowe (Chludowo, Gołęczewo, Złotniki) zrealizowane w ramach projektów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Mocną stroną gminy Suchy Las jest także relatywnie dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (kultura, sport, szkoły, przedszkola) (waga: 0,07). Nie oznacza to oczywiście, że w tych sektorach publicznych nie ma koniecznych do wykonania inwestycji lub zmian. Jako mocną stronę traktuje się jednak względne (w stosunku do innych gmin aglomeracji poznańskiej) dobre wyposażenie infrastrukturalne i dostępność do tego typu usług, które zwiększają jakość życia i komfort funkcjonowania. Względnie młode obiekty sportowe, kulturalne, społeczne i edukacyjne stwarzają możliwości rozwoju kapitału społecznego, zachęcają także mieszkańców gmin sąsiednich do

zamieszkania w gminie Suchy Las (co współgra z innymi mocnymi stronami gminy).

Słabe strony

Katalog najważniejszych słabych stron otwiera kluczowy problem gminy, tj. niewydolność lokalnych układów transportowych (Obornicka, Biedrusko) i związany z tym tranzyt na drogach lokalnych (waga: 0,40). Problem ten jest zdecydowanie największym wyzwaniem strategicznym dla gminy na najbliższe dziesięciolecie. Układ osadniczy zachodniej części gminy, który powoduje kanalizowanie się ruchu samochodowego w ulicy Obornickiej, wpływa na trudności komunikacyjne. Ponadto, coraz większe problemy transportowe obserwuje się w Biedrusku, które staje się miejscowością coraz większą i w coraz większym stopniu tranzytową dla mieszkańców gminy Czerwonak, Murowana Goślina, Skoki i Wągrowiec (a także innych osób wjeżdżających do Poznania od strony północnej). Rozwiązanie kluczowych problemów transportowych gminy Suchy Las leży jednak w dużym stopniu w kompetencjach jednostek samorządu terytorialnego wyższego rzędu (np. potencjalna obwodnica Biedruska to zadanie własne powiatu poznańskiego) oraz gmin sąsiednich, w tym, głównie Poznania. Niemniej jednak, okres najbliższych 10 lat powinien być czasem realnych planów i ich realizacji w celu zmniejszenia skali negatywnych procesów komunikacyjnych na obszarze gminy.

Drugą słabą stroną gminy, powiązaną z dominującym charakterem zabudowy, jest emisja zanieczyszczeń wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe, stan środowiska (waga: 0,15). Gmina Suchy Las zdominowana jest przez zabudowę jednorodzinną. Ten typ zabudowy w polskich warunkach sprzyja wykorzystywaniu pieców na paliwa stałe. Tę słabą stronę dostrzegają także mieszkańcy i liderzy lokalni, z którymi przeprowadzone były indywidualne wywiady pogłębiane. Drugim elementem wymagającym zmiany

jest stan środowiska. Zmiany klimatyczne, problemy z zasobami wodnymi, a także gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami, wymagają ciągłego udoskonalania w celu zmniejszenia wpływu na środowisko przyrodnicze. Działania te powinny także przywracać wysoką jakość przyrody w miejscach, w których okoliczności tego wymagają.

Kolejną słabą stroną, zidentyfikowaną podczas badań społecznych jest **brak poczucia wspólnej gminnej tożsamości – różnice północ/południe, „odcięcie” Biedruska, rdzenni vs nowi mieszkańcy oraz niski poziom uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji publicznych i rozwiązywaniu sporów (waga: 0,12)**. Dostrzeżalny jest w opiniach społecznych duży poziom wspólnej identyfikacji w ramach poszczególnych miejscowości i osiedli samorządowych, natomiast próby budowania tożsamości gminnej nie zawsze przynoszą pozytywny skutek. Ponadto, obserwowane są trudności komunikacyjne i związane z relacjami społecznymi na linii Biedrusko-reszta gminy oraz północna-południowa część gminy. Wprawdzie kształtowanie się relacji społecznych ma zwykle spontaniczny i naturalny charakter, jednak wydaje się, że należy podejmować próby integracji międzysosiedniej i międzyosiedlowej w celu zmniejszania różnic i budowania jednej wspólnoty samorządowej.

Słabą stroną gminy są także występujące ciągle **braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja, drogi lokalne wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzmacniającą poziom bezpieczeństwa) i społecznej (waga: 0,10)**. Poziom skanalizowania i zwodociągowania gminy jest obecnie względnie dobry, ale w związku z rozwojem terenów zabudowy oraz istnieniem ciągle obszarów bez tych podstawowych mediów, w kolejnym okresie strategicznym inwestycje tego typu powinny być kontynuowane. Ponadto, ważnym elementem codziennego funkcjonowania mieszkańców są drogi lokalne i osiedlowe. Część z nich nadal wymaga modernizacji i przebudowy.

Konieczne są także w niektórych przypadkach budowy nowych odcinków dróg. Ponadto, bardzo często podnoszoną przez mieszkańców potrzebą inwestycyjną jest system monitoringu – rozbudowa istniejących elementów monitoringu i powstanie spójnego systemu wydaje się być koniecznością. Także (mimo ogólnie dobrego poziomu dostępności) infrastruktura społeczna wymaga w niektórych ośrodkach doinwestowania – np. szkoła podstawowa w Biedrusku.

Problemem często dotyczącym gminy podmiejskie zlokalizowane w pobliżu dużych miast jest tzw. rozlewanie się miast. W Polsce problem ten jest wzmacniany przez kompletnie rozregulowany system planowania przestrzennego. Również w gminie Suchy Las obserwuje się **przejawy problemów przestrzennych, konfliktów funkcji, i rozproszenia zabudowy (waga: 0,09)**. Problem ten jest także dostrzegany przez mieszkańców i liderów lokalnych. Finalnie wpływa on na nadmierne koszty wynikające z utrzymania infrastruktury sieciowej oraz konsekwencji środowiskowych rozwoju transportu indywidualnego.

Gmina Suchy Las ma również względnie **wysoki poziom wydatków bieżących (waga: 0,07)**. Jest to relatywnie rzadki problem, występujący głównie w jednostkach samorządu terytorialnego o dużym poziomie dochodów z rozbudowanym systemem infrastruktury społecznej. Szkoły, infrastruktura instytucji kultury, obiektów sportowych, rekreacyjnych, integrujących lokalne społeczności generują koszty i wydatki bieżące. Ich skala w przypadku gminy Suchy Las jest relatywnie duża i może okazać się problemem w sytuacji kryzysowej (np. zmiany w dochodach z podatku od środków transportowych lub z podatku od nieruchomości z poligonu wojskowego – to źródła, które w skrajnie niesprzyjającej sytuacji zewnętrznej mogą zmienić sytuację finansową).

Ostatnią słabą stroną gminy Suchy Las, wyróżnioną w ramach diagnozy szczegółowej są **braki w infrastrukturze rekreacyjnej bazującej na walorach przyrodniczych (szczególnie ścieżki**

rowerowe) (waga: 0,07). Zmiany społeczne polegające na większej aktywności fizycznej mieszkańców, a także zwiększeniu świadomości społecznej w zakresie zmian przyrodniczych, powodują, że infrastruktura rekreacyjna związana z zasobami przyrodniczymi staje się przedmiotem szczególnego zainteresowania. W gminie Suchy Las ścieżki rowerowe istnieją, ale nie tworzą spójnego systemu. Ponadto, warto także rozważyć możliwości budowy elementów innej infrastruktury sieciowej bazującej na walorach przyrodniczych – np. ścieżek edukacyjnych, przyrodniczych, a wraz z nimi także organizowania rajdów lub questów edukacyjnych i przyrodniczych.

Szanse

Obok mocnych i słabych stron gminy Suchy Las, na jej rozwój w istotny sposób wpływają okoliczności zewnętrzne o charakterze pozytywnym (szanse) i negatywnym (zagrożenia). Katalog najważniejszych szans otwiera **bliskość Poznania (waga: 0,35)**. Od lat gmina Suchy Las przeżywa rozwój gospodarczy i społeczny w związku z lokalizacją w strefie podmiejskiej dużego miasta. Nieświe to ze sobą konsekwencje negatywne (o czym wielokrotnie w diagnozie i jej podsumowaniu wspominamy), ale wielu potencjałów i mocnych stron gminy nie byłoby, gdyby nie jej lokalizacja. Najbliższe 10 lat to będzie nadal rozwój nieodłącznie związany z sąsiedztwem stolicy Wielkopolski, co będzie sprzyjało korzystnej lokalnej koniunkturze gospodarczej i mieszkaniowej. Bliskość Poznania stwarza także szanse na optymalizację kosztów realizacji usług publicznych (np. wspólna aglomeracja ściekowa, porozumienie transportowe) oraz rozwój sieciowej infrastruktury technicznej.

Niewątpliwie jedną z największych szans dla samorządów lokalnych, których budżety są ograniczone, stają się środki unijne oraz krajowe, które pozwalają zwiększać możliwości inwestycyjne. Wśród różnych programów

dofinansowania inwestycji wyróżniliśmy w analizie SWOT dwa (choć również z pozostałych gmina powinna aktywnie korzystać), które będą w najbliższym okresie programowania szczególnie ważne. W pierwszej kolejności są to **środki finansowe na projekty środowiskowe związane z transformacją energetyczną, ochroną środowiska (waga: 0,20)**. Treść Umowy Partnerstwa oraz Krajowego Planu Odbudowy jednoznacznie wskazują, że Zielony Ład będący reakcją na zmiany klimatyczne i problemy środowiskowe, będzie głównym priorytetem rozwojowym całej Unii Europejskiej. Dzięki środkom finansowym na projekty związane z transformacją energetyczną, ochroną zasobów wodnych oraz innych elementów środowiska przyrodniczego, możliwe będzie zwiększenie skali inwestycji w tym zakresie (co w przypadku gminy Suchy Las istotnie koresponduje z kilkoma słabymi stronami).

Drugą kluczową szansą związaną z możliwościami zwiększania potencjału inwestycyjnego są **środki zewnętrzne na integrację miejskich obszarów funkcjonalnych (waga: 0,15)**. W poprzednim okresie programowania, gmina Suchy Las wykorzystwała w dużym stopniu możliwości realizacji inwestycji z tego źródła (np. węzły transportowe). W kolejnej perspektywie finansowej, zintegrowane inwestycje terytorialne zostaną utrzymane, co stwarza bardzo dużą szansę na dalszy rozwój Poznańskiej Kolej Metropolitalnej, innych projektów sieciowych (spójny, metropolitalny system ścieżek rowerowych) oraz infrastrukturalnych. Biorąc pod uwagę niższy dla województwa wielkopolskiego poziom dofinansowania w poszczególnych projektach (województwo wielkopolskie, w związku z przekroczeniem granicy 75% średniej wielkości PKB UE, stało się regionem przejściowym) i bardzo dobrą sytuację dochodową gminy Suchy Las (w kontekście środków niezbędnych do zagwarantowania wkładu własnego), szanse na pozyskanie środków unijnych są względnie duże. Poza wspomnianymi źródłami, również inne programy zewnętrzne (np. Fundusz Dróg

Samorządowych, tzw. Polski Ład, środki z Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich) powinny być przedmiotem zainteresowania gminy Suchy Las, szczególnie gdy będą wpisywały się w charakter inwestycji lokalnych w tej gminie.

W kontekście największych problemów rozwojowych gminy Suchy Las, bardzo ważną szansą rozwojową jest **rozbudowa ponadlokalnego systemu drogowego (waga: 0,12)**. Szczególnie istotna będzie budowa drogi ekspresowej S11, która ma być wykonana na całej długości do końca obecnej dekady. Odcinek kluczowy dla gminy Suchy Las (Poznań-Oborniki) zakłada budowę nowego węzła (Chludowo) i będzie sprzyjał przeniesieniu części ruchu tranzytowego z obecnie mocno przeciążonej ul. Obornickiej. Realizacja S11 będzie także czynnikiem, który może uruchomić nowe tereny inwestycyjne (w ramach ustaleń obowiązującej obecnie polityki planistycznej) w okolicach planowanego węzła. Bardzo ważną, choć budzącą więcej kontrowersji, inwestycją jest także północno-wschodnie obejście drogowe aglomeracji poznańskiej. Ten projekt stoi jednak pod dużym znakiem zapytania w związku z wątpliwościami co do jego przebiegu i konfliktów środowiskowych oraz społecznych, które może wygenerować. W niniejszym dokumencie nie rozstrzyga się jego realizacji, ponieważ jak dotąd nie został opracowany i przyjęty wariant lokalizacyjny akceptowalny z punktu widzenia skutków przyrodniczych oraz społecznych dla mieszkańców gminy Suchy Las. Ponadlokalny system drogowy tworzą także inwestycje na styku gminy Suchy Las i Poznania oraz ponadlokalne zamierzenia infrastrukturalne w Biedrusku (obwodnica, rondo). W tych przypadkach, działania inwestycyjne zależą w dużym stopniu od jednostek sąsiednich lub wyższego rzędu w stosunku do gminy Suchy Las. Najbliższy okres powinien być czasem, w którym część decyzji co do tych zamierzeń zostanie podjęta. Inną ważną, ponadlokalną inwestycją, której realizacja nastąpi w najbliższym czasie jest kładka

pieszo-rowerowa przez Wartę, zlokalizowana w południowo-wschodniej części gminy Suchy Las, w pobliżu granicy między trzema jednostkami: gminą Czerwonak, gminą Suchy Las oraz Poznaniem. Jest strategiczna inwestycja z punktu widzenia połączeń między dwoma brzegami Warty – wzmacnia rozwój zeroemisyjnego transportu i zwiększa atrakcyjność rekreacyjną tego obszaru.

Ważną zmianą społeczną, która ma charakter pozytywny i dotyczy ogółu społeczeństwa Polski jest **zwiększenie zainteresowania w społeczeństwie zdrowym stylem życia (aktywne spędzanie wolnego czasu na łonie przyrody) oraz podniesienie ogólnego poziomu świadomości ekologicznej (waga: 0,10)**. Zmiany klimatu i stan środowiska przyrodniczego wymagają od jednostek samorządu terytorialnego działań adaptacyjnych i zmieniających niekorzystne tendencje. Będą one łatwiejsze do realizacji i bardziej skuteczne w przypadku wysokiej świadomości społecznej w tym aspekcie. Nie ulega wątpliwości, że ta świadomość ulega zmianie – dowodzą temu wyniki badań CBOS (Komunikat z badań „Świadomość ekologiczna Polaków”, nr 163/2020). Podobnie wygląda sytuacja w zakresie aktywności fizycznej i preferowania zdrowego stylu życia. Wg innych badań CBOS (Komunikat z badań „Aktywność fizyczna Polaków” nr 125/2018), zwiększa się regularnie odsetek uprawiających różnego rodzaju sporty. Jest to szczególnie widoczne w przypadku jazdy rowerem (wzrost liczby osób uprawiających tę dyscyplinę w okresie 2013-2018 o ok. 7%) oraz biegania i joggingu (wzrost o ok. 7%). Zmiany społeczne w zakresie świadomości ekologicznej i aktywności fizycznej stwarzają większe zapotrzebowanie na dobrze przygotowaną infrastrukturę rekreacyjną, a także stwarzają szansę na bardziej aktywną politykę prośrodowiskową.

Szansą, która zwiększa możliwości rozwojowe gminy Suchy Las są także **metropolitalne inicjatywy współpracy międzysamorządowej (prze wszystkim Metropolia Poznań) (waga: 0,08)**. Włączenie do struktur Metropolii Poznań, oprócz

projektów zintegrowanych opisanych wcześniej, daje gminie Suchy Las platformę do współpracy międzysamorządowej z ważnymi partnerami – głównie Poznaniem, pozostałymi sąsiadami oraz powiatem poznańskim. Ponadto, wśród ważnych inicjatyw współpracy aglomeracyjnej należy wymienić porozumienie transportowe (wspólne organizowanie przewozów autobusowych) oraz udziały gminy w spółce Aquanet SA, odpowiadającej za rozbudowę i utrzymanie znacznej części infrastruktury wodno-ściekowej.

Zagrożenia

Wśród zagrożeń, które mogą wpłynąć na sytuację gminy Suchy Las za obecnie najważniejsze uznano **przesuwanie w czasie budowy przez Poznań Nowej Obornickiej i rozwiązania problemu transportowego w strefie sąsiadującej z gminą (0,25)**. Trudno jest przewidzieć, kiedy dokładnie możliwa będzie realizacja inwestycji w Poznaniu, co jednocześnie stwarza określone kłopoty dla gminy Suchy Las. Każda gmina ma oczywiście prawo samodzielnie kształtować swoją politykę rozwojową, jednak w przypadku gmin podmiejskich, ich rozwój jest mocno zespolony z celami polityki strategicznej miasta centralnego. Gmina Suchy Las powinna być zatem gotowa na różne warianty rozwoju sytuacji transportowej w aglomeracji poznańskiej.

Współcześnie bardzo mocno zaznaczającymi się negatywnymi czynnikami rozwoju są **zmiany klimatu, zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (waga: 0,25)**. Zwiększenie się liczby ekstremalnych zjawisk pogodowych, zjawisko suszy, zmniejszanie się zasobów wodnych – to tylko niektóre konsekwencje zmian globalnych, jakie odczuwamy także w skali lokalnej. Na te zmiany każda lokalna jednostka samorządu terytorialnego powinna być przygotowana. Dlatego też opracowywane są plany adaptacji do zmian klimatu. Również w strategii rozwoju gminy Suchy Las powinno się dostrzegać negatywne procesy

środowiskowe i im przeciwdziałać, a tam, gdzie zmiana nie jest możliwa – do nich się odpowiednio adaptować.

Jak w każdej domenie działalności organizacyjnej, również w przypadku relacji gmin podmiejskich dochodzi do wzajemnie konkurencji. **Konkurencja pozostałych gmin pierwszego pierścienia aglomeracji poznańskiej (waga: 0,15)** została uznana za zagrożenie, czyli negatywny, zewnętrzny czynnik rozwoju. Konkurencja ta odbywa się na kilku polach: rywalizacji o atrakcyjne inwestycje mieszkaniowe (oraz mieszkańców) i gospodarcze oraz o środki zewnętrzne na projekty rozwojowe. W przypadku gminy Suchy Las, konkurencja o nowych mieszkańców nie jest już tak istotna (w kontekście wyczerpujących się możliwości przestrzennych), jednak najbliższe dziesięciolecie będzie jeszcze z pewnością okresem przyrostu liczby ludności.

Gminy w Polsce w coraz większym stopniu odczuwają **zwiększanie się poziomu obciążenia gmin zadaniami bez dodatkowych środków finansowych na ich prowadzenie (waga: 0,13)**. Najczęściej przywoływanym przykładem są wydatki na oświatę, które od dawna nie bilansują się w związku z nieadekwatnością subwencji oświatowej do realnych kosztów utrzymania systemu oświaty. Ponadto, w ostatnich latach gminy przejmują kolejne zadania i obowiązki (np. w sektorze gospodarowania odpadami komunalnymi, adaptacja do zmian klimatu) nie otrzymując na te zadania adekwatnych środków finansowych. Konieczność finansowania kolejnych wydatków z dochodów własnych (wobec relatywnie dużego poziomu wydatków bieżących) stanowi istotne zagrożenie dla lokalnych samorządów.

Zjawisko suburbanizacji rozszerza swój zasięg w coraz większym stopniu na gminy drugiego i trzeciego pierścienia wokół Poznania. **Rozwój mieszkalnictwa na tym obszarze generuje tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las (waga: 0,12)** i jest kolejnym istotnym zagrożeniem dla jakości życia miejscowej społeczności.

Przez Biedrusko przemieszcza się do Poznania znaczna część mieszkańców gmin Murowana Goślina, Skoki, Wągrowiec i Rogoźno. Z kolei przez ul. Obornicką do Poznania wjeżdża pozostała część północy regionu miejskiego Poznania (gmina Oborniki i w mniejszej części także gminy powiatów chodzieskiego i czarnkowsko-trzciańskiego). Wielkość tranzytu jest trudna do oszacowania, jednak wobec braku alternatyw (zachodnia obwodnica Poznania jest w niewielkim stopniu wykorzystywana do ruchu lokalnego i subregionalnego), znaczna część ruchu samochodowego z północnej Wielkopolski przemieszcza się przez gminę Suchy Las. Rozwój zabudowy mieszkaniowej na tych terenach i przyrost liczby mieszkańców, będą wpływały na zwiększenie ruchu samochodowego w obszarze gminy Suchy Las.

Ostatnim zidentyfikowanym zagrożeniem są **problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii (waga: 0,10).**

Krótkoterminowe skutki pandemii są jak na razie dla gospodarki bardzo niewielkie, co wynika z dużej ilości publicznych środków finansowych przekazanych z budżetu państwa podmiotom prywatnym. Długofalowo kryzys pandemiczny może mieć jednak więcej negatywnych konsekwencji, których skalę dziś trudno przewidzieć. Z pewnością zjawisko pandemii utrudni dalsze sieciowanie gospodarki (popularnie zwane globalizacją), tj. zwiększanie skali powiązań międzynarodowych i wydłużanie łańcucha produkcji. Trudności w przemieszczaniu się ludzi oraz przewożeniu towarów (w związku z ograniczeniem rozprzestrzeniania się wirusa) mogą wpłynąć na zmianę przewag konkurencyjnych niektórych terytoriów, w tym także Polski. Trudne do przewidzenia jest także zwiększanie poziomu zadłużenia w związku z aktywną interwencją finansową w okresie pandemii.

5 Analiza strategiczna TOWS/SWOT

Zastosowanie w analizie strategicznej metody SWOT nie kończy się na określeniu głównych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Nie jest też prawdą, że służy ona wyłącznie diagnozowaniu. Na jej podstawie rozwinęły się bowiem metody pozwalające na wyznaczenie w usystematyzowany sposób opcji strategicznego działania danej jednostki. Jedną z metod, która oferuje coś więcej niż tylko ogólny kierunek działania wyrażający się w stwierdzeniu „wzmacniaj silne strony, wykorzystując szanse i jednocześnie eliminuj słabe strony, omijając zagrożenia” jest analiza TOWS/SWOT. Oprócz usystematyzowanego połączenia dwóch komplementarnych względem siebie podejść do organizacji „z zewnątrz do wewnątrz” oraz „od wewnątrz do zewnątrz”, a także badania efektu synergii występującego między czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi oferuje ona cztery normatywne strategie działań.

Metoda TOWS/SWOT to sposób na określenie głównych kierunków strategicznych dla organizacji z wykorzystaniem jej mocnych i słabych stron oraz obecnych w otoczeniu szans i zagrożeń. Procedura stosowania tej metody zakłada przede wszystkim ocenę siły powiązań pomiędzy poszczególnymi czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi z uwzględnieniem ich wag. Im większa siła powiązań i wyższa waga danego czynnika tym większe prawdopodobieństwo, że wpłynie on na rozwój gminy Suchy Las.

Procedura określenia siły powiązań między poszczególnymi mocnymi, słabymi stronami, szansami i zagrożeniami (czyli właśnie analiza TOWS/SWOT) została przeprowadzona w następujący sposób. W pierwszej kolejności sporządzono 8 macierzy relacji pomiędzy zdiagnozowanymi czynnikami rozwoju. Przy tworzeniu każdej z nich ważne były następujące pytania (por. Dziemianowicz i in. 2012):

- Czy mocne strony gminy Suchy Las pozwolą wykorzystać pojawiające się w otoczeniu szanse? (macierz 1);
- Czy słabe strony gminy Suchy Las „zablokują” wykorzystanie pojawiających się w otoczeniu szans? (macierz 2);
- Czy mocne strony gminy Suchy Las pozwolą na przezwycięzenie pojawiających się w otoczeniu zagrożeń? (macierz 3);
- Czy słabe strony gminy Suchy Las wzmocnią negatywny skutek pojawiających się w otoczeniu zagrożeń? (macierz 4);
- Czy pojawiające się w otoczeniu zagrożenia osłabiają mocne strony gminy Suchy Las? (macierz 5);
- Czy pojawiające się w otoczeniu szanse spotęgują mocne strony gminy Suchy Las? (macierz 6);
- Czy pojawiające się w otoczeniu zagrożenia spotęgują słabe strony gminy Suchy Las? (macierz 7);
- Czy pojawiające się w otoczeniu szanse pozwolą przezwyciężyć słabe strony gminy Suchy Las? (macierz 8);

W procedurze oceny związku pomiędzy poszczególnymi mocnymi i słabymi stronami oraz szansami i zagrożeniami wykorzystano **kilkustopniową skalę** od braku zależności (0 punktów), po bardzo silną zależność (2 punkty). Poziom intensywności relacji między czynnikami określano nadając jedną z pięciu wartości: 0; 0,5; 1; 1,5; 2.

Po stworzeniu 8 szczegółowych macierzy, podsumowano wyniki w formie tabeli syntetycznej, uwzględniającej siłę powiązań i nadane wcześniej wagi poszczególnych czynników wewnętrznych i zewnętrznych. W ten sposób określono optymalny wariant strategiczny w ramach czterech możliwości:

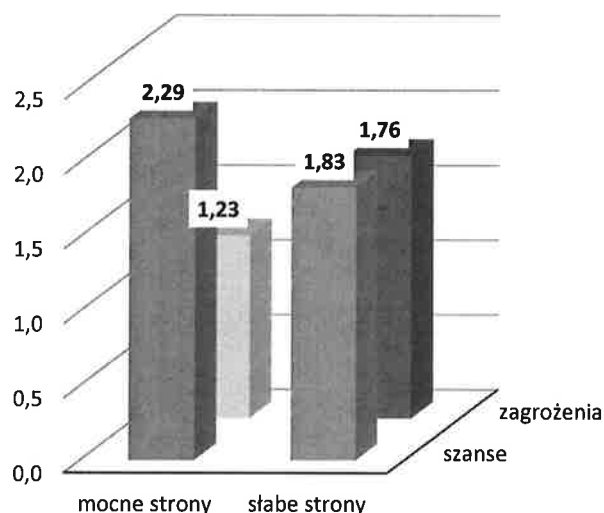
1. **Strategia ofensywna** (najwyższa korelacja ważona między mocnymi stronami i szansami) – cechuje gminy, które stawiają przede wszystkim na wykorzystanie mocnych stron

i nadarzających się szans. Za pomocą swoich atutów wykorzystują one szanse rozwoju, a z kolei nadarżające się okazje przekładają na dalsze wzmocnienie atutów.

2. **Strategia konkurencyjna** (najwyższa korelacja ważona między słabymi stronami i szansami) – cechuje gminy, które nastawiają się na wykorzystywanie nadarżających się szans do eliminowania słabych stron i zamieniania ich w atuty.
3. **Strategia konserwatywna** (najwyższa korelacja ważona między mocnymi stronami i zagrożeniami) – cechuje gminy, które planują maksymalnie wykorzystać mocne strony przy jednoczesnym zmniejszaniu znaczenia dla rozwoju nadchodzących zagrożeń.
4. **Strategia defensywna** (najwyższa korelacja ważona między słabymi stronami i zagrożeniami) – cechuje jednostki, które bronią się przed kryzysem, eliminując słabe strony i przeciwstawiając się zagrożeniom.

Rezultaty zastosowania metody TOWS/SWOT dla określenia preferowanej strategii rozwoju gminy Suchy Las zaprezentowano na ryc. 5.1. Wyraźniej najwyższą wartość korelacji ważonych uzyskała kombinacja mocnych stron i szans, czyli strategia ofensywna (2,29), jednak niewiele mniej istotne wydają się być elementy strategii konkurencyjnej obejmującej korelację słabych stron i szans (1,83) oraz strategii defensywnej obejmującej relacje między słabymi stronami i zagrożeniami (1,76). W dalszej części rozdziału (tabela 5.1) przedstawiono cztery macierze stanowiące tabelaryczne podsumowanie analiz strategicznych między czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi (im wyższa wartość i ciemniejsza barwa w danej komórce, tym większy poziom obustronnej relacji ważonej pomiędzy poszczególnymi czynnikami określonej w oparciu o wcześniej wymienione pytania i skalę punktową). Zostaną one jednak najpierw krótko opisane tekstowo – wizja rozwoju gminy Suchy Las powinna

bowiem stać się kombinacją istniejących wariantów strategicznych.

Rycina 5.1. Wyniki analizy TOWS/SWOT w układzie wewnętrznych i zewnętrznych czynników rozwoju

źródło: opracowanie własne na podstawie określonych mocnych, słabych stron, szans i zagrożeń oraz nadanych im wag i określonych korelacji.

Strategia ofensywna polega na maksymalnym wykorzystaniu relacji jaka zachodzi między szansami zlokalizowanymi w otoczeniu a mocnymi stronami gminy. W macierzy opisującej wzajemne relacje między tymi dwoma grupami czynników (tab. 5.1) widać szczególnie wyraźną rolę położenia gminy i bliskości Poznania. W połączeniu z terenami mieszkaniowymi i potencjałem gospodarczym, ta kluczowa szansa będzie w dalszym ciągu wpływała na względnie wysoki poziom dochodów, który zagwarantuje środki finansowe na przedsięwzięcia infrastrukturalne. Ponadto, należy w świetle tych ustaleń wykorzystywać nadarżające się okazje związane ze środkami zewnętrznymi, które także mogą zwiększać potencjał inwestycyjny gminy. Wobec ograniczonych dochodów własnych (które mimo dużej relatywnej wielkości w gminie Suchy Las, nie są wystarczające dla realizacji wszystkich oczekiwanych przedsięwzięć) pozyskiwanie funduszy zewnętrznych powinno być priorytetem w najbliższym

okresie strategicznym. Szczególnie zbliżające się programy związane z Zielonym Ładem mogą wzmocnić ochronę zasobów przyrodniczych oraz przyczynić się do lepszej adaptacji do zmian klimatu. Ponadto, szansą, która może mieć konsekwencje w zdynamizowaniu potencjału gospodarczego jest budowa drogi ekspresowej S11. Co prawda jej realizacja nastąpi prawdopodobnie w drugiej połowie okresu strategicznego, jednak może ona, wraz z budową nowego węzła, stworzyć nowe warunki do rozwoju gospodarczego (pamiętając także o konieczności odpowiedniej minimalizacji negatywnych skutków budowy takiej trasy).

Druga w kolejności jest **strategia konkurencyjna**, polegająca na wykorzystaniu powiązań między słabymi stronami gminy i szansami, które pojawiają się w jej otoczeniu. Wartości opisujące relacje poszczególnych czynników zamieszczono w tabeli 5.2. W kontekście tego wariantu strategicznego należy zwrócić uwagę na kilka kwestii. Po pierwsze, bliskość Poznania dająca gminie szereg korzyści (opisanych przy okazji strategii ofensywnej) wpływa na pogłębianie się problemów wynikających z kluczowej słabej strony gminy. W celu jej minimalizacji ważne będzie w najbliższym okresie strategicznym wykorzystanie szansy jaką dają programy dofinansowania infrastruktury drogowej oraz w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych (rozwój alternatywnych do samochodu środków transportu). Z drugiej strony, bliskość Poznania i przynależność do wspólnych aglomeracji ściekowych daje szanse rozbudowy infrastruktury podstawowej w ramach programów inwestycyjnych spółki Aquanet (niekiedy przy udziale środków gminnych). Wiele samorządów przy inwestycjach w infrastrukturę wodno-ściekową musi bazować wyłącznie na środkach własnych, których jest niewiele. Po trzecie, szanse pojawiające się w otoczeniu dają możliwość poprawy w zakresie jakości powietrza i stanu środowiska. Rozwiązanie tego problemu

to z jednej strony kolejne instalacje bazujące na odnawialnych źródłach energii, a z drugiej – wymiana kotłów węglowych na piece gazowe (tam, gdzie jest to możliwe).

Niewiele mniejsza suma korelacji ważonych cechuje **strategię defensywną** (tab. 5.3), która polega na minimalizowaniu wpływu słabych stron oraz występujących w otoczeniu zagrożeń. Wyniki analiz powiązań słabych stron i zagrożeń pokazują szczególnie trudną sytuację w przypadku realizacji negatywnego scenariusza w zakresie przedsięwzięć transportowych, tzn., jeśli podmioty zewnętrzne nie podejmą się realizacji lub nie wspomogą finansowo kluczowych dla gminy Suchy Las inwestycji (budowa tzw. Nowej Obornickiej i nowego węzła na Podolanach lub przynajmniej przebudowa ul. Obornickiej w Poznaniu, wiadukt w ciągu ul. Sucholeskiej, budowa S11 i północno-wschodniego obejścia drogowego aglomeracji poznańskiej, obwodnicy Biedruska). Wobec takich okoliczności, gmina Suchy Las powinna skoncentrować swoją aktywność na tych zadaniach drogowych, które są możliwe do realizacji samodzielnie (przy pozyskaniu dofinansowania zewnętrznego) oraz rozwijać, wspólnie z Metropolią Poznań, alternatywy dla transportu samochodowego. Druga ważna rekomendacja płynąca z analizy relacji między słabymi stronami i zagrożeniami, to konieczność adaptacji do zmian środowiskowych oraz przeciwdziałania tym, które są możliwe do sterowania z wykorzystaniem lokalnych zasobów.

Ostatnim, najmniej skorelowanym wariantem strategicznym jest **strategia konserwatywna** (tab. 5.4), w której potwierdza się, że wysoki poziom dochodów gminy może być eksploatowany przez występujące w otoczeniu zagrożenia (większe obciążenia zadaniowe, zmiany klimatu wymagające interwencji). Ponadto, zagrożenie wynikające z odkładania zewnętrznych inwestycji drogowych, może zmniejszyć pozytywną rolę mocnych stron gminy, dotyczących atrakcyjności mieszkaniowej i gospodarczej.

Tabela 5.1. Wynikowa macierz TOWS/SWOT w wariantcie strategii ofensywnej (mocne strony/szanse)

STRATEGIA OFENSYWNA		O1	O2	O3	O4	O5	O6
2,29		Bliskość Poznania	Środki finansowe na projekty środowiskowe związane z transformacją energetyczną, ochroną środowiska	Środki zewnętrzne na integrację miejskich obszarów funkcjonalnych	Rozbudowa ponadlokalnego systemu drogowego	Zwiększenie zainteresowania w społeczeństwie zdrowym stylem życia (aktywne spędzanie wolnego czasu na łonie przyrody) oraz podniesienie ogólnego poziomu świadomości ekologicznej	Metropolitalne inicjatywy współpracy międzysektorowej (przede wszystkim Metropolia Poznań)
S1	Bardzo dobra sytuacja dochodowa (PIT, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych)	0,26	0,15	0,13	0,06	0,03	0,03
S2	Wysoki poziom przedsiębiorczości oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne (np. park technologiczny)	0,27		0,05	0,09		0,03
S3	Atrakcyjne tereny mieszkaniowe	0,25	0,02	0,01	0,03	0,03	0,01
S4	Względnie korzystna sytuacja demograficzna i aktywność lokalnej społeczności	0,11	0,03	0,02	0,01	0,03	0,02
S5	Cenne zasoby środowiska przyrodniczego	0,05	0,07	0,04	0,02	0,04	0,01
S6	Dostępność transportu publicznego, w tym szczególnie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej oraz zmodernizowane węzły przesiadkowe	0,11	0,03	0,05	0,02	0,03	0,03
S7	Relatywnie dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (kultura, sport, szkoły, przedszkola)	0,07	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01

Tabela 5.2. Wynikowa macierz TOWS/SWOT w wariacie strategii konkurencyjnej (słabe strony/szanse)

STRATEGIA KONKURENCYJNA		O1	O2	O3	O4	O5	O6
1,83		Bliskość Poznania	Środki finansowe na projekty środowiskowe związane z transformacją energetyczną, ochroną środowiska	Środki zewnętrzne na integrację miejskich obszarów funkcjonalnych	Rozbudowa ponadlokalnego systemu drogowego	Zwiększenie zainteresowania w społeczeństwie zdrowym stylem życia (aktywne spędzanie wolnego czasu na łonie przyrody) oraz podniesienie ogólnego poziomu świadomości ekologicznej	Metropolitalne inicjatywy współpracy międzysamorządowej (przede wszystkim Metropolia Poznań)
W1	Niewydolność lokalnych układów transportowych (Obornicka, Biedrusko) i związany z tym tranzyt na drogach lokalnych	0,19	0,03	0,08	0,06	0,03	0,04
W2	Emisja zanieczyszczeń wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe, stan środowiska	0,05	0,11	0,04	0,02	0,05	0,02
W3	Brak poczucia wspólnej gminnej tożsamości – różnice północ/południe, „odcięcie” Biedruska, rdzenni vs nowi mieszkańcy oraz niski poziom uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji publicznych i rozwiązywaniu sporów	0,04	0,05	0,02	0,01		0,04
W4	Braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja, drogi lokalne wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzmacniającą poziom bezpieczeństwa) i społecznej	0,21	0,16	0,09		0,02	0,03
W5	Problemy przestrzenne, konflikty funkcji i rozproszona zabudowa	0,05	0,03	0,02	0,01	0,02	0,02
W6	Wysoki poziom wydatków bieżących	0,04	0,04	0,04			0,01
W7	Braki w infrastrukturze rekreacyjnej bazującej na walorach przyrodniczych (szczególnie ścieżki rowerowe)	0,05	0,04	0,03		0,04	0,02

Tabela 5.3. Wynikowa macierz TOWS/SWOT w wariancie strategii defensywnej (słabe strony/zagrożenia)

STRATEGIA DEFENSYWNA		T1	T2	T3	T4	T5	T6
1,76		Przesuwanie w czasie budowy przez Poznań Nowej Obornickiej i rozwiązania problemu transportowego w strefie sąsiadującej z gminą	Zmiany klimatu, zagrożenia dla środowiska przyrodniczego	Konkurencja pozostałych gmin pierwszego pierścienia aglomeracji poznańskiej	Zwiększanie się poziomu obciążenia gmin zadaniami bez dodatkowych środków finansowych na ich prowadzenie	Rozwój mieszkalnictwa w gminach drugiego pierścienia Metropolii (tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las)	Problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii
W1	Niewydolność lokalnych układów transportowych (Obornicka, Biedrusko) i związany z tym tranzyt na drogach lokalnych	0,27	0,13	0,04		0,13	
W2	Emisja zanieczyszczeń wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe, stan środowiska	0,07	0,20	0,02	0,02	0,06	
W3	Brak poczucia wspólnej gminnej tożsamości – różnice północ/południe, „odcięcie” Biedruska, rdzenni vs nowi mieszkańcy oraz niski poziom uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji publicznych i rozwiązywaniu sporów						
W4	Braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja, drogi lokalne wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzmacniającą poziom bezpieczeństwa) i społecznej	0,05	0,15	0,09	0,08	0,07	
W5	Problemy przestrzenne, konflikty funkcji i rozproszona zabudowa	0,11	0,08	0,02		0,03	0,02
W6	Wysoki poziom wydatków bieżących				0,06		0,03
W7	Braki w infrastrukturze rekreacyjnej bazującej na walorach przyrodniczych (szczególnie ścieżki rowerowe)		0,03	0,01		0,01	

Tabela 5.4. Wynikowa macierz TOWS/SWOT w wariacie strategii konserwatywnej (mocne strony/zagrożenia)

STRATEGIA KONSERWATYWNA		T1	T2	T3	T4	T5	T6
1,23		Przesuwanie w czasie budowy przez Poznań Nowej Obornickiej i rozwiązania problemu transportowego w strefie sąsiadującej z gminą	Zmiany klimatu, zagrożenia dla środowiska przyrodniczego	Konkurencja pozostałych gmin pierwszego pierścienia aglomeracji poznańskiej	Zwiększanie się poziomu obciążenia gmin zadaniami bez dodatkowych środków finansowych na ich prowadzenie	Rozwój mieszkalnictwa w gminach drugiego pierścienia Metropolii (tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las)	Problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii
S1	Bardzo dobra sytuacja dochodowa (PIT, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych)	0,03	0,09	0,08	0,11	0,02	0,08
S2	Wysoki poziom przedsiębiorczości oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne (np. park technologiczny)	0,03	0,03	0,05	0,01		0,06
S3	Atrakcyjne tereny mieszkaniowe	0,09	0,02	0,07	0,02	0,05	0,03
S4	Względnie korzystna sytuacja demograficzna i aktywność lokalnej społeczności	0,01	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01
S5	Cenne zasoby środowiska przyrodniczego	0,03	0,06	0,01	0,01	0,02	
S6	Dostępność transportu publicznego, w tym szczególnie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej oraz zmodernizowane węzły przesiadkowe	0,02	0,03	0,02	0,01	0,02	
S7	Relatywnie dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (kultura, sport, szkoły, przedszkola)	0,01		0,02		0,02	0,01

6 Wizja rozwoju, cele strategiczne i kierunki działań

Jednym z kluczowych elementów każdej strategii rozwoju jest wizja stanu obszaru po realizacji strategii. Wizja formułowana w ramach strategii jest swego rodzaju projekcją przyszłości do jakiej dążą władze lokalne, przedsiębiorcy, mieszkańcy i wszyscy zainteresowani rozwojem gminy. Opisuje ona pożądaną stan docelowy w perspektywie kilku lub kilkunastu lat i pełni następujące funkcje (modelowe cechy wizji zaczerpnięte z podręcznika Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, opracowanego po kierunku Prof. Wojciecha Dzieńmianowicza):

- **zobrazowanie stanu docelowego** – można powiedzieć, że wizja stanowi cel całkowicie nadrzędny nad wszystkimi, zawierający w sobie pozostałe cele sformułowane w strategii; wizja nadaje także dokumentowi określony kierunek – jest więc także efektem dokonania określonych wyborów spośród wielu możliwości rozwojowych,
- **informowanie o aspiracjach osób formułujących wizję** – wizja powinna inspirować i motywować uczestników procesu opracowania strategii do działania na rzecz rozwoju obszaru, w którym funkcjonują; by tak się stało powinna być ona interesująca, ciekawa i pobudzająca wyobraźnię,
- **jednoczenie wokół idei** – wizja powinna łączyć różne środowiska skupione wokół działań na rzecz rozwoju gminy i powodować, że ludzie się z nią utożsamiają; wizja nie może zatem dzielić i być poglądem jakiegось jednej, wybranej grupy interesariuszy.

Wizja rozwoju gminy Suchy Las została opracowana w oparciu o rezultaty przeprowadzonego procesu diagnostycznego oraz analizy

strategicznej TOWS/SWOT. Wyniki tych etapów zostały przedstawione w raporcie diagnostycznym oraz rozdziałach 4-5 niniejszego dokumentu. Ponadto, wizja oraz cele rozwojowe uwzględniają także kierunki rozwoju strategicznego województwa wielkopolskiego (zapisane w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.) oraz Metropolii Poznań.

Wizja rozwoju gminy Suchy Las 2030 sprawdza się do określenia: jak dobrze tu mieszkać! Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej pokazuje swoisty paradoks gminy. Z jednej strony jest jedną z najbogatszych gmin w Polsce i regularnie zajmuje najwyższe pozycje w rankingach pokazujących poziom dochodów na 1 mieszkańca. Z drugiej jednak strony, ten rozwój pociągnął za sobą szereg konsekwencji negatywnych. Największym problemem gminy jest bowiem zbyt duża skala ruchu samochodowego i niewydolny układ transportowy. Niewydolność tego układu jest efektem szeregu procesów, w tym także tych, które dzieją się poza obszarem gminy Suchy Las (rozwój zabudowy mieszkaniowej na północ od gminy oraz brak inwestycji w infrastrukturę na granicy Suchego Lasu z Poznaniem). Skutki tego problemu są wielowymiarowe. Mają wpływ zarówno na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak i codzienne życie mieszkańców. Szczególnie mieszkańcy doświadczają skutków zbyt dużego ruchu samochodowego w ul. Obornickiej, na drogach lokalnych (które służą omijaniu korków na głównej drodze) oraz na drodze powiatowej w Biedrusku. Tak sformułowana wizja rozwoju kieruje działania na rozwiązanie tego podstawowego problemu, a także na poszukiwanie i zwiększanie atrakcyjności wobec alternatyw dla ruchu samochodowego. Najważniejszymi elementami wizji rozwoju gminy Suchy Las 2030 są:

1. **Przebudowany układ transportowy** – powinny zostać wykonane strategiczne inwestycje ponadlokalne (wiadukt w ciągu ul. Sucholeskiej, Nowa Obornicka, S11, północno-wschodnie obejście drogowe

aglomeracji poznańskiej, obwodnica Biedruska), za które samorząd gminny nie odpowiada bezpośrednio, ale które może wspierać i w których może częściowo aktywnie uczestniczyć (każda z tych inwestycji musi przyjąć wariant lokalizacyjny akceptowalny z punktu widzenia skutków dla środowiska przyrodniczego i społeczności lokalnej); ponadto, gmina będzie aktywnie rozbudowywać i modernizować drogi lokalne i osiedlowe,

2. **Szybki i sprawny transport publiczny oparty na Poznańskiej Kolei Metropolitalnej** – transport metropolitalny będzie w większym stopniu skoncentrowany na przemieszczaniach zbiorowych, szczególnie poprzez wykorzystanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, która będzie częściej i szybciej kursować; w ramach PKM będą także funkcjonować nowe przystanki, które zwiększą jej atrakcyjność dla mieszkańców gminy Suchy Las; ważnym uzupełnieniem dla transportu kolejowego będzie komunikacja autobusowa, działająca w oparciu o niskoemisyjny tabor, prowadzony przez gminną spółkę;
3. **rozbudowana infrastruktura rowerowa** – wobec trudności w przemieszczaniu się autem, a także negatywnych konsekwencji transportu samochodowego, będzie zwiększana atrakcyjność alternatywnych, zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych sposobów komunikacji, w tym szczególnie komunikacji rowerowej (nowe drogi rowerowe, rozwinięty Sucholeski Rower Gminny),
4. **wysokiej jakości zasoby przyrodnicze** – środowisko przyrodnicze jest najważniejszym długofalowym priorytetem rozwojowym gminy, która stara się je chronić oraz adaptuje się do globalnych zmian klimatycznych; ograniczana jest emisja zanieczyszczeń do powietrza, powiększane są

tereny zieleni, zwiększana powierzchnia biologicznie czynna, ograniczane straty w bilansie wodnym, a społeczna świadomość wpływu człowieka na środowisko – znacznie większa;

5. **aktywna społeczność lokalna** – mieszkańcy czynnie uczestniczą w życiu społecznym gminy, działają liczne organizacje pozarządowe, jednostki pomocnicze są miejscem wymiany myśli i poglądów na temat rozwoju gminy i miejscowości, a samorząd gminny wspiera finansowo i organizacyjnie lokalną aktywność oraz konsultuje z nią strategiczne decyzje rozwojowe i przestrzenne;
6. **najbardziej przedsiębiorcza gmina powiatu poznańskiego** – aktywność gospodarcza na obszarze gminy jest ciągle bardzo wysoka, mieszkańców cechuje ponadprzeciętny poziom przedsiębiorczości, a do gminnego budżetu wpływają wyższe dochody podatkowe (PIT, podatek od nieruchomości, od środków transportowych oraz CIT);
7. **wysoki udział odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie skali emisji zanieczyszczeń** – energia cieplna w gminie coraz częściej wytwarzana jest ze źródeł odnawialnych lub nieodnawialnych, ale emitujących niewielki poziom zanieczyszczeń (gaz ziemny), mieszkańcy i podmioty gospodarcze oraz publiczne stosują na większą skalę OZE, a budynki są budowane i remontowane w taki sposób, by zachowywały możliwie najniższy poziom strat ciepła;
8. **komfortowa zabudowa mieszkaniowa** – gmina dostosowuje tempo przyrostu zabudowy mieszkaniowej (poprzez racjonalną politykę przestrzenną) do możliwości infrastrukturalnych i jakości życia obecnych mieszkańców, zwiększając jednocześnie poziom dostępności do wysokiej

jakości środowiska i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i społecznej;

9. **rozwinięta infrastruktura społeczna** – rozwój demograficzny gminy wymaga rozbudowy sieci infrastruktury społecznej, w tym szczególnie związanej z edukacją; gmina wymiennie rozwija system wsparcia usług opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego; rozwój ten dostosowany jest do zmian w strukturze

wieku oraz dominujących kierunków migracji i rozwoju demograficznego w poszczególnych jednostkach pomocniczych; ponadto, gmina Suchy Las rozwija infrastrukturę społeczną, sportową i rekreacyjną, skierowaną do różnych grup społecznych (dzieci, młodzieży, osób pracujących, seniorów) w ramach lokalnych wspólnot sołeckich i osiedlowych;

Wizja rozwoju gminy Suchy Las 2030 – Jak dobrze tu mieszkać!

przebudowany
układ transportowy

szybki i sprawny
transport publiczny

rozbudowana
infrastruktura rowerowa

wysokiej jakości zasoby
przyrodnicze

aktywna społeczność
lokalna

najbardziej przedsiębiorcza
gmina powiatu poznańskiego

większy
udział OZE

komfortowa zabudowa
mieszkaniowa

rozwinięta infrastruktura
społeczna

Kolejnym, po sformułowaniu wizji, ważnym etapem sporządzania strategii rozwoju jest wyznaczenie **celów strategicznych oraz kierunków działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych** (zob. art. 10e ust. 3 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r.). Jest to etap kluczowy, ponieważ w nim dokonują się istotne wybory strategiczne, zarysowuje się droga jaką musi przejść wspólnota lokalna, by zrealizować wizję rozwoju obszaru, w którym żyje. Cele przy tym mają zawsze układ hierarchiczny, tj. cel niższego

rzędu stanowi część celu wyższego rzędu. W Strategii rozwoju gminy Suchy Las 2030 przyjęto trzy-poziomowy, hierarchiczny układ części postulatywnej (ryc. 6.1). **Cele strategiczne** stanowiąc będą elementy wizji rozwoju gminy podzielone na dwie główne części: zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy i poprawianie i poziomu życia mieszkańców. Kolejno, na niższym poziomie hierarchicznym określone zostały **kierunki działań** (bardziej skonkretyzowane zamierzenia co do przyszłości).

WIZJA

1. Cel strategiczny

2. Cel strategiczny

3. Cel strategiczny

1.1. Kierunek działań

1.2. Kierunek działań

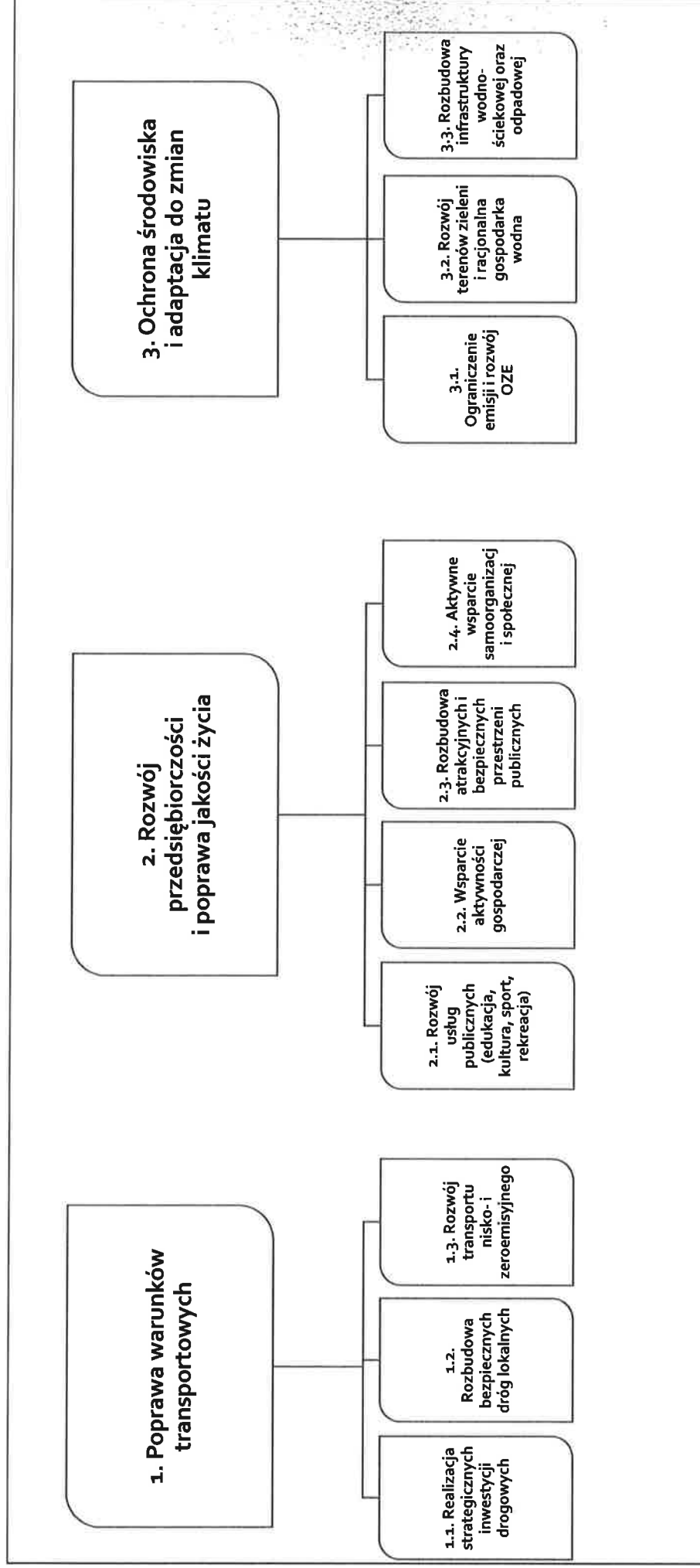
2.1. Kierunek działań

2.2. Kierunek działań

3.1. Kierunek działań

3.2. Kierunek działań

Rycina 6.1. Przyjęty układ hierarchiczny części postulatywnej strategii rozwoju
źródło: opracowanie własne.

Rycina 6.2. Cele strategiczne i kierunki działań gminy Suchy Las do 2030 r.
źródło: opracowanie własne.

W Strategii rozwoju gmin Suchy Las 2030 założono realizację **trzech celów strategicznych oraz jedenastu kierunków działań**. Wpisują się one w opisaną wcześniej wizję rozwoju. Pierwszym ważnym celem strategicznym dla gminy będzie **Poprawa warunków transportowych**. Ma on bezpośredni związek ze zdiagnozowanymi wcześniej słabymi stronami oraz celem operacyjnym 3.1. Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku pn. „Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa”. Realizacja tego celu strategicznego powinna uwzględniać zarówno aktywną politykę inwestycyjną gminy Suchy Las w zakresie przebudowy lokalnego układu drogowego, a także partycypację finansową w opracowaniu dokumentacji projektowej dla ważnych ponadlokalnych inwestycji drogowych, za których realizację odpowiadają gminy sąsiednie lub jednostki administracji samorządowej wyższego szczebla (ewentualnie administracji rządowej). Gmina Suchy Las nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać swoich strategicznych problemów komunikacyjnych, dlatego konieczna jest skuteczna współpraca z partnerami zewnętrznymi w zakresie realizacji wymienionych inwestycji. Kierunki działań, które będą realizowane w ramach celu strategicznego nr 1 to:

1.1. Realizacja strategicznych inwestycji drogowych – wśród nich są przede wszystkim: wiadukt w ciągu ul. Sucholeskiej, S11, północno-wschodnie obejście drogowe aglomeracji poznańskiej, obwodnica Biedruska, Nowa Obornicka). Inwestycji tych samorząd gminny nie będzie realizować i nie jest za nie odpowiedzialny. Droga ekspresowa S11 wraz z węzłem Chludowo jest zaplanowana do realizacji w Rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. Obecnie inwestycja jest na etapie wydawania tzw. decyzji środowiskowej, a cały odcinek powinien powstać do 2027 r. Z kolei perspektywa budowy północno-wschodniego obejścia drogowego aglomeracji poznańskiej Poznania wydaje się być mniej realna

ze względu na brak (jak dotąd) konsensusu co do akceptowalnego społecznie i przyrodniczo przebiegu trasy. Północno-wschodnie obejście drogowe aglomeracji poznańskiej jest konieczne, co pokazują badania społeczne dotyczące problemów transportowych gminy Suchy Las, a także uchwalona i zaopiniowana przez organy środowiskowe *Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*. Jednak jego przebieg musi zyskać akceptację społeczności lokalnej i odpowiednich organów odpowiadających za ochronę środowiska przyrodniczego. Dla gminy Suchy Las szczególnie ważne jest rozwiązanie strategicznych problemów transportowych na pograniczu z Poznaniem. Wśród nich istotny jest m.in. wiadukt w ciągu ul. Sucholeskiej, a także Nowa Obornicka i węzeł na obszarze Poznania w okolicach Podolan. Inwestycje te nie są jednak wśród najważniejszych priorytetów inwestycyjnych miasta Poznania. Najbliższa perspektywa strategiczna powinna skupić się na realizacji przynajmniej jednej z tych inwestycji, by móc stopniowo poprawiać sytuację transportową mieszkańców gminy Suchy Las. Ważna w kontekście lokalnej sytuacji transportowej będzie także budowa ronda Perłowa-Sucholeska-Powstańców Wielkopolskich oraz nowej ul. Perłowej aż do ul. Obornickiej, gdzie powstanie nowe rondo zbiorcze. Ta inwestycja ma również charakter strategiczny i będzie realizowana w najbliższym okresie głównie ze środków gminnych. Nie mniej istotne są także problemy transportowe Biedruska. Gmina Suchy Las z własnych środków opracowała koncepcję przebiegu obwodnicy tej miejscowości, która ma powstać w ciągu drogi powiatowej. Niemniej jednak, jako że droga prowadząca przez Biedrusko jest zarządzana przez Zarząd Dróg Powiatowych, czas jej realizacji zależy od możliwości inwestycyjnych samorządu powiatowego.

1.2. Rozbudowa bezpiecznych dróg lokalnych – obok dużych, strategicznych projektów drogowych, ważne jest także inwestowanie w drogi

lokalne. Będą one modernizowane i rozbudowywane – wśród nich także fragmenty dawnej drogi krajowej nr 11, a obecnie drogi gminnej. Jednak równie ważnym zadaniem będzie wprowadzanie lokalnych elementów spowalniających ruch w miejscach, które będą szczególnie dotknięte ruchem tranzytowym. Korkowanie się ul. Obornickiej powoduje zmiany tras przejazdu samochodów, a to z kolei – obciążenie dróg lokalnych, osiedlowych i obniżenie poziomu bezpieczeństwa na tych trasach. Ponadto, oprócz bezpieczeństwa na drogach w Suchym Lesie, ważne w strategii będą także działania zwiększające poziom bezpieczeństwa na drogach w pozostałych miejscowościach, gdzie również (zgodnie z opiniami pojawiającymi się na warsztatach strategicznych) dochodzi do sytuacji wysokiego ryzyka wypadków i kolizji.

1.3. Rozwój transportu nisko- i zeroemisyjnego

– ważnym kierunkiem działań zmieniających praktyki transportowe mieszkańców gminy Suchy Las będzie: rozwój Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (w ścisłej współpracy z Metropolią Poznań i gminami tworzącymi stowarzyszenie) oraz transportu autobusowego, rozbudowa sieci dróg rowerowych oraz innych form zeroemisyjnej mobilności mieszkańców. W ciągu najbliższych 10 lat planowana jest modernizacja i rozbudowa odcinka PKM Poznań-Oborniki (przede wszystkim budowa drugiego toru na odcinku obornickim), która pozwoli zwiększyć częstotliwość kursów pociągami do Poznania. Kolejnym ważnym działaniem będzie powstanie nowych przystanków kolejowych (Suchy Las, os. Grzybowe, Złotkowo) wraz ze stworzeniem koncepcji uruchomienia dla ruchu pasażerskiego tzw. towarowej kolejowej obwodnicy Poznania. Ważna dla zwiększenia atrakcyjności transportu kolejowego w gminie Suchy Las będzie decyzja Poznania i PKP co do budowy dodatkowego przystanku w centrum miasta w okolicach Mostu Teatralnego – obecnie ta kwestia nie jest rozstrzygnięta. Gmina Suchy Las tym działaniom będzie sprzyjała. Ponadto, rozwijana będzie także

komunikacja autobusowa, która nadal będzie prowadzona przez gminnego przewoźnika w ramach umowy z Poznaniem, który, w ramach porozumienia komunalnego organizuje transport publiczny na terenie gminy Suchy Las. Transport autobusowy będzie na terenie gminy organizować związek powiatowo-gminny „Wielkopolski Transport Regionalny”, którego gmina Suchy Las jest członkiem. Przewozy organizowane przez związek prowadzić będzie przejęta przez lokalne samorządy spółka PKS. Kierunek działań 1.3 dotyczy także rozbudowy sieci dróg rowerowych w oparciu o opracowaną na zlecenie samorządu Koncepcję Ścieżek Rowerowych na terenie Gminy Suchy Las tak, by tworzyły niebawem spójny system. Rozwijany będzie także Sucholeski Rower Gminny oraz inne, a także inne formy transportu zeroemisyjnego. Całość zamierzeń transportowych będzie zintegrowana z już zrealizowanymi inwestycjami, w tym szczególnie węzłami przesiadkowymi w Złotnikach, Gołęczewie i Chłudowie.

Drugim ważnym celem strategicznym gminy Suchy Las do 2030 r. będzie **rozwój przedsiębiorczości i poprawa jakości życia**. Jest on bezpośrednio związany z realizacją celu strategicznego nr 1 Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku pn. „Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców”. W celu tym mieści się szereg kierunków działań, które w sposób bezpośredni dotyczą codziennego funkcjonowania mieszkańców i przedsiębiorstw. Wśród kierunków działań realizujących ten cel są:

2.1. Rozwój usług publicznych (edukacja, kultura, sport, rekreacja) – ważnym filarem realizacji wizji i celu strategicznego „Rozwój przedsiębiorczości i poprawa jakości życia” będzie poprawianie systemu usług społecznych. W najbliższych latach zostanie zrealizowana budowa nowej szkoły podstawowej w Biedrusku wraz z halą sportową oraz miejsce na funkcjonowanie lokalnej

biblioteki. Będzie to jedno z najważniejszych zamierzeń inwestycyjnych w najbliższym dziesięcioleciu. Liczba mieszkańców Biedruska zwiększa się z roku na rok, przybywa dzieci, a możliwości obecnej placówki są ograniczone. Budowa nowej szkoły w Złotnikach jest z kolei uzależniona od trendów demograficznych w najbliższych kilku latach, tj. zmian poziomu dzietności i napływu migracyjnego. Gmina będzie aktywnie wspierała oraz dofinansowywała miejsca w niepublicznych żłobkach i przedszkolach. Będzie także kontynuowana działalność samorządowych placówek tego typu. Ważnym działaniem inwestycyjnym będzie także budowa centrum sportowego z pełnowymiarowym boiskiem piłkarskim oraz inną, sportową infrastrukturą otwartą. Ponadto, planowane jest powstanie Centrum sztuk walki, w związku z aktywną, lokalną działalnością w tym zakresie. Oprócz tych inwestycji, gmina będzie nadal wspierała lokalny sport w formie dotacji, modernizowała dostosowywała do nowych potrzeb istniejącą infrastrukturę sportową i organizowała działania zwiększające aktywność fizyczną mieszkańców. Aktywne wsparcie zostanie także skierowane w stronę działalności kulturalnych. Główną instytucją świadczącą usługi kulturalne będzie Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Suchym Lesie. Działalność kulturalna będzie także prowadzona w obiektach w pozostałych miejscowościach (m.in. Dom Osiedlowy w Biedrusku, Stary Bar w Chłudowie, świetlice). Gmina Suchy Las będzie także inwestowała w modernizację i rozbudowę istniejącej infrastruktury rekreacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży (place zabaw, siłownie zewnętrzne, street workout zone). W najbliższym czasie zbudowana zostanie także nowa świetlica w miejscowości Złotniki Wieś.

2.2. Wsparcie aktywności gospodarczej – ważnym działaniem, które gwarantuje gminie zwrot w uzyskiwanych dochodach z podatków jest tworzenie korzystnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Gmina Suchy Las jest

liderem przedsiębiorczości w powiecie poznańskim i tę pozycję powinna utrzymać w ciągu najbliższych 10 lat. Działania strategiczne w tym zakresie obejmą przede wszystkim wspieranie i obsługę podmiotów z branży transportowej, którzy rejestrując swoje siedziby na terenie gminy Suchy Las, wpłacają do lokalnego budżetu rocznie ok. 10 mln zł. Lokalna Agencja Rozwoju Gospodarczego będzie nadal prowadzić działania utrzymujące firmy leasingowe w gminie Suchy Las. Gmina będzie także wspierała tworzenie nowych przedsiębiorstw, w tym przede wszystkim działających w sektorze wysokich technologii. W okresie realizacji obecnej strategii, zostanie wykonana analiza zasadności prywatyzacja spółki GCI, zarządzającej gminną infrastrukturą teleinformatyczną. Ponadto, gmina będzie prowadziła działania zmierzające do uzbrajania terenów aktywizacji gospodarczej, co zwiększy atrakcyjność inwestycyjną terenów przeznaczonych w dokumentach przestrzennych pod działalność gospodarczą.

2.3. Rozbudowa atrakcyjnych i bezpiecznych przestrzeni publicznych – to kierunek działań polegający m.in. na budowie gminnego systemu monitoringu poprzez uzupełnienie brakujących elementów i integrację kamer istniejących i planowanych do instalacji. Jest to działanie zbieżne z rekomendacjami sporej grupy osób, uczestniczących w warsztatach konsultacyjnych (zob. wyniki warsztatów strategicznych, zamieszczone w raporcie diagnostycznym). Ponadto, kolejnym działaniem, które realizuje ten cel będzie powstanie nowych otwartych terenów zieleni w Suchym Lesie i obiektów sportowo-rekreacyjnych. Modernizowane będą także mniejsze przestrzenie publiczne w pozostałych miejscowościach (tereny rekreacyjne, sportowe, drogi rowerowe). Powstałe lub zmodernizowane w ramach tego celu przestrzenie publiczne będą miejscem integracji społecznej mieszkańców i przestrzenią spędzania czasu wolnego.

2.4. Aktywne wsparcie samoorganizacji społecznej – gmina będzie kontynuowała dobrze ocenianą politykę wsparcia lokalnych organizacji. Głównym narzędziem prowadzenia polityki wsparcia będzie Program pobudzania aktywności obywatelskiej, polegający na wsparciu gminnych jednostek pomocniczych w realizacji priorytetowych inwestycji lokalnych. Ponadto, gmina utworzy i będzie rozwijała Budżet Obywatelski, który zwiększy poziom aktywności mieszkańców dzięki wprowadzeniu mechanizmu konkurencji o środki na inwestycje z budżetu gminy. Gmina będzie także nadal wspierała (o czy wspomniano wcześniej) prężnie działające organizacje pozarządowe, zajmujące się m.in. kulturą, sportem, rekreacją, edukacją ekologiczną (w ramach programów wsparcia organizacji pozarządowych). Kontynuowane będą także działania w ramach tzw. inicjatywy lokalnej. Gmina będzie także w ramach opracowywania dokumentów, programów, polityk, przeprowadzała szerokie konsultacje społeczne, które będą aktywizowały nie tylko lokalnych liderów, ale również włączały w proces podejmowania publicznych decyzji mieszkańców, którzy dotąd nie brali w tym procesie udziału. Gmina będzie także kontynuowała akcje społeczne, szczególnie skupione wokół spraw środowiskowych, kulturalnych i sportowych.

Trzecim celem strategicznym jest **ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu**. Zmiany środowiskowe, które obserwujemy zarówno w skali globalnej jak i lokalnej, rodzą konieczność podnoszenia jakości zasobów przyrodniczych i ich ochrony. Ponadto, w związku z nieuchronnością niektórych procesów niesterowalnych przez człowieka, działania gminy będą dotyczyć także adaptacji do zmieniających się warunków klimatycznych i konsekwencji tych zmian. Tym działaniom sprzyjać będzie duża liczba zewnętrznych programów dofinansowujących transformację energetyczną oraz poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Zarówno w Umowie Partnerstwa, jak

i w strategiach rozwoju kraju, województwa wielkopolskiego (cel operacyjny 3.2 „Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski” oraz 3.3 „Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej”) i Metropolii Poznań priorytetowo traktuje się sprawy środowiska przyrodniczego. To z kolei powoduje, że gmina Suchy Las będzie mogła pozyskać na przedsięwzięcia realizowane w ramach tego celu strategicznego znaczne zewnętrzne środki finansowe.

3.1. Ograniczenie emisji i rozwój OZE – jednym z ważniejszych problemów wpływających na jakość życia mieszkańców jest zanieczyszczenie powietrza. Pokazują to wyniki badań jakościowych i ilościowych, potwierdzające, że szczególnie w sezonie zimowym jakość powietrza jest istotną słabą stroną gminy. Przyczyną obniżającego się poziomu jakości powietrza jest głównie tzw. niska emisja, czyli skutki wytwarzania energii cieplnej w domach z wykorzystaniem pieców na paliwa stałe. Ponadto ważnym zagrożeniem zdiagnozowanym w otoczeniu są zmiany klimatu i konieczność dokonania przez Polskę transformacji energetycznej. Alternatywą wobec źródeł tradycyjnych (szczególnie paliw stałych) są gaz ziemny (źródło nieodnawialne, ale emitujące znacznie mniej zanieczyszczeń niż paliwa stałe), a przede wszystkim odnawialne źródła energii. W związku z tym, działania gminy będą zmierzały do wymiany źródeł ciepła na mniej emisyjne. W ramach tego celu, realizowany będzie program wymiany źródeł ciepła w budynkach komunalnych. Ponadto, gmina będzie prowadziła punkt informacyjny programu „Czyste Powietrze” i zachęcała do składania wniosków. Gmina będzie także nadal utrzymywała i rozwijała system monitoringu jakości powietrza i będzie aplikowała o środki zewnętrzne na programy wymiany źródeł ciepła na źródła odnawialne, w tym przede wszystkim panele fotowoltaiczne. Zasadą rozwoju infrastruktury publicznej będzie także obniżenie strat ciepła i wzrost efektywności energetycznej poprzez

realizację projektów termomodernizacji. Z kolei budowa nowych obiektów publicznych będzie wiązała się z uwzględnieniem w projekcie roli źródeł odnawialnych i nisko- lub zeroemisyjnej infrastruktury.

3.2. Rozwój terenów zieleni i racjonalna gospodarka wodna

– gmina Suchy Las, jako teren podlegający procesom suburbanizacji będzie prowadziła politykę planistyczną ograniczającą skalę nadmiernego rozlewania się zabudowy (z uwzględnieniem uzyskanego już prawa własności do dysponowania nieruchomością w określony sposób). Wynika to ze zdiagnozowanych oczekiwań społecznych oraz słabych stron, polegających na relatywnie rozproszonej zabudowie, generującej nadmierny ruch samochodowy. Celem zahamowania tempa procesu suburbanizacji będzie ochrona terenów otwartych, gruntów rolnych i obszarów leśnych. Ponadto, gmina Suchy Las będzie kontynuowała działania zmierzające do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej – poprzez nowe nasadzenia, zwiększanie bioróżnorodności na gminnych terenach zieleni, a także regulacje planistyczne, zwiększające poziom minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych. W okresie realizacji strategii powstaną także nowe, uporządkowane tereny zieleni w gminie (m.in. za Kościołem pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz pomiędzy ulicami Borówkową, Nizinną i Promienistą w Suchym Lesie), na których zostaną zrealizowane nowe nasadzenia, uzupełniające istniejącą zielenią wraz z elementami małej architektury. Adaptacja do zmian klimatu oznacza także konieczność rozwoju przedsięwzięć ograniczających straty w bilansie wodnym i przeciwdziałania zjawiskom suszy (stosując się do zapisów aktualnie obowiązującego planu przeciwdziałania skutkom suszy). Przedsięwzięcia te będą dotyczyły zwiększania poziomu retencji wodnej (traktując naturalne metody retencji jako priorytetowe) i budowy elementów systemu kanalizacji deszczowej, ale także

wspierania i realizacji projektów tzw. małej retencji w prywatnych gospodarstwach domowych. Przy okazji inwestycji publicznych, realizowanych z budżetu gminy, rozwiązania projektowe będą uwzględniały konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnej i umiejętnego gospodarowania zasobami wodnymi, w tym ochrony zasobów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią (stosując odpowiednie przepisy prawa wodnego oraz zapisy aktualnego planu zarządzania ryzykiem powodziowym).

3.3. Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej oraz odpadowej

– gmina Suchy Las posiada ciągle pewne braki w dostępności do podstawowej infrastruktury (wodociąg, kanalizacja). Konieczne w najbliższych latach będą także inwestycje związane z modernizacją sieci oraz budową kolektorów zbiorczych. W strategii zakłada się więc rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a także adaptację do tych zmian oczyszczalni ścieków i ujęć wody (z możliwością połączenia dwóch odrębnych aglomeracji ściekowych zlokalizowanych w zachodniej części gminy). Działania inwestycyjne w tym zakresie prowadzić i realizować będzie głównie Aquanet S.A., czyli podmiot, w którym gmina Suchy Las posiada akcje i jest jego częściowym właścicielem. Celem racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej jest ochrona jakości środowiska, w tym także jednolitych części wód (JCW) powierzchniowych (szczególnie ważne są te, których stan jest zły, zagrożony nieosiągnięciem dobrego stanu, tj. JCW Samica Kierska oraz Warta od Rózanego Potoku do Dopływu z Uchorowa). Gmina będzie także realizować przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Nie zakłada się jednak strategicznych zmian w tym sektorze. Aktualna sytuacja w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych, bazująca na tzw. modelu in-house wydaje się na ten moment najbardziej optymalna z punktu widzenia kosztów i przewidywalności systemu. Sektor gospodarowania odpadami

komunalnymi jest jednak jednym z najbardziej nieprzewidywalnych, co sprawia, że będzie on musiał być na bieżąco monitorowany, szczególnie w kontekście zmian organizacyjnych związanych z likwidacją związku GOAP, do którego gmina Suchy Las należała do 2013 r., a który skupia jednostki zagospodarowujące swoje odpady w instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Poznaniu, a także ogólnopolskich zmian prawnych. Ważnym działaniem w nadchodzącym okresie strategicznym będzie zwiększenie poziomu zbiórki selektywnej recyklingu odpadów komunalnych – w tym zakresie będą prowadzone działania informacyjne i edukacyjne, skierowane do mieszkańców i właścicieli nieruchomości.

7 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz rekomendacje dla polityki przestrzennej

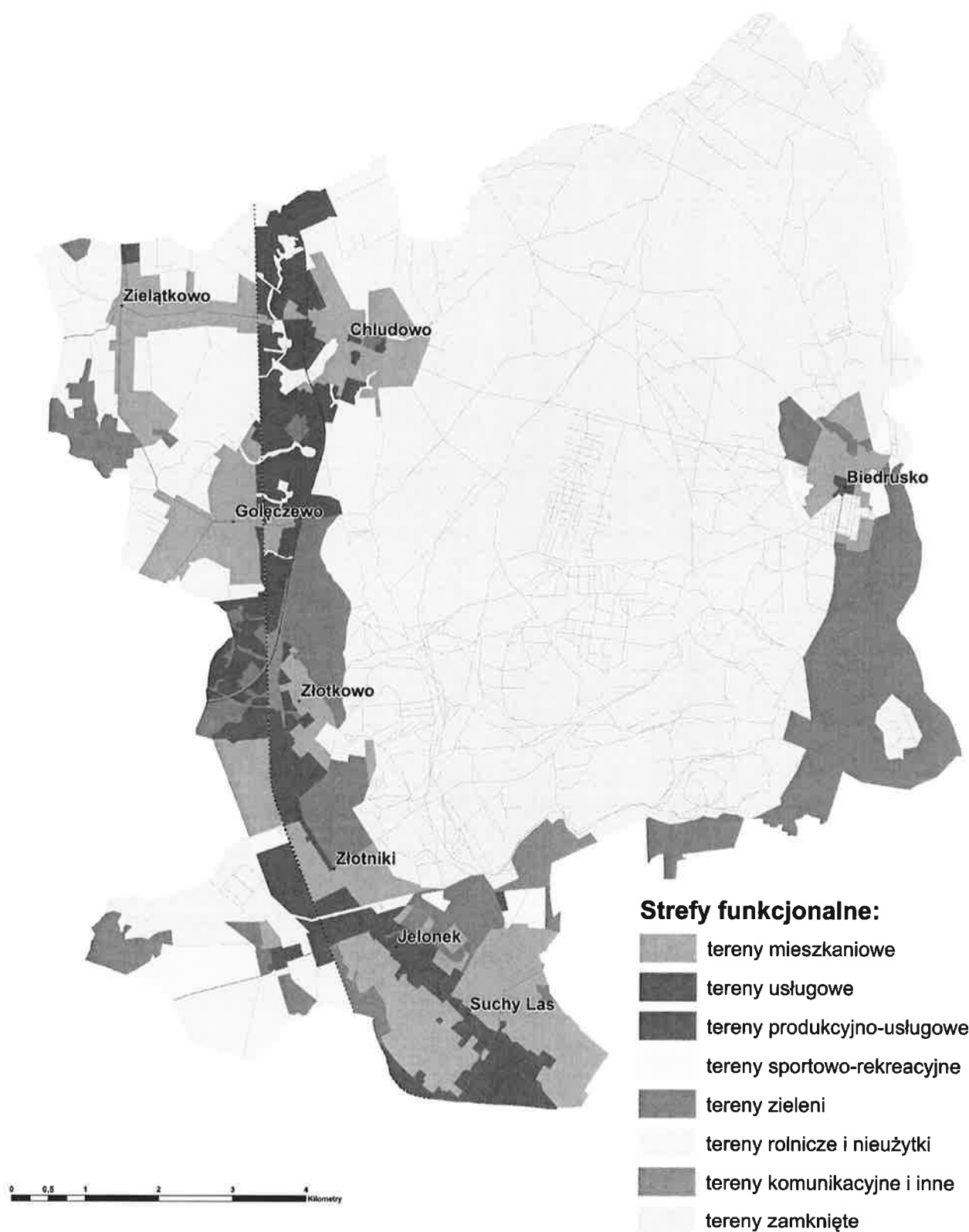
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej jest nowym elementem strategii rozwoju, wprowadzonym jesienią 2020 r. Zgodnie z zamiarem jego twórców, ma on być łącznikiem między systemem planowania strategicznego oraz systemem planowania przestrzennego. Jak twierdzą autorzy podręcznika opisującego reguły opracowania strategii rozwoju gminy, „Model stanowi ilustrację założeń ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju lokalnego. Przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy, wynikającą z uwarunkowań związanych z jej położeniem, trendami rozwojowymi (zarówno globalnymi, np. demograficznymi, klimatycznymi czy technologicznymi, jak i specyficznymi dla gminy) oraz kierunki zmian oczekiwanych w wyniku realizacji strategii. Prezentuje cele jakościowe i ilościowe w kontekście przestrzennym.”

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, model struktury funkcjonalno-przestrzennej jest elementem obowiązkowym również dla strategii rozwoju kraju, województwa oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, a na poziomie gminnym powinno się ustalenia wyrażane w modelach wyższych szczebli terytorialnych uwzględniać. Niestety na żadnym z wyższych poziomów terytorialnych, istotnych dla gminy Suchy Las (kraj, województwo wielkopolskie, miejski obszar funkcjonalny Poznania), nie opracowano dokumentów strategicznych wg nowych reguł. W związku z tym model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Suchy Las uwzględnia elementy lokalnej polityki rozwojowej w ujęciu przestrzennym. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Suchy Las powstawał w kilku etapach, obejmujących:

1. **analizę kluczowych uwarunkowań rozwojowych**, która została zawarta w raporcie diagnostycznym, który jest załącznikiem do projektu strategii,
2. **określenie zmian funkcjonalno-przestrzennych w gminie**, tj. przedstawionych w formie kartograficznej, docelowych funkcji dla poszczególnych obszarów gminy w podziale na: tereny mieszkaniowe, tereny usługowe, tereny produkcyjno-usługowe, tereny sportowo-rekreacyjne, tereny zieleni, tereny rolnicze i nieużytki, tereny zamknięte, tereny komunikacyjne i inne,
3. **ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie**, wynikające z ustaleń Strategii.

Analizę kluczowych uwarunkowań rozwojowych gminy przedstawiono w raporcie diagnostycznym. Zawarto w nim także opracowania kartograficzne pokazujące strukturę przestrzenną: form pokrycia terenu, zasobów przyrodniczych, obszarów ochrony przyrody, zabudowy i podstawowych funkcji. Zamieszczone w opracowaniu diagnostycznym mapy wraz z analizami ilościowymi oraz jakościowymi stanowiły podstawę określenia ustaleń modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, które zostaną opisane.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych w gminie Suchy Las przedstawiono na rycinie 7.1. Ich obraz jest rezultatem prac diagnostycznych oraz dotychczasowych ustaleń i kierunków polityki przestrzennej gminy Suchy Las. W opracowaniu kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych korzystano w dużym stopniu z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Rycina 7.1. Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych w gminie Suchy Las
źródło: opracowanie własne.

Najważniejsze ustalenia związane z polityką przestrzenną i kierunkami zmian funkcjonalno-przestrzennych opisano w kilku punktach.

- **W modelu wprowadzono podział na 8 podstawowych funkcji**, tj.: tereny mieszkaniowe, tereny usługowe, tereny produkcyjno-usługowe, tereny sportowo-rekreacyjne, tereny zieleni, tereny rolnicze i nieużytki, tereny zamknięte, tereny komunikacyjne i inne.
 - **Funkcję terenu wprowadzoną na danym obszarze należy traktować jako dominującą, a nie jedyną** – model struktury funkcjonalno-przestrzennej ma charakter ogólny i w zgeneralizowanej formie pokazuje kierunki rozwoju przestrzennego. Oznacza to, że może zajść sytuacja, w której np. na terenach mieszkaniowych pojawia się funkcja usługowa, a na terenach zieleni – funkcja sportowo-rekreacyjna. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej pokazuje bowiem tylko ogólne, dominujące kierunki zmian, a nie ich szczegółowy opis,
 - Do **terenów mieszkaniowych** przypisano te, które w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy (studium) mają przypisaną funkcję mieszkaniową (jednorodziną lub wielorodziną). Występują one w obszarach o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Największe zagęszczenie terenów z tą funkcją występuje w południowej części gminy (przede wszystkim Suchy Las i Złotniki) i nie wykraczają one poza wyrażone kształtowane struktury istniejących miejscowości. Z kolei w północnej części gminy (przede wszystkim Chludowo, Zięłatkowo, Gołęczewo) zakłada się znacznie mniejszą intensywność zabudowy mieszkaniowej i większą ochronę gruntów rolnych w związku z funkcjonalnym
- charakterem tych miejscowości oraz rekomendacjami artykułowanymi przez mieszkańców. Główną rekomendacją szczegółową w zakresie funkcji mieszkaniowej jest ograniczenie jej rozpraszania, tzn. lokalizowania poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze przestrzennej.
- Do **terenów usługowych** przypisano tereny ustalające w studium funkcję usługową (w tym także usług publicznych). Wśród nich są przede wszystkim znaczne tereny wzdłuż ul. Obornickiej oraz w centrach poszczególnych miejscowości lub osiedli. Tereny usługowe występują także dość często jako funkcja towarzysząca funkcji mieszkaniowej. Lokalizacja nowych obszarów usługowych powinna uwzględniać ich dobrą dostępność komunikacyjną, w tym bliski dystans do terenów mieszkaniowych. Przykładem takiej lokalizacji jest nowa szkoła w Biedrusku, planowana do realizacji w centralnej części miejscowości. Tereny usługowe są głównymi generatorami ruchu i ich lokalizacja ma duże znaczenie dla lokalnego układu transportowego.
 - Do **terenów produkcyjno-usługowych** przypisano tereny określane tak w studium, a występujące głównie w południowej części gminy (pogranicze Suchego Lasu i Poznania) oraz wzdłuż linii kolejowej, ul. Obornickiej oraz drogi ekspresowej i krajowej nr 11. Budowa węzła Chludowo może w przyszłości poszerzyć tereny produkcyjno-usługowe, jednak z decyzją o ich delimitacji należy się wstrzymać do czasu ostatecznego potwierdzenia lokalizacji węzła oraz zaprojektowania układu transportowego wokół niego.
 - Do **terenów sportowo-rekreacyjnych** przypisano tereny ustalające w studium

funkcję US – usług sportu (publiczne i prywatne), a także UO/KF – tereny edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej. Obszary z tej kategorii występują w Biedrusku, w Suchym Lesie (3 główne tereny: w części zachodniej – okolice miejscowości Złotniki Wieś, wschodniej – między terenem ZZO a zabudową jednorodzinną na osiedlu Suchy Las Wschód i centralnej – w sąsiedztwie przystanku kolejowego Złotniki).

- Do **terenów zieleni** przypisano obszary cenne przyrodniczo, fragmenty lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych oraz lasy i znaczną część terenów zadrzewionych (głównie wschodnia część gminy wzdłuż rzeki Warty, tereny położone wzdłuż granicy poligonu wojskowego oraz obszary w zachodniej części, w pobliżu granicy z gminą Rokietnica); zakłada się także ochronę i zachowanie tzw. zielonego pierścienia metropolii Poznań, które częścią są kluczowe zasoby przyrodnicze gminy Suchy Las;
- Do **terenów rolniczych i nieużytków** przypisano obszary, które uzyskały taką funkcję w kierunkach rozwoju przestrzennego, zapisanych w studium – dominują one głównie w północnej części gminy. Zakłada się, że w tej części gminy będzie nadal dominować funkcja rolnicza i rozwój zabudowy będzie obejmował lokalizację budynków w ramach obszarów o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.
- Do **terenów zamkniętych** włączono tereny jednostki wojskowej i poligonu w Biedrusku.
- Do **terenów komunikacyjnych i innych**, włączono teren istniejącego węzła drogi S11 i ul. Obornickiej oraz teren Zakładu Zagospodarowania Odpadów przy granicy

z Poznaniem; główne korytarze transportowe gminy Suchy Las będą docelowo stanowić: w części zachodniej droga ekspresowa S11 (ruch tranzytowy oraz część ruchu aglomeracyjnego), Nowa Obornicka i Obornicka, oraz północno-wschodnie obejście drogowe aglomeracji poznańskiej; z kolei w części wschodniej gminy Suchy Las – droga powiatowa 2406P wraz z obwodnicą Biedruska; kluczowym elementem układu transportowego będzie linia kolejowa nr 354 oraz fragment tzw. towarowej obwodnicy Poznania, przystosowany do prowadzenia ruchu pasażerskiego; pozostałe drogi będą uzupełniały najważniejsze ciągi komunikacyjne.

- W oparciu o Bazę Danych Obiektów Topograficznych przedstawiono (jako tło) układ transportowy w gminie.
- Na rysunku modelu przedstawiono także miejscowości gminy Suchy Las, które stanowią podstawowe elementy **struktury osadniczej**. Głównym ośrodkiem gminnym jest miejscowość Suchy Las, na obszarze której znajdują się główne generatory ruchu, punkty świadczenia usług publicznych; w pozostałych miejscowościach zlokalizowane są lokalne punkty świadczenia usług publicznych i budowania wspólnej tożsamości oraz lokalne otwarte przestrzenie publiczne;

8 Obszary strategicznej interwencji

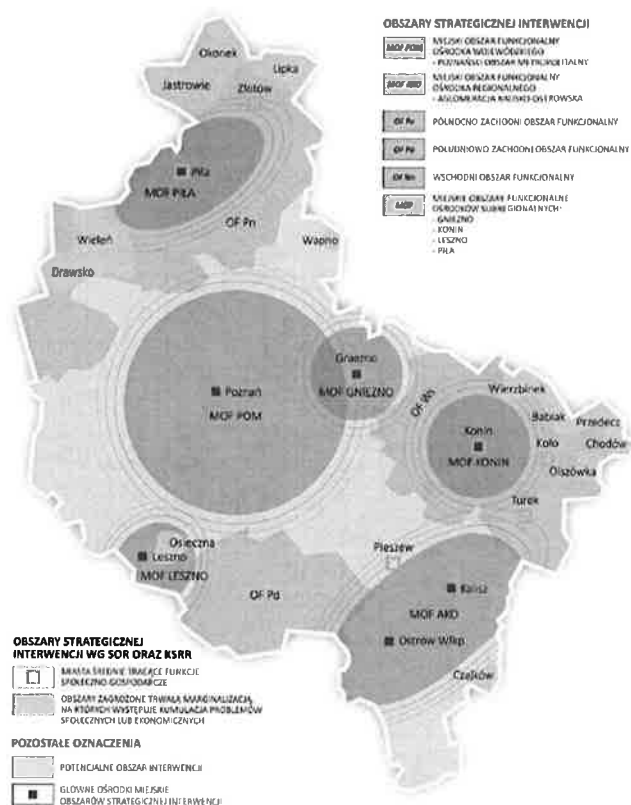
Obszar strategicznej interwencji (OSI) to (zgodnie z Ustawą a zasadach prowadzenia polityki rozwoju) „określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne”. OSI są obszarami w sensie geograficznym, czyli powinny mieć swoją lokalizację. Można wyróżnić OSI na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

OSI na poziomie krajowym określone są jako OSI państwa, a ich delimitacja wynika z założeń Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR). Dokumenty te określają następujące rodzaje OSI państwa:

- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
- Polska Wschodnia,
- Śląsk.

Gmina Suchy Las nie jest objęta zasięgiem żadnego OSI państwa.

Drugą grupę stanowią OSI na poziomie regionalnym. Zostały one wskazane w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ (zob. ryc. 8.1). Wśród nich jest Miejski Obszar Funkcjonalny Poznański Obszar Metropolitalny (MOF POM), w którym znajduje się gmina Suchy Las.

Rycina 8.1. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatorywnym zasięgu

źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.

Wśród najważniejszych kierunków działań przewidzianych dla MOF POM w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego są:

- budowanie atrakcyjnego wizerunku POM wśród inwestorów i turystów oraz działania na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej wśród kadry wysoko wykwalifikowanej,
- podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej jako jednego z elementów kształtujących aktywność gospodarczą i konkurencyjność,
- zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, przedsiębiorstw sektora telekomunikacyjnego, m.in. przez doradztwo, działania sieciujące i kooperację,

- wsparcie procesów rozwojowych przedsiębiorstw i/lub ich pracowników,
- rozwój sektora badawczo-rozwojowego (B+R), w tym rozwój infrastruktury B+R, wsparcie w realizacji innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych poznańskich uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych oraz innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie efektywności kapitałowej opracowań innowacyjnych przez komercjalizację wiedzy i technologii oraz ich implementowanie do gospodarki regionalnej,
 - rozwój instytucji otoczenia biznesu, współpracy sieciowej,
 - ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, m.in. przez inwestycje w infrastrukturę kultury i poprawę warunków jej funkcjonowania,
 - poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód – Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu i Suchym Lesie, budowa/modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, nr 434),
 - rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim i innymi poziomami samorządu terytorialnego w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności,
 - zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolizyjnego układu drogowego, budowę mostów i wiaduktów, węzłów przesiadkowych,
 - zagęszczenie sieci dróg i ścieżek rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem łączenia odcinków już istniejących, w tym pomiędzy sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego,
 - wsparcie kształtowania zielonego pierścienia POM w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji,
 - ograniczenie niskiej emisji z sektora bytowo-komunalnego i negatywnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców, wdrożenie programów poprawy efektywności energetycznej budynków,
 - działania na rzecz racjonalnej gospodarki odpadami – promowanie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
 - zwiększenie zdolności retencyjnej POM i zagospodarowanie wód opadowych,
 - promocja i wsparcie inicjatyw obywatelskich oraz kontynuacja procesów włączania organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych do prac programowych w rozwoju ZIT MOF Poznania,
 - przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji w zakresie budownictwa mieszkaniowego,
 - koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych POM oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych usług, w tym e-usług (np. Metropolitalna Platforma Danych, Metropolitalny System Informacji Przestrzennej).
- Realizacja założonych kierunków interwencji dla MOF POM będzie w pierwszej kolejności zadaniem dla Stowarzyszenia Metropolia Poznań, którego gmina Suchy Las jest członkiem, a także,

w dalszej kolejności – dla samej gminy. Pozytywne z lokalnego punktu widzenia jest ujęcie w kierunkach działań MOF POM priorytetów drogowych i transportowych gminy Suchy Las i północnej części strefy podmiejskiej Poznania.

Regulacje opisujące strategię rozwoju gmin dają możliwość wprowadzenia obszarów strategicznej interwencji w skali lokalnej. Jednak po analizie zróżnicowania przestrzennego sytuacji problemowych lub pozytywnych, wymagających zwiększonej aktywności ze strony samorządu, zdecydowano nie wyznaczać obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla gminy, o których mowa w art. 10e ust. 3 pkt 6 Ustawy o samorządzie gminnym. Problemy rozwojowe gminy Suchy Las, szeroko opisane w raporcie diagnostycznym i podsumowane w rozdziale 4 i 5 niniejszego opracowania, pokazują, że trudno jest jednoznacznie i z całą pewnością wskazać obszar lub obszary, w których wymienione problemy się koncentrują. Kluczowe mocne i słabe strony gminy zaznaczają się w co najmniej kilku miejscach, a najważniejsze z nich (związane z transportem i infrastrukturą drogową) są odczuwane przez mieszkańców wszystkich miejscowości.

9 System realizacji strategii, ramy finansowe i źródła finansowania

Każda, nawet najlepiej napisana strategia rozwoju musi posiadać dobrze zorganizowany system wdrażania. W przypadku gminy Suchy Las będzie to system przedstawiony na ryc. 9.1. Hierarchiczny układ celów będzie skonkretyzowany w ramach bardziej szczegółowego **planu działań**. Zakłada się, że plan działań będzie obejmował konkretyzację realizacji kierunków działań. Plan ten nie musi przyjmować formy długiego raportu tekstowego. Powinien przede wszystkim zawierać listę przedsięwzięć i projektów do realizacji, które przyczynią się do osiągnięcia postawionych kierunków działań, a także odpowiedzialność za ich realizację przepisana do konkretnej jednostki organizacyjnej gminy Suchy Las lub stanowiska pracy. **Plan działań będzie sporządzany dla okresu trzyletniego**, przy czym corocznie w oparciu o monitoring realizacji strategii (opisany w kolejnym rozdziale) będzie dokonywana jego aktualizacja wraz z przesunięciem o rok horyzontu czasowego. Oznacza to, że **plan działań będzie tzw. dokumentem „kroczącym”**. Pierwszy plan działań powinien być opracowany w ciągu pierwszych 6 miesięcy od daty uchwalenia strategii rozwoju.

Efektem opracowania planu w przypadku działań inwestycyjnych będzie lista projektów i przedsięwzięć, które zostaną wprowadzone do **wieloletniej prognozy finansowej** (która jest także dokumentem „kroczącym”). Na etapie konkretyzacji planu działań sporządzane będą także operaty szacunkowe, które pozwolą określić skalę wydatków niezbędnych do realizacji danego przedsięwzięcia lub projektu. Wieloletnia prognoza finansowa jest dokumentem wynikającym z przepisów prawnych dotyczących finansów publicznych, więc jego struktura i budowa nie wymaga opisu i konkretyzacji w tym dokumencie.

Ostatnim etapem wdrażania strategii będzie wprowadzanie przedsięwzięć inwestycyjnych do

budżetu gminy. Będzie to finalna faza przed realizacją przedsięwzięcia, które docelowo zbliży gminę do osiągnięcia kierunku działań, a tym samym także celu strategicznego i wizji rozwoju.

Rycina 9.1. Dokumenty i opracowania prowadzące do wdrażania strategii rozwoju

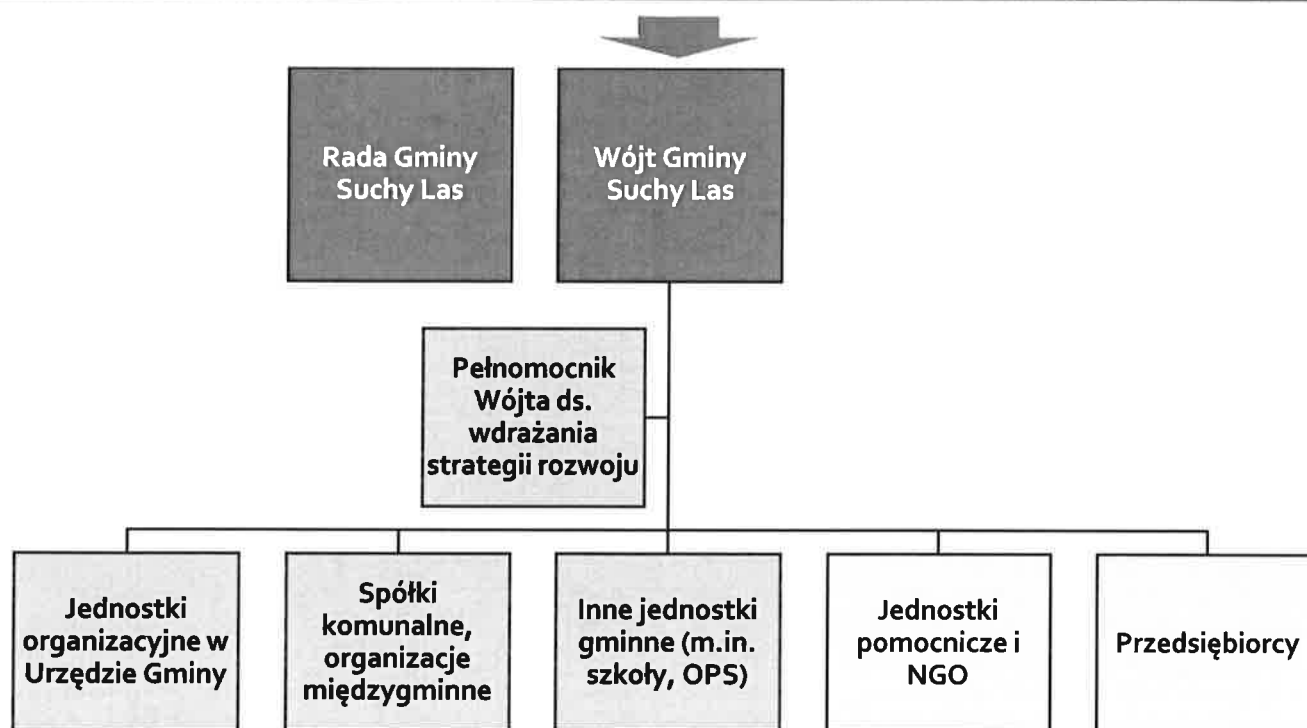
źródło: opracowanie własne.

Strukturę podmiotów uczestniczących w procesie wdrażania strategii rozwoju przedstawiono na ryc. 9.2. Za wdrażanie celów określonych w dokumencie odpowiadać będą przede wszystkim władze lokalne, tzn. wybieralni przedstawiciele mieszkańców (Wójt oraz Rada Gminy Suchy Las). Organ wykonawczy w gminie (Wójt) w celu kierowania działaniami strategicznymi powoła swojego **pełnomocnika ds. wdrażania strategii rozwoju** (funkcja przypisana do jednego z obecnych stanowisk w Urzędzie Gminy) oraz **zespół, który będzie odpowiadał za realizację poszczególnych przedsięwzięć**. Rolą pełnomocnika będzie

organizowanie spotkań, podczas których będą podejmowane decyzje strategiczne, monitorowanie procesu osiągania kierunków działań oraz opracowywanie planu działań i koordynowanie jego implementacji do wieloletniej prognozy finansowej oraz budżetu. Pełnomocnik wójta będzie w realizacji swoich zadań współpracował z pozostałymi podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania dokumentu. Wśród nich są wydziały Urzędu Gminy Suchy Las, spółki komunalne, organizacje międzygminne, których członkiem jest gmina Suchy Las i inne jednostki gminne (np. szkoły, przedszkola, instytucje kultury,

sportowe i in.). W pracach wdrażających strategię będą także uczestniczyć przedstawiciele jednostek pomocniczych (sołectw i zarządów osiedli), organizacji społecznych, a także przedsiębiorcy. Nade wszystko, każdy z wymienionych podmiotów (a szczególnie Wójt oraz Rada Gminy) będzie regularnie sondował opinię mieszkańców w zakresie realizowanych przedsięwzięć i podejmował decyzje strategiczne akceptowalne dla możliwie szerokiego spektrum wspólnoty lokalnej oraz włączał lokalną społeczność w proces podejmowania decyzji strategicznych.

Mieszkańcy

Rycina 9.2. Struktura podmiotów uczestniczących w podejmowaniu i realizacji decyzji strategicznych

źródło: opracowanie własne.

Osoby z mandatem pochodzącym z wyboru mieszkańców, uprawnione do podejmowania decyzji strategicznych

Osoby realizujące decyzje strategiczne

Partnerzy w realizacji i podejmowaniu decyzji strategicznych

Osiągnięcie celów strategicznych oraz kierunków działań, a także realizacja kluczowych działań będą uzależnione od możliwości finansowych gminy Suchy Las oraz innych podmiotów działających na obszarze gminy. Ogólnym problemem jednostek samorządu terytorialnego w Polsce jest permanentne niedofinansowanie. Wobec bardzo dużej liczby zadań własnych, które gminy realizują, możliwości wynikające z dochodów lokalnych są niewielkie. Podstawą finansowania przedsięwzięć i działań strategicznych będą dochody własne gminy Suchy Las (tab. 9.1). W okresie ostatnich 10 lat wzrosły one z ok. 75 do 133 mln zł. To bardzo duży, wręcz skokowy wzrost (+78%),

jednak towarzyszył mu także istotny wzrost wydatków budżetowych ogółem (+46%). Kluczowe dla oceny trendów finansowych gminy jest jednak porównanie dochodów i wydatków bieżących. W okresie 2011-2020 dochody bieżące wzrosły o ok. 103% do poziomu ponad 173 mln zł. Z kolei wydatki bieżące wzrosły w tym samym okresie o ok. 110% (do ok. 143 mln zł). Wynik bieżący (często określany jako miara możliwości inwestycyjnych gminy, która jest obliczana jako różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi) oscylował w ostatnich latach w okolicach 30 mln zł i prawdopodobnie średnia dla okresu 2021-2030 może kształtować się w tych granicach.

Tabela 9.1. Wybrane miary budżetu gminy Suchy Las z okresu 2011-2020 [mln zł]

Wskaźnik finansowy	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
dochody ogółem	90,1	90,8	93,1	106,1	115,1	121,4	135,2	145,9	162,8	196,6
dochody własne	74,9	73,9	73,6	83,9	90,9	89,3	99,2	105,3	110,6	133,1
dochody majątkowe	4,6	3,5	3,1	9,0	10,2	4,4	5,7	7,2	3,8	23,1
dochody bieżące	85,5	87,3	90,1	97,2	104,9	117,0	129,5	138,6	159,0	173,4
wydatki ogółem	121,2	102,2	91,6	102,6	106,3	121,1	132,6	148,2	203,7	176,6
wydatki bieżące	68,1	74,0	75,0	79,0	83,1	95,9	102,5	110,1	129,9	142,9
wynik bieżący	17,4	13,3	15,0	18,2	21,8	21,1	26,9	28,5	29,1	30,6
wydatki majątkowe inwestycyjne	51,7	27,9	16,5	23,3	23,2	25,0	29,8	38,0	73,2	33,7

źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i Ministerstwa Finansów.

Dane pokazujące poziom wydatków majątkowych inwestycyjnych odbiegają od kwoty wyniku bieżącego, ponieważ mogą być one finansowane ze zobowiązań (emisja obligacji, kredyty), ze środków zewnętrznych (środki unijne, środki z budżetu państwa) oraz z dochodów z majątku (np. sprzedaż nieruchomości) i zaciąganych zobowiązań. Wszystkie te zmienne mogą zwiększać możliwości inwestycyjne gminy, jednak w różnym stopniu wpływają one na sytuację finansową. W pierwszej kolejności należy podkreślić rolę środków zewnętrznych (szczególnie unijnych) w kształtowaniu polityki rozwojowej gminy Suchy Las. W okresie realizacji działań strategicznych (do 2030 r.), priorytetem gminy będą przedsięwzięcia, na które będzie możliwe pozyskanie dofinansowania. Wśród programów, polityk, działań publicznych, z których gmina będzie korzystać będą np.:

1. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski,
2. Krajowe programy operacyjne,
3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
4. Środki pochodzące z Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
5. Programy zawarte w Krajowym Planie Odbudowy,
6. Narodowy program przebudowy dróg lokalnych,
7. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Najbliższy okres programowania wraz z coraz większą liczbą krajowych programów inwestycyjnych będą stanowiły istotne uzupełnienie własnych możliwości inwestycyjnych. **Zakłada się pozyskanie przez gminę Suchy Las dofinansowania zewnętrznego na przedsięwzięcia inwestycyjne w kwocie przynajmniej 30 mln zł do 2030 r.** Środki te, wraz z dochodami bieżącymi pomniejszonymi o wydatki bieżące, będą stanowiły finansową podstawę polityki inwestycyjnej.

Innym źródłem dochodów gminy może być **sprzedaż majątku**. W najbliższym okresie strategicznym gmina Suchy Las dokona analizy

skutków prywatyzacji mienia komunalnego w zakresie infrastruktury szerokopasmowej. Analiza ta będzie podstawą podjęcia decyzji o ewentualnej prywatyzacji tej infrastruktury. Ten sektor usług jest w znacznej większości prowadzony przez przygotowane do tego podmioty komercyjne. Ewentualna kwota, jaką gmina uzyska wskutek prywatyzacji infrastruktury telekomunikacyjnej, jest na ten moment trudna do określenia. Zostanie ona uzupełniona w dokumencie strategicznym w ramach prowadzonego monitoringu, po sfinalizowaniu inwentaryzacji istniejącej infrastruktury, która w momencie opracowywania niniejszego projektu jeszcze trwała.

Inwestycje wymagają także niekiedy konieczności zaciągnięcia zobowiązań. Wg danych Ministerstwa Finansów, na koniec 2020 r. zobowiązania gminy Suchy Las osiągnęły ok. 102 mln zł. (ok. 52% dochodów ogółem z 2020 r.). Biorąc pod uwagę skalę dochodów gminy, jest to relatywnie duża kwota (szerzej sytuację finansową opisano w raporcie diagnostycznym). Prowadząc politykę zadłużenia, gmina będzie kierowała się zasadami gospodarności i wydatkowania środków niezbędnych z punktu widzenia strategii rozwoju. Zwykle w jednostkach publicznych granicą, którą uznaje się za kluczową z punktu widzenia zagrożeń zbyt dużego zadłużenia jest 60% udziału zobowiązań w dochodach budżetowych ogółem w danym roku i zakłada się, że do 2030 r. gmina Suchy Las nie przekroczy tej granicy.

Finalnie zakłada się przeznaczenie na działania strategiczne do 2030 r. kwoty ok. 300 mln zł. Ostateczne ramy finansowe kluczowych działań i przedsięwzięć strategicznych będą dostosowane do pojawiających się możliwości pozyskania środków zewnętrznych. Od tych możliwości będą także uzależniane decyzje co do zwiększenia skali zobowiązań – w przypadku pojawienia się okazji na pozyskanie środków zewnętrznych, zasadne jest zwiększenie zadłużenia (z zachowaniem wspomnianych wyżej ograniczeń). Jest ono także zasadne w przypadku realizacji kluczowych

działań strategicznych ze środków własnych. Finansowe ramy działań strategicznych będą każdorazowo zapisywane w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie gminy w ramach zaplanowanego systemu realizacji strategii.

10 Monitoring i ewaluacja strategii

Każda strategia rozwoju musi podlegać bieżącej kontroli i ocenie realizacji jej rezultatów, czyli monitoringowi. Jest to szczególnie ważne, gdy sytuacja obszaru oraz wpływające na nią uwarunkowania zewnętrzne szybko się zmieniają. Celem monitoringu (szczególnie w momentach radykalnych zmian otoczenia) jest, oprócz kontroli i oceny, dostosowywanie przyjętych w strategii ustaleń do zmieniającej się rzeczywistości. Czasem bowiem jest tak, że w związku ze zmianą uwarunkowań należy zrezygnować z pewnych celów, niektóre zmodyfikować lub też wprowadzić nowe. Monitorowanie strategii musi być więc procesem, do którego podchodzi się z równą starannością jak do procesu samego tworzenia strategii.

Pierwszym etapem ewaluacji strategii rozwoju była ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju, przeprowadzona na etapie opracowania niniejszego projektu. W ramach tej ewaluacji, każdy z wyznaczonych celów i kierunków działań był weryfikowany z zastosowaniem tzw. filtru SMART (nazwa pochodzi od pierwszych liter angielskich słów określających zasady konstruowania celów). Polega on na ocenie czterech aspektów: precyzji, mierzalności, akceptowalności, realistyczności oraz terminowości.

Monitoring strategii rozwoju gminy Suchy Las 2030 będzie polegał przede wszystkim na corocznej ocenie aktualności planu działań. Ocena ta powinna zmierzać do sformułowania rekomendacji w zakresie ewentualnej modyfikacji planu działań. Coroczna ocena dokonywana w ramach monitoringu strategii będzie przedstawiana razem z **Raportem o stanie gminy** (układ raportu powinien nawiązywać do struktury przyjętych celów rozwojowych i kierunków działań), który zgodnie z art. 28aa Ustawy o samorządzie gminnym musi być przedstawiony, radnym oraz społeczności lokalnej przez wójta do 31 maja danego

roku. By nie dublować i nie mnożyć nowych opracowań, rekomenduje się, by część Raportu o stanie gminy była materialną formą oceny aktualności planu działań. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację opracowania części Raportu dotyczącej strategii rozwoju będzie Pełnomocnik Wójta ds. wdrażania strategii rozwoju, który swoje zadania będzie wykonywał z pomocą powołanego zespołu.

Raport z monitoringu, opracowywany w ramach Raportu o stanie gminy będzie obejmować **opis przedsięwzięć i inwestycji wykonanych w ramach realizacji każdego z kierunków działań.** Liczba celów strategicznych oraz kierunków działań, a także poziom ich ogólności, pozwalają sprawnie prowadzić proces monitoringu, a jednocześnie swoim zakresem obejmują one najważniejsze wyzwania stojące przed gminą Suchy Las w okresie najbliższych 10 lat.

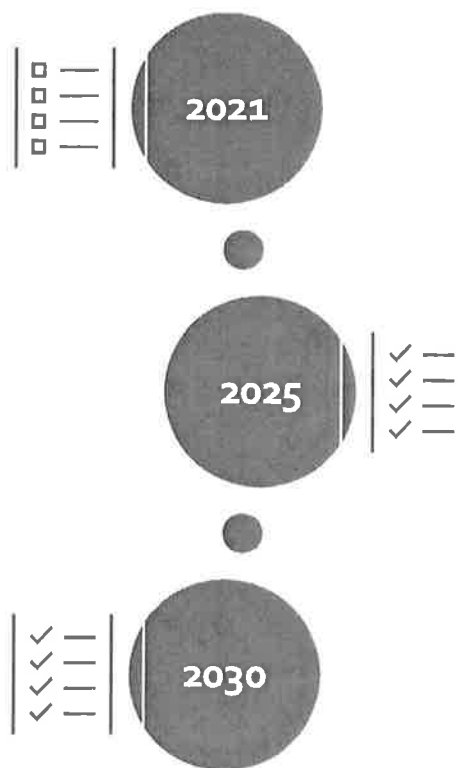
Oprócz monitoringu zakłada się realizację ewaluacji strategii rozwoju, tzn. kompleksowej oceny stanu jej wdrażania. Ewaluację strategii, programu lub projektu rozumie się najczęściej jako określenie wartości strategii, programu lub projektu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje. Wyróżniamy różne rodzaje ewaluacji. Jedno z takich rozróżnień opiera się na okresie podejmowanych działań, które poddawane są ocenie. W tym świetle wyróżnia się:

- ewaluację *ex-ante*, czyli ocenę przed realizacją strategii, odpowiadającą na pytanie, jak strategia wpłynie na sytuację obszaru; ocena ta ma na celu poprawę procesu planowania, w tym trafności podejmowanych decyzji odnośnie wyboru projektów do realizacji, ich efektywności i skuteczności;
- ewaluację *ex-tempore*, *mid-term*, lub *on-going*, czyli ocenę w trakcie realizacji strategii, odpowiadającą na pytanie, czy przyjęte cele nadal są właściwe; ocena ta ma na celu poprawę procedur wdrażania,

ulepszenie jakości i potencjału instytucji realizujących strategię rozwoju, może też przyczynić się do integracji podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania strategii, wypracowania wspólnego stanowiska oraz sprawniejszego przygotowywania realizacji kolejnych projektów;

- ewaluację *ex-post*, czyli ocenę po realizacji strategii, odpowiadającą na pytanie, czy efekty realizacji strategii są trwałe; ocena ta pokazuje, co się udało osiągnąć, jakim kosztem, a także, co się nie udało, z jakich powodów i kto za to odpowiada; w ramach ewaluacji *ex-post* można również zbadać wpływ realizacji strategii na sytuację mieszkańców.

W przypadku Strategii rozwoju gminy Suchy Las 2030 zakłada się realizację ewaluacji *mid-term* w połowie okresu strategicznego (5 lat) oraz ewaluacji *ex-post* po upływie całego okresu strategicznego (10 lat) (ryc. 10.1). Przedmiotem ewaluacji będzie weryfikacja stanu realizacji celów wyznaczonych w dokumencie poprzez określone uprzednio docelowe wartości wskaźników (tab. 10.1) lub ocenę opisową. Idealną sytuacją jest przeprowadzanie ewaluacji w oparciu o skwantyfikowane wartości konkretnych miar. Jednak charakter niektórych celów uniemożliwia dobranie łatwo dostępnych do analizy wskaźników. Dlatego w ramach ewaluacji *mid-term* oraz *ex-ante* wskaźniki ilościowe będą miarą realizacji tylko wybranych celów. Poziom realizacji pozostałych zostanie w obu ewaluacjach opisany tekstowo. Minimalny zakres analizowanych w ramach ewaluacji miar (wskaźników), wraz z docelowym poziomem ich osiągnięcia przedstawiono w tabeli 10.1.

Rycina 10.1. Ramy czasowe ewaluacji strategii
źródło: opracowanie własne.

Tabela 10.1. Miary oceny realizacji strategii wykorzystywane do ewaluacji *mid-term* i *ex-ane*

Lp	Miara	Cele, kierunki	Wartość bazowa	Wartość w 2025 r.	Wartość w 2030 r.
1	Długość wybudowanych lub zmodernizowanych dróg [km]	Cel strategiczny 1	-	7	15
2	Długość wybudowanych dróg rowerowych [km]	Cel strategiczny 1	-	6	15
3	Dochody z podatku od nieruchomości w mln. zł	Cel strategiczny 2	37	43	50
4	Dochody z podatku dochodowego od osób prawnych w mln. zł	Cel strategiczny 2	4	6	8
5	Dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych w mln. zł	Cel strategiczny 2	47	59	70
6	Dochody z podatku od środków transportowych w mln. zł	Cel strategiczny 2	11	13	15
7	Liczba pracujących na terenie gminy w tys.	Cel strategiczny 2	8,8	10,0	11,5
8	Liczba miejsc w przedszkolach	Cel strategiczny 2	1180	1300	1500
9	Środki przeznaczane na budżet obywatelski w mln zł	Cel strategiczny 2	-	1,5	3,0
10	Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów	Cel strategiczny 3	-	100	200
11	Liczba budynków z wymienionym źródłem ciepła lub instalacją OZE	Cel strategiczny 3	-	60	150
12	Udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców	Cel strategiczny 3	76%	80%	85%
13	Udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych	Cel strategiczny 3	47%	55%	70%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.